

Thư chúc mừng năm mới Xuân Nhâm Dần 2022

Nhân dịp Xuân Nhâm Dần, hòa cùng niềm vui chung của cả nước, của tỉnh Đồng Nai, Lãnh đạo Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Đồng Nai, Ban Biên tập Bản tin Khoa học và Công nghệ Đồng Nai kính chúc Bộ Khoa học và Công nghệ, Tỉnh ủy, Hội đồng Nhân dân, UBND tỉnh, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, các sở, ban, ngành, địa phương, cán bộ nghiên cứu khoa học, đội ngũ cộng tác viên và bạn đọc cùng gia đình dồi dào sức khỏe, hạnh phúc và đạt nhiều thắng lợi mới.

Trong năm 2021 vừa qua là một năm đầy khó khăn do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19, nhưng được sự quan tâm chỉ đạo của Bộ Khoa học và Công nghệ, Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh, sự hợp tác của các sở, ban, ngành, các huyện, thành phố Long Khánh và thành phố Biên Hòa; sự cộng tác tích cực của các cán bộ nghiên cứu khoa học, cộng tác viên trong và ngoài tỉnh, hoạt động khoa học công nghệ nói chung, hoạt động xuất bản của Bản tin Khoa học và Công nghệ nói riêng đã đạt nhiều kết quả quan trọng, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước; ứng dụng và phổ biến tiến bộ khoa học kỹ thuật.

Bước sang năm 2022, Lãnh đạo Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Đồng Nai, Ban Biên tập Bản tin Khoa học và Công nghệ Đồng Nai sẽ không ngừng nâng cao hơn nữa chất lượng Bản tin để tuyên truyền kịp thời, đầy đủ những chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước trong hoạt động khoa học và công nghệ và đổi mới sáng tạo; Phổ biến kiến thức khoa học kỹ thuật, giới thiệu các kết quả nghiên cứu khoa học và công nghệ, giới thiệu những điển hình tiên tiến trong sáng tạo và ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật trên địa bàn tỉnh phục vụ bạn đọc.

Rất mong tiếp tục nhận được sự quan tâm, hợp tác tích cực và hiệu quả hơn nữa của quý vị và bạn đọc.

Trân trọng!

BAN BIÊN TẬP

Trong đời sống người Việt Nam

NGUYỄN ANH HÙNG

Được mệnh danh là chúa sơn lâm, hổ đứng đầu trong thế giới động vật bởi sức mạnh phi thường và nhiều khả năng đặc biệt. Từ xưa đến nay, nó cũng thể hiện những vai trò quan trọng, mật thiết, tạo nên ảnh hưởng sâu rộng và phong phú trong cả đời sống vật chất lẫn tinh thần của người Việt Nam.

Ở Việt Nam, hổ được gọi bằng rất nhiều tên. Người Việt gọi là hổ, cọp, hùm, kénh; khải, mãnh (miền Trung); thầy, hạm, (miền Nam) và các tên ẩn dụ như chúa sơn lâm, chúa tể rừng xanh, ông thầy, ông cả cọp, ông ba mươi. Người Thái gọi là tu xư, xư cả, xư cản tao, người Mường - tu khán, người M'Nông - rơng, người Êđê - êman, người Khơ Mú - rvai, người Hà Nhì - khả dừ, người Tà Ôi - avó, người La Hủ - hủ... Uy danh chúa sơn lâm còn ảnh hưởng đến tên gọi nhiều sinh vật hùng mạnh nhất trong họ mình hoặc có hình thức, cấu tạo giống bộ phận nào đó của cơ thể hổ: tôm hùm, rắn hổ, lá lưỡi cọp, cây ba mươi .v.v...

So với các loài hổ trên thế giới, hổ Việt Nam (thuộc loài hổ Đông Dương - một trong 9 nòi/phân loài hổ hiện còn trên thế giới) có tầm vóc trung bình, hơi nhỏ: con trưởng thành nặng chừng 106-142 kg, thân dài 153-160 cm, đuôi dài 67-88 cm, bàn chân sau dài 31-33 cm. Bộ lông màu vàng nhạt, vàng sẫm hoặc vàng đỏ với các vằn và khoanh màu đen hoặc nâu

Hổ được mệnh danh là chúa sơn lâm, hổ đứng đầu trong thế giới động vật bởi sức mạnh phi thường và nhiều khả năng đặc biệt

đen. Chúng sống rải rác ở các tỉnh miền núi, hiện có thể gặp ở 17 tỉnh và 14 khu bảo tồn, tập trung tại các huyện Mường Nhé (Điện Biên), Minh Hóa, Tuyên Hóa (Quảng Bình), Giàng, Trà My, Phước Sơn (Quảng Nam), Sa Thầy (Kon Tum), Easup (Đak Lak). Sách đỏ Việt Nam có đánh dấu trên bản đồ 27 vùng nhiều hổ nhất.

Con hổ là một đối tượng đặc biệt trong cuộc sống vật chất và tinh thần của người Việt Nam xưa nay. Các triều đại phong kiến coi hổ, rồng là những biểu trưng vương quyền, vì vậy hình ảnh hổ xuất hiện phổ biến và trang trọng nơi cung cấm. Từ thời Đinh (968-979), hầu hết các vua chúa đều nuôi hổ để giải trí và làm đạo phủ trưng phật phàm

nhân. Từ thời Trần (1226-1400), những cuộc đấu giữa hổ với voi (gọi là "hổ quyền") được tổ chức rầm rộ, đến thời Nguyễn được nâng lên thành lễ hội và tận năm 1904 mới chấm dứt. Động tác, tư thế và sức mạnh phi thường của hổ được thể hiện qua nhiều bài quyền, thể võ, môn võ về hổ. Các võ tướng thời xưa có phù hiệu, ấn tín khắc hình đầu hổ (gọi là "hổ phù"). Xiếc hổ Việt Nam cũng xuất hiện từ khá sớm với nhiều nghệ sĩ tài năng, có người đã nổi tiếng toàn thế giới (như nhà luyện hổ Tạ Duy Hiến - người khai sinh ngành xiếc Việt Nam).

Hình ảnh con hổ đi vào nền văn hóa dân gian nước ta với những biểu hiện, những hình thức phong phú và đặc sắc.

Người Việt Nam có hàng ngàn câu ngạn ngữ, phương ngữ, thành ngữ, tục ngữ, ca dao, dân ca liên quan tới hổ (thông dụng và tiêu biểu là các câu cáo mượn oai hùm, điều hổ lý sơn, hổ mọc thêm cánh, hổ phụ sinh hổ tử, hổ vằn ngoài da - người vằn trong bụng, thả hổ về rừng, dữ như cọp, khỏe như hùm, mạnh như hổ, thể cưỡi hổ, miệng hùm gan sứa, rồng cuộn hổ ngồi, hùm nằm cho lợn liếm lông/một trăm quả hồng nuốt lão tám mươi, mèo tha miếng mỡ thì la/cọp tha con lợn cả nhà im hơi...). Hổ là đề tài trung tâm của hàng trăm chuyện cổ tích, ngụ ngôn, huyền thoại, giai thoại, dã sử (phổ biến và điển hình là các tác phẩm Trí khôn của ta đây, Mắc mưu thỏ trắng, Phùng Hưng tay không hạ hổ, Hùm thiêng Yên Thế...). Hổ còn gợi nguồn cảm hứng mạnh cho nhiều thi sĩ để họ viết nên những bài thơ độc đáo (như bài Nhớ rừng của Thế Lữ năm 1932). Hổ cũng là đối tượng nghệ thuật hấp dẫn thể hiện trên những vật dụng sinh hoạt thường ngày, nhà cửa, nơi thờ tự... - tiêu biểu nhất phải kể đến hình tượng hổ trên nắp thạp đồng Vạn Thắng

(Phú Thọ), tấm phù điêu nông dân đâm hổ ở đình Chảy (Hà Nam), bức chạm khắc gỗ hổ chạy ở đình Lỗ Hạnh (Bắc Ninh) và bức chạm khắc gỗ chàng trai cưỡi hổ ở đình Tiên Kỳ (Nghệ An). Trong các đình, chùa, đền, miếu thường chạm khắc hình hổ, thể hiện sự linh thiêng, bất khả xâm phạm. Có nhiều đền, miếu thờ ông hổ, thần hổ trên khắp mọi vùng miền đất nước (nhất là ở Nam Bộ). Đặc biệt, hội họa dân gian Việt Nam đã thần thánh hóa con hổ với trường phái tranh thờ Hàng Trống - chuyên vẽ tranh hổ (hoàng hổ, xích hổ, thanh hổ, bạch hổ, hắc hổ, tứ hổ, ngũ hổ...) để treo thờ trong tư cách là những vị thần trấn giữ các phương trời đất. Hổ còn nhập hệ lịch can chi 12 con vật, là biểu tượng chi Dần với những ý nghĩa triết lý, nhân văn sâu sắc. Trong phong thủy, hổ tượng trưng cho quyền uy, mạnh mẽ, linh hoạt và bản lĩnh. Tháng con hổ là tháng Giêng, đầu xuân, đầu năm mới, tháng mà 3 khí dương (của trời) cân bằng với 3 khí âm (của đất), do đó cũng là tháng mở đầu của con người (nhân sinh ư dân), vì con người là sự cân bằng giữa trời - đất và con người khỏe mạnh là sự cân bằng âm - dương, nóng - lạnh từ nội tạng...

Người Việt Nam đánh giá rất cao tầm quan trọng và lợi ích kinh tế (nhất là giá trị dược liệu) của hổ, đồng thời cũng từng phải chịu không ít hậu quả do hổ gây ra. Nhiều trường hợp hổ mò vào các bản làng miền núi, bắt gia súc, gia cầm và cả người, gây tổn thất vật chất cùng tâm lý lo sợ cho nhân dân. Chuyện hổ ăn thịt người không hiếm (nổi tiếng nhất là một con hổ hoành hành dọc hữu ngạn sông Đồng Nai trong những năm cuối thập niên 1940: trước khi bị bộ đội Quân khu 7 bắn

hạ, nó đã vồ chết và ăn thịt 128 người!). Các mặt lợi - hại kể trên cộng với những nhu cầu, quan niệm thái quá của con người khiến hổ ở Việt Nam từ xưa đã bị săn bắt ráo riết chẳng kém gì ở những nơi khác trên thế giới. Tại thị trường chợ đen hiện nay, giá 6-7 triệu đồng/kg hổ, còn giá cao hổ cốt xịn lên tới 20-25 triệu đồng/lạng (100 g). Số lượng hổ giảm nhanh chóng, cả nước ta bây giờ còn chừng 250 con hổ hoang dã và khoảng 400 con nuôi nhốt hợp pháp trong các vườn thú, trang trại (Bình Dương đang có nhiều nhất với một số chủ doanh nghiệp tỉnh này nuôi tổng cộng tới 71 con hổ; tiếp đó là các tỉnh Bắc Trung Bộ: Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, nhưng cũng phát hiện có hộ nuôi hổ chui, bất hợp pháp).

Ngay từ năm 1963, Nhà nước Việt Nam đã ban hành sắc lệnh bảo vệ hổ. Những năm gần đây, nhiều biện pháp cụ thể cũng được thực hiện: ban hành nghị định, quyết định, thông tư, chỉ thị... cấm săn bắt, buôn bán hổ và tiến hành xử lý nghiêm những kẻ vi phạm; lập hàng chục khu bảo vệ, rừng cấm; phối hợp với Quỹ Quốc tế Bảo vệ Thiên nhiên (WWF) khảo sát, tạo môi trường sống thuận lợi tại những nơi hổ thường xuất hiện như Mường Nhé, Vụ Quang, Cát Lộc, Nam Cát Tiên... Ngày 29/07/2011, lễ kỷ niệm ngày Quốc tế về Bảo tồn Hổ lần đầu tiên được Việt Nam tổ chức tại Công viên Thống Nhất (Hà Nội) và sau đó chính quyền tiến hành xây dựng dự án chi 49 triệu USD để bảo tồn, phát triển hổ hoang dã. Trong tương lai, chúng ta cần có các biện pháp toàn diện, hữu hiệu hơn nữa để giữ lấy loài thú đặc biệt, quý hiếm này.

N.A.H

Tín ngưỡng thờ Cọp ở Nam Bộ

THS. PHAN ĐÌNH DŨNG

Nhiều địa bàn ở Nam Bộ có những miếu thờ thần Hổ (độc lập hoặc phối thờ trong phạm vi đình làng) Hổ thần là cách tôn xưng của người dân với tục thờ Cọp. Cọp - một loài thú dữ có nhiều ở Nam Bộ, từng đi vào câu hát quen thuộc "Đến đây xứ sở lạ lùng. Dưới sông sấu lội, trên rừng (giống) cọp um". Xứ sở là hàm chỉ về vùng đất Đồng Nai, Gia Định vào buổi ban đầu đến sinh sống, khai khẩn, người Việt đối diện với nhiều khó khăn, nguy cơ; trong đó từ thú dữ mà loài cọp vốn có nhiều ở rừng Nam Bộ.

Những lớp di dân đến vùng đất Nam Bộ muốn có đất sản xuất thì phải vào, lên rừng khai phá, đối diện với cọp. Chắc chắn, không ít người đã bị cọp ăn thịt hay phá hoại mùa màng. Trước hiện tượng ấy, người dân tin rằng cần phải thờ cọp vì là chúa sơn lâm, lên hàng thần linh thì mới có thể sống yên ổn, khai khẩn mà không bị quấy phá, ăn thịt.

Hầu hết ở các địa phương Nam Bộ, lưu truyền nhiều truyện về cọp (cọp giết người, cọp và người đánh nhau/những người đánh cọp với thế võ của Bà Trà vùng Tân Khánh/Bình Dương, ông Sắc đánh nhau với cọp vùng Nhơn Trạch, vùng Hóc Ông Che/Biên Hòa, cụ Thần giết cọp cứu dân ở Trà Ôn, Vĩnh Long, tiểu phu đánh cọp ở Gò Công Đông/Tiền Giang và nhiều nơi...); cọp giúp người và người giúp cọp/sự tích bà Mụ Cọp ở Bến Gỗ/Đồng Nai và nhiều nơi; cọp được cảm hóa/ở núi Bửu Phong, núi Đá Ba Chồng, núi Chúa Chan, sau này, cọp nhiều nơi nổi tiếng về sự hung dữ như cọp Rừng Sác, cọp Ba Móng trong Chiến khu Đ...).

Trịnh Hoài Đức khi ghi chép đất Gia Định thành, ở trấn Vĩnh Thanh cho biết: Trấn này vốn có nhiều cá sấu và cọp dữ nhưng dân cư đã quen không còn sợ hãi, tuy là trẻ con hay đàn bà chỉ dùng liềm cắt cỏ và đòn xóc lúa cũng bắt được cọp dữ". Ở Nam Bộ có rất nhiều địa danh, miếu, đình, đền và cả trong chùa có thờ cọp (miếu, ban thờ) cũng như những tích truyện liên quan đến cọp.

Miếu thờ Cọp thường có bài vị với danh xưng được tôn: Thần Hổ, Sơn Quân, Mãnh Hổ Sơn Quân, Sơn Quân Chúa Xứ, Sơn Lâm Đại tướng quân, Sơn quân chi thần, Bạch Hổ, Chúa Sơn Lâm, Chúa Hổ... Bài vị lồng trong tranh kiếng, chữ khắc trên vách bàn thờ, có nơi khắc họa hình ảnh cọp với tư thế oai dũng dưới vách bệ thờ hoặc để tượng cọp được đắp nổi gắn với vách hay cốt tượng có tư thế bước đi mạnh mẽ, đầu ngoái nhìn ra cửa miếu.

Một số nơi thờ thần Hổ với tín niệm là Hương Cả - đứng đầu trong hương chức của làng. Làng của Nam Bộ trước đây có hội đồng hương chức để quản lý với nhiều chức vụ như hương.. Một số truyền khẩu

về các Hương Cả của làng hay gia đình họ bị tai họa nhưng sau đó, làng cử cọp là Hương Cả, lập miếu thờ trong đình thì cả làng bình yên, mùa màng tươi tốt, không bị xáo trộn, dịch bệnh. Khi cúng miếu, họ có bài sớ/ tờ cử (tờ cử do Ban Quý tế của đình/miếu soạn có nội dung tri ân thần Hổ và thay mặt cho dân làng, suy cử Thần Hổ làm Hương Cả) nhằm tôn xưng và cúng đầu heo để trên bàn thờ. Sau khi cúng, thần Hổ biết về dự, nhận đầu heo cúng, để lại tờ cử năm trước, đem theo tờ cử năm mới.

Tại các miếu thờ thần Hổ độc lập trong làng còn có ý nghĩa thần Hổ với sự oai dũng, đầy sức mạnh sẽ bảo vệ cho người dân, không cho các thú dữ hay các loại âm binh khác đến phá hoại. Một câu chuyện về "Hương Cả Cọp" khá thú vị về sự giúp sức cho dân làng ở vùng Mỹ Điền/ Tiền Giang. Một hôm, có một con cọp lạ về bắt gia súc, thậm chí cả những người đi lẻ tẻ. Dân làng kinh hoàng, tổ chức nhiều nhóm tráng đinh trang bị gậy gộc phòng vệ cẩn mật. Có người đến miếu ông Cả cọp cầu cứu. Đêm hôm đó nhiều viên chức

Bức bình phong có hình Ông Hồ ở ngôi đình Nam bộ

Mỹ Diên thấy một người tuổi trạc ngũ tuần, hình vóc phương phi lực lưỡng, mặc áo quần vẫn vẹn về bảo phải chuẩn bị thêm giảo mác, để phụ với "Cả" đánh con ác thú nọ. Người ấy còn dặn kỹ nếu hai bên đánh nhau, hễ hay cúi đầu là "Cả" không được xúc phạm. Hôm sau, con cọp dữ nọ lại về. Dân làng hay tin nổi mỗ báo động inh ỏi. Con cọp nọ hoảng hồn chưa biết chạy đường nào thì có một con cọp khác chạy ra chặn đường. Chúng dẫn ra bãi trống tranh đấu. Hai bên giống nhau, dân làng không thể phân biệt được. Nhưng rồi có một con cọp đặc biệt hay cúi đầu. Dân làng nhớ lời thần nhân báo mộng, dụ đẩy con cọp kia sa hầm, đâm chết.

Lễ cúng tại miếu thờ thần Hồ ở các nơi khác nhau. Những miếu thờ độc lập được thắp hương vài ngày đầu tháng và Rằm và lễ cúng được chọn vào một ngày cụ thể, thường theo

lệ làng truyền giữ. Các miếu thờ Thần Hồ trong phạm vi đình làng được tổ chức cúng trong các dịp lễ Kỳ yên. Tại miếu thờ, tổ chức các lễ nghi nghiêm cẩn nhưng giản lược hơn nghi thức cúng thần. Theo Trần Phong Diêu, miếu Ông Chúa Hồ ở Ô Môn (Cần Thơ) 1 năm có 2 kỳ cúng vào các ngày 20, 21 tháng Tư và ngày 20, 21 tháng Chạp (âm lịch). Mỗi dịp cúng, có tổ chức hát Bội cúng thần và để người dân thưởng ngoạn. Tại các đình Nam Bộ, trong các kỳ lễ Kỳ yên: "đều có tổ chức cúng thần Hồ. Lễ vật cúng thần Hồ gồm có một con heo trắng để ngay bàn giữa, xôi bánh phẩm vật để hai bên. Đến giờ hành lễ Hương Lễ và một cặp học trò lễ đứng xướng nghi, ông Từ làm chấp sự coi nhang đèn, rượu, trà theo nghi lễ. Nhạc và hương chức tân cựu chuẩn bị đứng trước cửa miếu chờ tế. Khởi tế, cặp học trò lễ xướng nghi cho ba người hương chức tân

hương thần, xã trưởng, hương hào lạy, đến khi đọc văn tế, ba hương chức quỳ xuống. Hương lễ và cặp học trò lễ ngồi trước bàn thờ. Hương lễ đọc văn tế. Văn tế đọc xong được đốt đi...".

Một số miếu ở Nam Bộ thờ Thần Hồ khá độc đáo, ngoài bài vị, tranh họa, cốt tượng có nơi lưu thờ xương đầu cọp: đình Quới Sơn (Châu Thành/Bến Tre) có thờ sọ cọp. Miếu thờ Thần Hồ đình Tân Lâm (Biên Hòa/Đồng Nai) có xương đầu cọp từ lâu đời được phủ mao miện nhiều màu sắc. Những người lớn tuổi cho biết, có người làm một chiếc đầu cọp rất giống bằng chất liệu khác để dâng cúng, thay thế cho đầu cọp đang thờ nhưng khi xin keo đến chín lần mà không được. Việc tôn cọp lên hàng thần linh nhưng thờ bằng chính đầu của đối tượng thờ là một nét độc đáo hiếm thấy - thể hiện một tín niệm dân gian hài hòa của người Việt tại Biên Hòa.

Phải chăng, họ vừa nể sức mạnh của muôn thú, mong có cuộc sống bình yên nhưng họ cũng sẵn sàng thể hiện sức mạnh của chính mình nếu đã kính cần, sống hài hòa mà không được tôn trọng, điều cầu mong không được đáp ứng(?).

Một số miếu thờ thần Hồ có câu đối ca ngợi sức mạnh của Hồ thần Miếu thờ thần Hồ trước đình Hòa Quới (Cù lao Phố/Biên Hòa/Đồng Nai) có hai câu đối như sau: “Hùng hào tuần kiệt nhứt mãnh hổ. Anh dũng oai linh thị sơn lâm”. Ở một số đình ở Nam Bộ, bức bình phong của đình có khắc họa hình ảnh với rồng (Long - Hồ hội, Long Hồ quần hùng,...) với tín niệm trấn giữ cuộc đất thiêng, không cho các loài phá hoại xâm phạm. Theo Nguyễn Thanh Thuận, văn tế Cô hồn làng Mỹ Trà (Cao Lãnh, Đồng Tháp) cũng có nhắc tới trường hợp những người rui vận bị cạp ăn thịt: “Hỡi ôi! Quê hương đâu tá, tên họ là chi, oan khốc thay, mấy kẻ số hèn, phách quế mơ màng cơn nước lửa, ác nghiệp ở những người mệnh bạc,... Đã thương kẻ, thịt xương chôn bụng sấu, lại đau người, hồn phách gởi rừng hùm, dật dờ nội cỏ ngàn dâu, trải ngày tháng nào ai điều tế...”. Người dân thờ cạp và thương tiếc những người bị chết vì cạp dữ.

Ngày nay, ở nhiều nơi không còn rừng núi nữa, làng quê cũng đã lên phố nhưng tín ngưỡng thờ Cạp vẫn còn những dấu tích, tục thờ duy trì, phản ánh một nét sinh hoạt của thời khai mở đất Nam Bộ cách đây nhiều thế kỷ.

P.Đ.D

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bảo tàng Đồng Nai, nhiều tác giả (1998), Cù lao Phố - lịch sử và văn hóa, Nxb. Đồng Nai.
2. Phan Đình Dũng (201), Cơ sở tín ngưỡng và lễ hội truyền thống ở Biên Hòa, Nxb. Thời đại, Hà Nội.
3. Trần Phong Diêu (2019), Đặc điểm văn hóa đồng bằng sông Cửu Long, Nxb. Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
4. Nguyễn Thanh Lợi (2014), Cạp trong văn hóa dân gian, Nxb Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
5. Nguyễn Phúc Nghiệp (1998), Những trang ghi chép về lịch sử - văn hóa Tiền Giang, Nxb Trẻ, TP.HCM.

Trời đã sang xuân

*Nhìn về cố quận bên sông
chiều nhen bếp lửa ấm nồng cố hương
nón nghiêng che nắng chiều vương
nụ tằm xuân thoáng vấn vương cõi lòng*

*Thủy chung đếm giọt chờ mong
người về điệp khúc lắng trong cõi buồn
đờ ai gác mái chèo buông
ngàn lau ngơ ngẩn nhớ thương đôi bờ*

*Đôi khi làm kẻ đại khờ
nổi niềm trôi dạt vào thơ một đời
đang tay đếm hạt sương rơi
chợt nghe hoa lá gọi trời sang xuân*

Hoàng Đình Nguyễn (2022)

Lễ hội trái cây Nam Bộ

*Nam Bộ mùa trái cây chín rộ
Chôm chôm lung linh đỏ rực đèn lồng
Hương đuơm nồng sầu riêng gai góc
Ngọt ngào đọng nắng vàng hươm
Măng cụt nở nụ cười trắng thơm thiếu nữ
Bưởi đường, bưởi thanh rập rình vườn trắng
Mít tố nữ nhỏ nhắn
Sum suê lúc lỉu ôm cây
Chùm ruột, lòn bon dòn dốt,
lanh chanh, xảng xái,...*

*Mùa rộn ràng lễ hội
Phê khoe trăm vị ngọt lành
Hương đất tình người nồng quện
No đây sản vật trời Nam.*

Đàm Chu Văn (25-11-2021)

Để khôi phục sản vật này của địa phương, huyện Nhơn Trạch đang có chính sách khuyến khích nông dân ươm giống và mở rộng diện tích trồng trà theo cả hình thức xen canh lẫn chuyên canh. Theo đó, các hộ nông dân trồng trà là thành viên trong Tổ hợp tác trồng và kinh doanh trà Phú Hội sẽ được hỗ trợ về vốn vay để mua giống, kéo điện, khoan giếng lấy nước tưới; được cán bộ Trạm khuyến nông hỗ trợ kỹ thuật trồng, chăm sóc trà theo hướng hữu cơ, hướng dẫn kinh nghiệm ươm và bảo quản trà khô; liên kết với các tiểu thương kinh doanh.

Vài năm trở lại đây, ngày càng có nhiều người tìm mua trà Phú Hội để sử dụng hoặc làm quà, nhất là dịp lễ Tết xuân về, nên nhiều hộ nông dân đang tiến hành cải tạo, khôi phục và trồng mới cây trà. Hiện sản phẩm trà Phú Hội đã được bình chọn là sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu cấp tỉnh; đồng thời được huyện Nhơn Trạch đưa vào Chương trình

Lưu giữ “đặc sản” địa phương Trà Phú Hội

ĐĂNG KHOA

Quá trình đô thị hóa đã làm cho cây trà “đặc sản” của Phú Hội bị thu hẹp diện tích, nguồn cung không đủ cầu. Để khôi phục lại diện tích cây trà ở đây và lưu giữ “đặc sản” trà Phú Hội, tỉnh Đồng Nai đã triển khai dự án khôi phục và cải tạo trà Phú Hội. Từ chỗ chỉ còn vón vện vài hécta thì nay diện tích trồng trà đã lên 7,5 hécta.

mỗi xã một sản phẩm của địa phương (Chương trình OCOP).

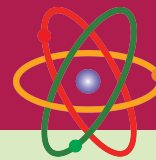
Ông Nguyễn Huy Sang, Chủ cơ sở chế biến trà Phúc Bảo, xã Phú Hội, huyện Nhơn Trạch chia sẻ: “Trà Phú Hội chính gốc khi pha ra có nước màu đỏ bầm rất đẹp và có hương vị thơm ngon riêng không lẫn với các trà khác được. Vị ngọt của trà

Phú Hội không đậm gắt mà nhẹ nhàng, dịu mát. Lá trà tươi, khi hãm cho ra màu vàng xanh rất đẹp, uống ngọt hậu. Chính vùng đất trồng trà có mạch nước ngầm bên dưới này mới thực sự tạo ra hương vị thơm ngon của trà Phú Hội”.

Hiện xã Phú Hội đã và đang khuyến khích hộ trồng trà sản

Quá trình đô thị hóa đã khiến “đặc sản” trà Phú Hội hiện chỉ còn vài hécta

xuất theo hướng an toàn để đảm bảo sản phẩm sạch, vì sức khỏe người dùng. Đồng thời giới thiệu sản phẩm đặc sản của trà Phú Hội nhằm thu hút khách hàng gần xa quan tâm nhiều hơn, với mong muốn có thị trường ổn định hơn nhằm vực lại một đặc sản xưa của địa phương.

Trà Phú Hội có 3 loại: trà búp, trà lá và ba giảo. Tùy theo chất lượng từng loại trà mà có giá trị khác nhau. Trà búp (loại thượng hạng, giá từ 900 ngàn đến hơn 1 triệu đồng/kg) được người trồng trà xã Phú Hội chọn lọc từ những đợt xanh mơn mơn của cây trà. Sau khi đợt trà được thu hoạch sẽ được ủ, phơi sấy và tẩm ướp chung với lá sen và các loại trà khác như trà phật, trà lài, lá sen, lá dứa... Còn trà lá (loại trung hạng, giá từ 500-600 ngàn đồng/kg) là những lá non xanh còn lại sau khi hái đợt để chế biến trà búp.

Theo một số hộ trồng và chế biến trà lâu năm, để trà thơm, ngon, sáng sớm khi sương còn chưa tan hết, phải ra vườn hái những búp trà non, sau đó đem phơi búp chừng 1 - 2 giờ. Khi búp trà vừa teo thì vò để búp trà xoắn lại, càng xoắn nhiều trà càng giữ được lâu. Vò xong đem trà phơi nắng đến khi khô hẳn. Tất cả các công đoạn đều làm bằng tay. Cứ khoảng 4,5kg búp xanh thì được 1kg trà thành phẩm.

Ông Nguyễn Huy Sang, Chủ cơ sở chế biến trà Phúc Bảo, xã Phú Hội cho biết, mỗi dịp Tết đến Xuân về, nhu cầu tiêu thụ "đặc sản" trà Phú Hội khá lớn, nên các cơ sở đã chủ động tăng nguồn hàng để phục vụ thị trường Tết. Song do nguồn nguyên liệu hạn chế, nên sản phẩm làm ra nguồn cung không đủ nhu cầu của khách hàng.

Theo ông Nguyễn Văn Nhân, Trưởng phòng Kinh tế huyện Nhơn Trạch, Trà Phú Hội là "đặc sản" nổi tiếng của vùng đất Nhơn Trạch về độ thơm ngon và mang nét đặc trưng riêng. Hiện mỗi kilogam Trà Phú Hội có giá trung bình từ 600-700 ngàn đồng, song rất khan hiếm. Tuy nhiên, do quá trình công nghiệp hóa và đô thị hóa, đến nay diện tích cây trà trên địa bàn chỉ còn vài hécta. Vì vậy, người trồng trà và ngành chức năng của địa phương đang cố gắng giữ gìn, bảo tồn, xây dựng thương hiệu và khôi phục nghề trồng trà truyền thống để mang lại giá trị kinh tế cho người dân.

Đ.K

Để lưu giữ và phát triển cây trà Phú Hội, hiện tỉnh Đồng Nai đã triển khai dự án khôi phục và cải tạo trà Phú Hội

Văn kiện Đại hội XIII của Đảng khẳng định coi khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo là một trong các đột phá chiến lược quan trọng nhất tiến tới phát triển nhanh, bền vững. Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Đồng Nai lần thứ XI xác định ứng dụng vào phát triển khoa học và công nghệ, đẩy mạnh đổi mới sáng tạo là một trong những chương trình, đề án mới cần tập trung lãnh đạo thực hiện trong nhiệm kỳ 2020-2025.

Trong năm 2021, Sở Khoa học và Công nghệ (KH&CN) đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo triển khai cơ bản hoàn thành các nhiệm vụ UBND tỉnh giao. Kết quả đạt được góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội tỉnh.

Hiệu quả từ những nhiệm vụ Khoa học Công nghệ

Để sớm đưa các Nghị quyết liên quan đến Khoa học công nghệ vào thực tiễn, trong năm 2021, Sở KH&CN đã Tham mưu UBND tỉnh ban hành Quyết định phê duyệt danh mục nhiệm vụ khoa học và công nghệ đặt hàng cấp tỉnh thực hiện năm 2021 với 25 nhiệm vụ khoa học công nghệ được phê duyệt thuộc các Chương trình (Nông nghiệp; Công nghệ thông tin; Khoa học xã hội nhân văn; Y tế; Môi trường; Công nghiệp và các nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen cấp tỉnh thực hiện từ năm 2021-2025). Trong năm Sở tiếp tục theo dõi 60 nhiệm vụ đề tài, dự án cấp Bộ, tỉnh, cấp cơ sở, trong đó: 38 đề tài, dự án cấp tỉnh, cơ sở đang triển khai thực hiện; 22 đề tài đã được UBND quyết định

Khoa học và Công nghệ Đồng Nai:

Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ và đổi mới sáng tạo

TS. LẠI THẾ THÔNG
Giám đốc Sở KH&CN

Bộ trưởng Bộ KH&CN Huỳnh Thành Đạt và Đoàn công tác của Bộ KH&CN làm việc với lãnh đạo tỉnh Đồng Nai về Dự án xây dựng Trung tâm KH&CN hạt nhân

công nhận nghiệm thu. So với trước đây, các nhiệm vụ nghiên cứu khoa học đang thực hiện và phê duyệt mới hiện nay tiến độ thực hiện nhanh hơn, khả năng ứng dụng vào thực tiễn cao. Sở cũng đã tổ chức nghiệm thu 08 nhiệm vụ KH&CN cấp tỉnh và phối hợp UBND huyện nghiệm thu 03 nhiệm vụ KHCN cấp cơ sở.

Các kết quả nghiệm thu đã được chuyển giao đến các đơn vị đặt hàng triển khai trong thực tiễn, giải quyết những

yêu cầu bức thiết của sản xuất và đời sống. Đơn cử, nhiệm vụ KH&CN cấp tỉnh "Nâng cao chất lượng diễn tập chiến đấu phòng thủ xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh Đồng Nai trong chiến tranh bảo vệ Tổ quốc" được Hội đồng khoa học đánh giá xuất sắc; kết quả nghiên cứu có giá trị khoa học và sẽ đóng góp vào việc biên soạn, sửa đổi, bổ sung tài liệu giáo dục bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh và giáo trình giảng dạy tại các trường

quân sự. Đề tài đã đề xuất được các giải pháp nâng cao chất lượng diễn tập chiến đấu phòng thủ xã phường thị trấn phù hợp với điều kiện của tỉnh Đồng Nai. Các đề xuất là có cơ sở lý luận và thực tiễn và có giá trị trong việc tổ chức, xây dựng và huấn luyện quân sự ở địa phương ở tỉnh Đồng Nai và có thể áp dụng trên một số địa bàn có điều kiện tương tự Đồng Nai.

Đề tài: "Xây dựng hệ thống truyền động điện tự động

Lãnh đạo tỉnh và các đại biểu thực hiện nghi thức khai mạc TechFest Dong Nai 2021

nhiều động cơ chủ động được liên kết với nhau bởi các phần tử đàn hồi” do Trường Đại học Đồng Nai thực hiện đã được nhà trường và Xí nghiệp liên hợp Z751 Tổng cục kỹ thuật – Bộ Quốc phòng tiếp nhận ứng dụng kết quả. Đề tài đã nghiên cứu, đề xuất thuật toán tổng hợp hệ thống truyền động điện tự động nhiều động cơ dựa trên phương pháp nội suy thực có tính đến các phần tử liên kết đàn hồi; Xây dựng mô hình thực nghiệm hệ thống tự động điều khiển, giám sát tốc độ hai động cơ truyền động bằng tải đàn hồi; Chương trình tổng hợp tham số bộ điều chỉnh ứng dụng phần mềm Matlab simulink; Chương trình mô phỏng hệ truyền động hai động cơ có liên kết đàn hồi trên phần mềm Matlab-Simulink; Chương trình PLC

trên Step7; Chương trình điều khiển giám sát trên WinCC.

Sở cũng tham mưu UBND tỉnh xây dựng báo cáo gửi Bộ Khoa học và Công nghệ kết quả thực hiện Chiến lược phát triển khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo 2011-2020 và đề xuất thông tin xây dựng chiến lược khoa học và đổi mới sáng tạo 2021-2030 của địa phương. Đồng thời, thực hiện nhiệm vụ trọng tâm, đột phá tạo chuyển biến tích cực. Nhìn chung trong năm 2021, công tác quản lý nhiệm vụ nghiên cứu khoa học có chuyển biến tích cực.

Mặc dù bị ảnh hưởng bởi tình hình dịch Covid - 19, một số nhiệm vụ phải cắt giảm song tập thể Sở KH&CN đã cố gắng, nỗ lực thực hiện tốt các nhiệm vụ. Đặc biệt là công tác cải cách hành chính đã triển khai nghiên cứu phát triển và

vận hành hệ thống hội nghị trực tuyến để kịp thời phục vụ công tác điều hành, giải quyết công việc trong tình hình dịch Covid – 19 và thực hiện chuyển giao cho Văn phòng UBND tỉnh cũng như nhiều sở ngành. Đã nâng mức dịch vụ công trực tuyến mức độ 3, 4 để doanh nghiệp thuận lợi thực hiện các thủ tục hành chính lĩnh vực khoa học và công nghệ. Đã nâng cấp, hướng dẫn và chuyển giao ứng dụng Văn phòng điện tử (I-Office Plus) đến các địa phương trong tỉnh. Đã tham mưu UBND tỉnh ban hành Quyết định ban hành quy định hoạt động sáng kiến trên địa bàn tỉnh Đồng Nai. Công tác hỗ trợ doanh nghiệp đổi mới công nghệ, chuyển giao công nghệ, phát triển doanh nghiệp khoa học và công nghệ được đẩy mạnh triển khai thực hiện.

Bí thư Tỉnh ủy Nguyễn Hồng Linh thăm quan gian hàng trưng bày các sản phẩm nông nghiệp tiêu biểu bên lễ TechFest Dong Nai 2021

Linh hoạt ứng dụng thành tựu công nghệ 4.0

Tiếp cận, ứng dụng hiệu quả những thành tựu của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, Sở KH&CN Đồng Nai tiếp tục tuyên truyền và tổ chức thực hiện Kế hoạch 7600 của UBND tỉnh triển khai Nghị quyết số 50 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 52 của Bộ Chính trị về một số chủ trương, chính sách chủ động tham gia cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Trong đó đã ban hành kế hoạch thực hiện Chương trình chuyển đổi số đến năm 2025, định hướng đến năm 2030; Thực hiện ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý điều hành, trong đó có việc phục vụ bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp, nhiệm kỳ 2021-2026 góp phần vào thành công chung của tỉnh Đồng Nai.

Triển khai thiết kế, chế tạo

máy ATM gạo để bàn giao cho các địa phương trên địa bàn tỉnh nhằm phục vụ chính sách an sinh cho người dân trên địa bàn tỉnh do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19; Thực hiện sửa chữa, bảo trì máy tự động đo thân nhiệt và rửa tay sát khuẩn cho 11 máy tự động đo thân nhiệt và rửa tay sát khuẩn.

Tổ chức nghiên cứu phát triển và vận hành phần mềm phục vụ hội nghị truyền hình trực tuyến dựa trên nền tảng mã nguồn mở Jitsi-meet tại địa chỉ <https://media.tkcdongnai.gov.vn> đáp ứng nhu cầu họp trực tuyến triển khai các nhiệm vụ của Sở trong tình hình dịch bệnh Covid – 19 đang diễn biến phức tạp và thực hiện chuyển giao phần mềm họp trực tuyến cho Văn phòng UBND.

Triển khai thực hiện nâng cấp phần mềm cơ sở dữ liệu về đánh giá trình độ công nghệ của các doanh nghiệp. Đưa vào vận hành “Sàn giao dịch công nghệ, thiết bị trực tuyến Đồng Nai (Donatex.vn)” nhằm

giúp các đơn vị, doanh nghiệp, các cá nhân, tổ chức KH&CN, các Viện, trường đại học trong và ngoài tỉnh tham gia giới thiệu và quảng bá công nghệ, sản phẩm của doanh nghiệp, tổ chức trên Internet, đã cập nhật 400 thiết bị, công nghệ lên Sàn. Xây dựng Ấn phẩm điện tử tóm tắt kết quả nghiên cứu khoa học giai đoạn 2015-2020. Phối hợp với trường Đại học Lạc Hồng triển khai nhiệm vụ xây dựng Trung tâm Robot công nghiệp.

Nâng cao chất lượng hoạt động sở hữu trí tuệ

Trong năm 2021, hoạt động quản lý sở hữu trí tuệ cũng được quan tâm thực hiện, góp phần nâng cao sức cạnh tranh các sản phẩm đặc thù của tỉnh trên thị trường. Sở KH&CN đã thực hiện hướng dẫn hồ sơ cho hàng chục lượt cá nhân, doanh nghiệp; tham mưu trình UBND tỉnh đặt hàng Bộ KH&CN 3 nhiệm vụ cấp quốc gia thuộc Chương trình phát triển tài sản trí tuệ thực hiện trong kế hoạch 2021-2022; Tiếp tục triển khai thực hiện các thủ tục hỗ trợ xây dựng nhãn hiệu 03 sản phẩm “Tôm càng xanh xã Trà Cổ, huyện Tân Phú”, “Bánh sữa Long Thành”, “Buổi da xanh Vĩnh Cửu” trong đó trình phê duyệt kế hoạch lựa chọn nhà thầu Hỗ trợ xây dựng nhãn hiệu chứng nhận cho sản phẩm “Buổi da xanh Vĩnh Cửu”. Tổ chức Hội thảo xây dựng nhãn hiệu chứng nhận cho sản phẩm “Tôm càng xanh Trà Cổ, huyện Tân Phú”. Tham mưu UBND tỉnh lấy ý kiến dùng tên địa danh “Lâm San” cho nhãn hiệu Tiêu đen. Trình UBND tỉnh chủ trương hỗ trợ tem, nhãn, bao bì sử dụng chỉ dẫn địa lý Long Khánh dùng cho sản phẩm quả chôm chôm tróc và chôm chôm nhãn; Hướng

dẫn các đơn vị bổ sung hồ sơ đề nghị cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng chỉ dẫn địa lý Long Khánh; Kiện toàn BCH Hội Chôm chôm chỉ dẫn địa lý Long Khánh, nhiệm kỳ 2018 – 2023. Tham mưu thành lập hội đồng thẩm định kết quả thực hiện Dự án “Xây dựng và phát triển nhãn hiệu Khu dự trữ sinh quyển Đồng Nai”.

Không dừng lại đó, công tác hỗ trợ doanh nghiệp về KH&CN và sở hữu trí tuệ còn gắn với sản phẩm OCOP và đặc thù của tỉnh cũng đạt được nhiều kết quả. Sở đã ban hành kế hoạch triển khai Đề án “Chương trình quốc gia mỗi xã một sản phẩm trên địa bàn tỉnh Đồng Nai” năm 2021, Đánh giá khả năng bảo hộ và hướng dẫn từng trường hợp cụ thể cho các đơn vị; Hướng dẫn cách ghi nhãn hàng hóa theo Nghị định 43 của Chính phủ về ghi nhãn hàng hóa; Hướng dẫn thực hiện nội dung tiêu chí do ngành khoa học công nghệ phụ trách đối với các sản phẩm tham gia chương trình OCOP cho các chủ thể tham gia chương trình OCOP, các hợp tác xã, CLB năng suất cao, tổ hợp tác, doanh nghiệp trên địa bàn các huyện, thành phố Long Khánh, Biên Hòa ..v.v... Đã hỗ trợ hoàn thiện 15 hồ sơ nhãn hiệu hàng hoá đối với các sản phẩm nông nghiệp tham gia thực hiện chương trình quốc gia mỗi xã 1 sản phẩm (OCOP). Đến nay đã có 6 đơn vị thuộc huyện Thống Nhất có Quyết định của Cục Sở hữu trí tuệ về việc tiếp nhận đơn hợp lệ. Có 16 sản phẩm được chứng nhận sản phẩm OCOP.

Thúc đẩy phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp, sáng tạo

Trong năm 2021, ngành Khoa học Công nghệ Đồng

Chủ tịch UBND tỉnh Cao Tiến Dũng thăm quan gian hàng trưng bày, giới thiệu các sản phẩm nông nghiệp tiêu biểu, sản phẩm OCOP bên lễ TechFest Dong Nai 2021

Nai cũng tập trung nhiều giải pháp để thúc đẩy phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp, sáng tạo. Hỗ trợ doanh nghiệp tái cấu trúc, đổi mới công nghệ, nâng cao khả năng cạnh tranh, ứng phó linh hoạt, hiệu quả với tác động của thiên tai, dịch bệnh, hội nhập quốc tế. Là cơ quan thường trực của Hội đồng Tư vấn, điều phối mạng lưới khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Đồng Nai giai đoạn 2018 – 2023, Sở đã tham mưu UBND tỉnh trình Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành Nghị quyết ban hành Quy định nội dung chi, mức chi thực hiện Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025; tham mưu UBND tỉnh Quyết định triển khai Nghị quyết của HĐND và ban hành Quyết định phê duyệt kế hoạch “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Đồng Nai năm 2021”.

Một trong những điểm nhấn đáng chú ý nhất của hoạt động kế hoạch “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Đồng Nai năm 2021 là: Tổ chức thành công Techfest Đồng Nai 2021, Hội nghị định hướng phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp, cuộc thi khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Đồng Nai năm 2021, làm việc với các trường đại học về hoạt động khởi nghiệp trong nhà trường và tổ chức họp Hội đồng Tư vấn, điều phối mạng lưới khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Đồng Nai để kiện toàn và triển khai các nhiệm vụ của giai đoạn 2021-2023. Dự kiến trong tháng 1/2022 sẽ tổ chức các lớp tập huấn kiến thức khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cho cán bộ lãnh đạo các cấp.

Mặc dù dịch Covid - 19 diễn biến phức tạp trong năm, nhưng BTC Hội thi khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh

Phó Giám đốc Sở KH&CN Đoàn Tấn Đạt giám sát tiến độ thực hiện Đề tài “: “Nghiên cứu chọn giống Keo lai (Acacia hybrid) phục vụ trồng rừng kinh tế tại tỉnh Đồng Nai”

Đồng Nai cũng nhận được 25 hồ sơ đăng ký dự thi của các tác giả/ nhóm tác giả có dự án/ý tưởng khởi nghiệp. Qua 02 vòng thi thử thách và thuyết trình Hội đồng giám khảo đã chọn ra 6 dự án/ ý tưởng xuất sắc nhất tham gia vòng chung kết. Ngày hội khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Đồng Nai - Techfest Đồng Nai với chủ đề “Chia sẻ - kết nối - bứt phá” lần đầu tiên được tổ chức diễn ra từ ngày 15/11 đến ngày 26/11/2021 đã để lại nhiều dấu ấn tốt đẹp thông qua hàng loạt chuỗi sự kiện quan trọng. Ngày hội với nhiều hội thảo, tọa đàm giữa lãnh đạo tỉnh với sinh viên, đoàn viên thanh niên, phụ nữ, nông dân, lãnh đạo các địa phương và các doanh nghiệp khởi nghiệp. Đây cũng là lần đầu tiên tổ chức thành công triển lãm ảo trên nền tảng công nghệ 3D để giới thiệu các sản phẩm, dịch vụ của doanh nghiệp, tổ chức.

Thông qua các sự kiện, hội nghị, hội thảo bằng hình thức trực tiếp và trực tuyến trong năm 2021, cộng đồng khởi nghiệp trong cả nước đã biết đến hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh Đồng Nai và có những cam kết cùng phối hợp triển khai các nhiệm vụ theo đề án 844 của Chính phủ. Tiêu biểu như Quỹ Khởi nghiệp Doanh nghiệp Khoa học và Công nghệ Việt Nam (Startup Vietnam Foundation - SVF) đã có buổi làm việc với Sở KH&CN để phối hợp trong năm 2022 và những năm tiếp theo. Các đơn vị thành viên trong Hội đồng điều phối cũng đã có sự phối hợp chặt chẽ hơn trong xây dựng kế hoạch và triển khai nhiệm vụ. Các sở, ngành và các trường đại học đang triển khai đề án 1665 và 939 đã có sự phối hợp nhịp nhàng với Sở KH&CN trong triển khai các hoạt động nhằm đưa hệ sinh thái ngày càng phát triển.

Đẩy mạnh hoạt động dịch vụ và các phong trào hội thi

Hoạt động dịch vụ trong lĩnh vực kiểm định - đo lường - chất lượng được quan tâm triển khai nhằm đảm bảo quyền lợi cho khách hàng và người sử dụng dịch vụ. Trong năm dù ảnh hưởng nhiều từ dịch bệnh nhưng đã có hàng chục ngàn phương tiện được đo lường, kiểm định, hiệu chuẩn. Đặc biệt, đã đảm bảo kiểm định các thiết bị y tế đúng quy định nhằm phục vụ tốt nhất công tác chăm sóc sức khỏe người dân trong thời gian dịch bệnh, giãn cách.

Các hoạt động về thông tin, truyền thông, thống kê khoa học và công nghệ thông tin luôn được duy trì và thích ứng nhanh với tốc độ phát triển của công nghệ số. Đã triển khai thành công các hội nghị trực tuyến trên các nền tảng mạng xã hội, thu hút lượng người xem và tương tác cao.

Các phong trào, hội thi, giải thưởng do Sở KH&CN là cơ quan thường trực luôn thu hút sự quan tâm đặc biệt từ các tầng lớp nhân dân trong tỉnh. Chương trình phát huy sáng kiến sáng tạo trong lao động và học tập đã thu hút 491 giải pháp dự thi; Giải thưởng sản phẩm truyền thông khoa học công nghệ Đồng Nai đã thu hút 205 sản phẩm dự thi; Hội thi Nông dân giỏi Ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp tỉnh Đồng Nai có 23 giải pháp tham gia; Hội thi Khởi nghiệp Đổi mới sáng tạo có 25 hồ sơ tham gia dự thi; Cuộc thi “Thiết kế nhãn hiệu, kiểu dáng công nghiệp cho các sản phẩm Chương trình mỗi xã một sản phẩm có 27 thiết kế tham gia dự thi. Đây không những là một sản

chơi quen thuộc mà còn là môi trường học tập của các tầng lớp nhân dân, công nhân, trí thức, học sinh sinh viên của tỉnh Đồng Nai trong việc nghiên cứu, sáng tạo, ứng dụng, khoa học và công nghệ phục vụ tăng gia sản xuất, học tập, nghiên cứu và phục vụ đời sống cũng như phát triển kinh tế - xã hội.

Một số định hướng trong năm 2022

Trong năm 2022, tiếp tục thực hiện Nghị quyết Tỉnh ủy, Nghị quyết HĐND tỉnh, Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh 5 năm 2021-2025 của tỉnh Đồng Nai; căn cứ định hướng của Bộ Khoa học và Công nghệ, Sở KH&CN tiếp tục đề ra những phương hướng, nhiệm vụ cụ thể để hoàn thành các mục tiêu quan trọng như sau:

- Số lượng doanh nghiệp thực hiện đổi mới công nghệ trung bình 15%/năm.
- Tối thiểu 20% sản phẩm gắn

TS. Lai Thế Thông, Giám đốc Sở KH&CN chủ trì cuộc họp Hội đồng KH&CN xác định danh mục nhiệm vụ KH&CN năm 2022

với Chương trình mỗi xã một sản phẩm (Chương trình OCOP) được hỗ trợ đăng ký bảo hộ, quản lý và phát triển tài sản trí tuệ, áp dụng các giải pháp truy xuất nguồn gốc và kiểm soát chất lượng theo tiêu chuẩn sau khi được bảo hộ.

- Hỗ trợ ít nhất 10 doanh nghiệp tham gia Chương trình hỗ trợ doanh nghiệp nâng cao

năng suất và chất lượng sản phẩm, hàng hóa.

- Hình thành và đưa vào vận hành từ 1 - 2 khu dịch vụ hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; Hỗ trợ hình thành ít nhất 03 câu lạc bộ khởi nghiệp sáng tạo trong trường đại học, cao đẳng và ít nhất 02 câu lạc bộ khởi nghiệp sáng tạo ở cấp huyện và hỗ trợ ít nhất 02 ý tưởng/dự án

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Sơn Hùng (thứ 2 từ phải sang) cùng lãnh đạo các sở, ngành tham gia đối thoại với thanh niên trong khuôn khổ TechFest Dong Nai 2021

Chung kết Cuộc thi Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Đồng Nai năm 2021

Chung kết Cuộc thi Tìm kiếm ý tưởng dự án phụ nữ khởi nghiệp năm 2021

khởi nghiệp đổi mới sáng tạo.

- Xây dựng Nhân hiệu chứng nhận/nhãn hiệu tập thể cho 2 - 3 sản phẩm nông nghiệp trong đó có các sản phẩm chủ lực, sản phẩm OCOP đã đạt chứng nhận trên địa bàn tỉnh; Số lượng sáng chế, giải pháp hữu ích khoảng 15 sáng chế, giải pháp/năm;

- Đưa 19 nhiệm vụ khoa học và công nghệ tổng kết nghiệm thu kết quả trong năm được ứng dụng vào thực tiễn; 08 nhiệm vụ KHCN có mô hình thực nghiệm thực tế và xây dựng các quy trình ứng dụng; 04 nhiệm vụ có mô hình được

cấp giấy chứng nhận VietGAP; đào tạo 07 thực sĩ thuộc các lĩnh vực Quản trị kinh doanh, Công nghệ sinh học, Tài nguyên Môi trường thông qua kết quả nhiệm vụ nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ.

- Tiếp tục thúc đẩy phát triển mạnh thị trường khoa học và công nghệ và hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo lấy doanh nghiệp là trung tâm của hệ thống ĐMST quốc gia, các sản phẩm sáng tạo phục vụ trực tiếp doanh nghiệp nâng cao sức cạnh tranh, năng suất, chất lượng theo chuỗi giá trị.

- Tiếp tục triển khai, đẩy mạnh thực hiện có hiệu quả Chương trình “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST quốc gia đến năm 2025. Đẩy mạnh phát triển thị trường khoa học công nghệ, hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại doanh nghiệp; triển khai thực hiện các giải pháp để tiếp tục cải thiện chỉ số ĐMST quốc gia (GII).

- Tiếp tục phát triển thị trường KH&CN, hỗ trợ thương mại hoá các sản phẩm sáng tạo, kết quả nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ. Kết nối sản phẩm dịch công nghệ của tỉnh liên thông với hệ thống các trung tâm ứng dụng và chuyển giao công nghệ của các tỉnh, thành phố; kết nối với các sản phẩm dịch công nghệ khu vực, quốc gia.

- Tiếp tục triển khai thực hiện có hiệu quả Chương trình hỗ trợ phát triển tài sản trí tuệ; xây dựng quy định về đánh giá, định giá tài sản trí tuệ, chuyển nhượng, góp vốn vào doanh nghiệp bằng tài sản trí tuệ; truy xuất nguồn gốc sản phẩm; đo lường chất lượng, ghi nhãn hàng hóa, mã số mã vạch...

- Triển khai có hiệu quả Kế hoạch thực hiện Đề án nâng cao năng lực cạnh tranh sản phẩm nông nghiệp tỉnh Đồng Nai trong bối cảnh kinh tế hội nhập quốc tế tầm nhìn đến 2030; Kế hoạch thực hiện Đề án “Chương trình quốc gia mỗi xã một sản phẩm trên địa bàn tỉnh Đồng Nai” giai đoạn 2021- 2025.

- Đẩy mạnh các hoạt động nghiên cứu, ứng dụng, dịch vụ khoa học và công nghệ; Tăng cường các nhiệm vụ thông tin truyền thông, thông tin và thống kê khoa học công nghệ và triển khai rộng rãi có hiệu quả các phong trào, giải thưởng, hội thi trên phạm vi toàn tỉnh.

L.T.T

Phát huy hiệu quả các giải pháp dự thi khoa học công nghệ - đổi mới sáng tạo

THẢO QUẾ

Sáng ngày 27-12, tại Trung tâm Hội nghị và tổ chức sự kiện tỉnh, Sở Khoa học và Công nghệ (KH&CN) đã tổ chức Lễ tổng kết và trao giải các giải thưởng, hội thi năm 2021. Tham dự buổi lễ có các đại biểu: Ông Nguyễn Mạnh Cường, Phó Cục trưởng phụ trách Cục Công tác phía Nam - Bộ KH&CN; Bà Nguyễn Thị Hoàng, Phó Chủ tịch UBND tỉnh; Ông Lại Thế Thông, Giám đốc Sở KH&CN cùng đại diện lãnh đạo các đơn vị sở, ngành, địa phương, các tác giả tham gia và đạt giải các phong trào, hội thi năm 2021. Buổi lễ đã tổ chức trao hơn 160 giải thưởng cho các tác giả đạt giải các hội thi, giải thưởng.

Ông Huỳnh Minh Hậu, Phó Giám đốc Sở KH&CN cho biết, với nhiều nội dung, hình thức phong phú, đa dạng, phù hợp với tất cả các đối tượng từ học sinh, sinh viên, nông dân tới các nhà khoa học, nhà quản lý, cán bộ công chức, viên chức...; trong những năm qua, các hội thi, giải thưởng không chỉ là một sân chơi quen thuộc mà còn là môi trường học tập của các tầng lớp nhân dân, công nhân, trí thức, học sinh sinh viên của tỉnh Đồng Nai trong việc nghiên cứu, sáng tạo, ứng dụng, khoa học và công nghệ phục vụ tăng gia sản xuất, học tập, nghiên cứu và phục vụ đời sống cũng như phát triển kinh tế - xã hội.

Bên cạnh đó, các phong trào hội thi của Đồng Nai còn là một trong những hoạt động thường xuyên nhằm thực hiện phong trào toàn dân tiến quân vào mặt trận khoa học kỹ thuật. Phong trào này ngày càng phát triển đa dạng và sâu rộng hơn. Số lượng, chất lượng tham dự từng hội thi đã có bước phát triển ổn định, vững chắc và đã thực sự trở thành môi trường cống hiến trí tuệ bổ ích đối với các tầng lớp nhân dân trong tỉnh. Kết quả các giải thưởng,

Các đại biểu tham quan các gian hàng giới thiệu sản phẩm các dự án đạt giải các giải thưởng, hội thi

hội thi năm nay đã gặt hái được những kết quả rất đáng khích lệ, tạo thuận lợi cho phong trào toàn dân tiến quân vào mặt trận khoa học kỹ thuật của tỉnh ngày càng phát triển vững chắc trong năm tới.

Năm 2021 là năm thứ 3 Chương trình phát huy sáng kiến sáng tạo trong lao động và học tập tỉnh Đồng Nai tiếp tục tổ chức thực hiện, có sự tham gia của 11/11 huyện, thành phố tham gia. Năm nay có 491 giải pháp tham gia dự

thi, trong đó có hơn 206 giải pháp có mô hình, sản phẩm và thiết bị được chế tạo, sản xuất và thử nghiệm. Ban Chủ nhiệm Chương trình đã chọn ra được 68 giải pháp tiêu biểu để trao giải gồm: 04 giải Nhất, 08 giải Nhì, 16 giải Ba và 20 giải Khuyến khích. Các giải pháp được chọn đều có tính mới, hiệu quả và khả năng áp dụng cao trong thực tiễn sản xuất cũng như trong học tập.

Hội thi Nông dân giỏi Ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ

KHOA HỌC CÔNG NGHỆ ĐỔI MỚI SÁNG TẠO ĐỒNG NAI 2021

Đồng Nai, ngày 27 tháng 12 năm 2021

Ông Nguyễn Mạnh Cường, Phó cục trưởng phụ trách Cục Công tác phía Nam (Bộ KH&CN) và bà Nguyễn Thị Hoàng, Phó Chủ tịch UBND tỉnh trao giải Hội thi Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo

thuật vào sản xuất nông nghiệp tỉnh Đồng Nai được tổ chức nhằm tuyên truyền, động viên, khuyến khích, hỗ trợ, chia sẻ những tiến bộ khoa học kỹ thuật cho nông dân áp dụng vào thực tế sản xuất, xây dựng nhãn hiệu, tạo lập tài sản trí tuệ, tôn vinh sản phẩm tiêu biểu, quảng bá xúc tiến thương mại. Năm 2021 là năm thứ 2 hội thi được tổ chức, với 23 giải pháp tham gia dự thi, tăng 5 giải pháp với năm 2020. Ban Tổ chức đã lựa chọn 15 giải pháp trao giải gồm: 02 giải Nhất, 03 giải Nhì, 04 giải Ba và 06 giải Khuyến khích.

Năm 2021, Ban Tổ chức Giải thưởng Sản phẩm truyền thông khoa học và công nghệ nhận được 205 sản phẩm dự thi ở 4 thể loại: báo viết, báo điện tử không chuyên nghiệp; báo viết, báo điện tử chuyên nghiệp; báo phát thanh và báo truyền hình. Kết quả, Ban tổ chức đã chọn ra 64 tác phẩm tiêu biểu để trao giải gồm: 4

giải Nhất, 8 giải Nhì, 12 giải Ba và 40 giải Khuyến khích. Những sản phẩm tham gia dự thi năm nay đã phản ánh sinh động hoạt động khoa học và công nghệ trong tất cả các lĩnh vực kinh tế, xã hội, an ninh quốc phòng trên địa bàn tỉnh. Đặc biệt, nhiều sản phẩm đi sâu giới thiệu những thành quả nghiên cứu ứng dụng trong phòng, chống dịch bệnh Covid-19; Giới thiệu các đổi mới sáng tạo trong giảng dạy trực tuyến; Giới thiệu các ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật mới trong lĩnh vực nông nghiệp, nhất là ứng dụng nông nghiệp hữu cơ; Giới thiệu những kết quả đạt được từ ứng dụng công nghệ thông minh, công nghệ IOT, công nghệ mới trong các lĩnh vực y tế, giáo dục, văn hóa thể thao, an ninh quốc phòng....

Cuộc thi "Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo" tỉnh Đồng Nai năm 2021 đã nhận được 25 hồ sơ đăng ký dự thi của các tác giả, nhóm tác giả có dự án/

ý tưởng khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh. Kết quả, Ban tổ chức đã trao 2 giải Nhì và 3 giải Ba cho các dự án tiêu biểu. Theo đánh giá của Ban tổ chức, các dự án tham gia đều có tính khả thi để đưa vào sản xuất kinh doanh, nhiều tác giả tham gia dự thi là những người có kiến thức chuyên sâu, đem ứng dụng những kiến thức mình đã tích lũy được để biến những sản phẩm nông nghiệp cơ bản thành những sản phẩm có giá trị phục vụ cho cộng đồng, xã hội, hầu hết các dự án đã có sản phẩm thực tế đưa vào sản xuất.

Cuộc thi thiết kế nhãn hiệu, kiểu dáng công nghiệp cho các sản phẩm Chương trình mỗi xã một sản phẩm (Chương trình OCOP) tỉnh Đồng Nai được tổ chức nhằm khuyến khích và phát huy các hoạt động sáng tạo của mọi tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước. Qua đó lựa chọn được những nhãn hiệu, kiểu dáng công nghiệp có những thiết kế đẹp, tiêu

LỄ TỔNG KẾT VÀ TRAO GIẢI KHOA HỌC CÔNG NGHỆ ĐỔI MỚI SÁNG TẠO ĐỒNG NAI 2021

Đồng Nai, ngày 27 tháng 12 năm 2021

Các tác giả, nhóm tác giả nhận giải "Giải thưởng Sản phẩm Truyền thông khoa học và công nghệ Đồng Nai" năm 2021

biểu cho các sản phẩm thuộc Chương trình OCOP tỉnh Đồng Nai, góp phần thúc đẩy phát triển sản xuất, phục vụ mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội khu vực nông thôn, góp phần xây dựng nông thôn mới của tỉnh Đồng Nai. Năm 2021, Cuộc thi nhận được 27 thiết kế nhãn hiệu dự thi, trong đó, Ban Tổ chức cuộc thi đã xét trao giải cho 06 thiết kế gồm 01 giải Nhì và 05 giải Ba năm 2021.

Bà Nguyễn Thị Hoàng, Phó Chủ tịch UBND tỉnh nhấn mạnh, trong thời gian qua, mặc dù gặp phải những khó khăn do dịch Covid-19, song hoạt động khoa học và công nghệ luôn thể hiện vai trò quan trọng và có những đóng góp không nhỏ trong việc phát triển kinh tế - xã hội, trong đó có sự đóng góp tích cực của các tập thể, cá nhân, nhà khoa học trong việc nghiên cứu, ứng dụng khoa học và công nghệ vào thực tiễn đời sống, học tập và sản xuất, kinh doanh... Phó Chủ tịch UBND tỉnh cũng đề nghị Sở KH&CN tiếp tục phát huy những kết quả đã đạt được, phối hợp với các cơ quan, đơn vị, địa phương trong công tác quản lý kết hợp với tuyên truyền, phổ biến để thúc đẩy các phong trào hội thi ngày càng phát triển và đạt hiệu quả, phục vụ thiết thực cho đời sống và phát triển kinh tế xã hội của tỉnh. Đồng thời, thông qua Sở KH&CN, lãnh đạo tỉnh Đồng Nai chủ trương kêu gọi, đặt hàng, thu hút các tổ chức, cá nhân và đặc biệt là các nhà khoa học đầu ngành tham gia các công trình nghiên cứu, đề xuất các sáng kiến cải tiến kỹ thuật trong các lĩnh vực để đóng góp cho sự phát triển tỉnh Đồng Nai một cách hiệu quả, bền vững. Lãnh đạo tỉnh sẵn sàng tạo điều kiện tối đa về chủ trương, cơ chế, chính sách, tài chính, nhân lực và luôn đồng hành cùng ngành khoa học và công nghệ để phấn đấu đưa Đồng Nai trở thành địa phương có cơ sở hạ tầng và tiềm lực khoa học và công nghệ mạnh mẽ.

Ông Nguyễn Mạnh Cường, Phó Cục trưởng phụ trách Cục Công tác phía Nam - Bộ KH&CN cũng đã ghi nhận và biểu dương việc Sở KH&CN khởi xướng, phát động phong trào "quần chúng tiến vào mặt trận khoa học kỹ thuật", trong đó tiêu biểu là các chương trình, giải thưởng, hội thi tại Ngày hội KH&CN hàng năm. Bộ KH&CN sẽ luôn đồng hành cùng Đồng Nai phấn đấu để hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo của Đồng Nai thực sự trở thành động lực quan trọng trong phát triển kinh tế xã hội của tỉnh.

T.Q

Tiếp tục tạo sức hút mạnh mẽ

Ông Huỳnh Minh Hậu, Phó Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Đồng Nai cho biết, năm 2021, do tình hình dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp và phải thực hiện các biện pháp giãn cách xã hội theo quy định, Ban Tổ chức đã chuyển hình thức triển khai phổ biến, phát động trực tiếp sang hình thức trực tuyến trên các trang mạng xã hội và thông qua các ngành là thành viên của Ban Chủ nhiệm Chương trình để đưa thông tin đến được đông đảo tầng lớp nhân dân. Nhờ vậy, Chương trình đã thu hút được 491 giải pháp tham gia dự thi.

Năm 2021 cũng là năm thứ 3 mà tất cả các huyện, thành phố trên địa bàn tỉnh đều có giải pháp tham gia dự thi. Trong đó, thành phố Biên Hòa, thành phố Long Khánh và huyện Vĩnh Cửu luôn là nơi huy động được nhiều nguồn lực, nhiều giải pháp tham gia Chương trình 6 hàng năm với 458 giải pháp tham gia dự thi, chiếm 94% số lượng giải pháp tham gia toàn tỉnh.

Theo Ban Chủ nhiệm Chương trình, chất lượng các giải pháp tham gia cũng được nâng cao. Lĩnh vực giáo dục vẫn huy động được nhiều giải pháp tham gia nhất với 395 giải pháp; 96 giải pháp còn lại tham gia ở các lĩnh vực: Cơ điện tử, Tự động hóa, Điện - điện tử, Y tế, Công nghệ hóa học... với các mô hình, thiết bị kỹ thuật, máy móc được nghiên cứu chế tạo thực nghiệm và ứng dụng vào thực tế tại các đơn vị mang lại hiệu quả cao.

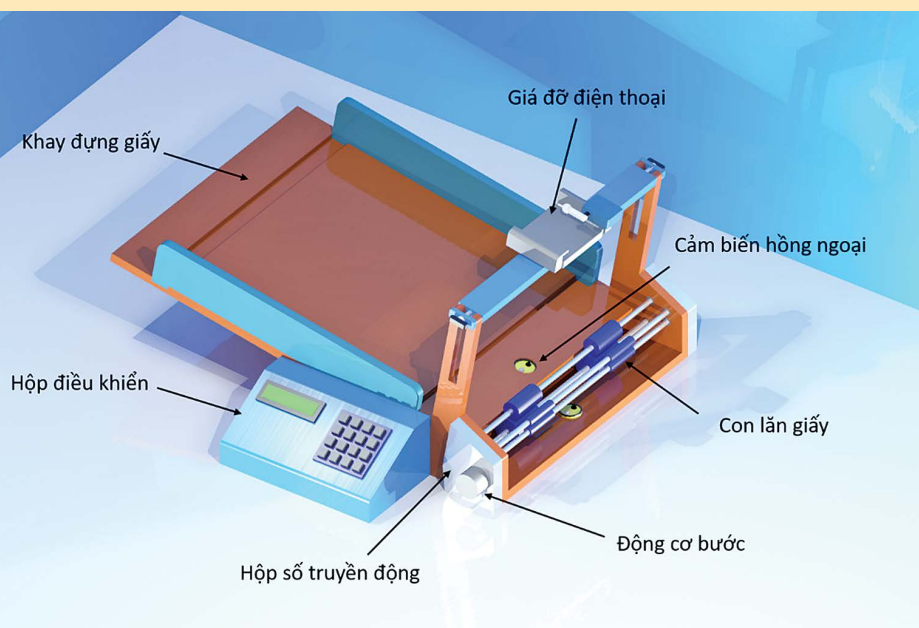
Dựa trên tính hiệu quả và khả năng áp dụng, Ban Chủ

Chương trình Phát huy sáng kiến, sáng tạo trong lao động và học tập năm 2021:

Tiếp tục thúc đẩy tinh thần sáng kiến, sáng tạo trong cộng đồng

T.LIÊN

Chương trình Phát huy sáng kiến, sáng tạo trong lao động và học tập (Chương trình 6) là một trong 13 chương trình thuộc Phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" tỉnh Đồng Nai. Chương trình tập trung triển khai sâu rộng trong mọi tầng lớp nhân dân trên địa bàn tỉnh để góp phần nâng cao trình độ nghề nghiệp, có nhiều sáng kiến, cải tiến kỹ thuật phục vụ phát triển sản xuất, đời sống, dịch vụ, học tập, vui chơi giải trí. Năm 2021, Chương trình tiếp tục lan tỏa, tạo sức hút mạnh mẽ và đạt được hiệu quả cao.

Bản thiết kế cấu tạo tổng quan thiết bị hỗ trợ chấm trắc nghiệm của nhóm tác giả Nguyễn Thanh Phương (trường THPT Thống Nhất A)

nhiệm Chương trình đã chọn ra 68 giải pháp tiêu biểu để trao giải chính thức gồm: 4 giải Nhất, 8 giải Nhì, 16 giải Ba và 20 giải Khuyến khích. Trong đó, các giải nhất của Chương trình 6 năm nay gồm: Máy vệ sinh tấm pin năng lượng mặt trời tự động của nhóm tác giả Lê Hoàng Anh, Trần Trọng Đức, Phạm Hồng Sơn (giảng viên Khoa Cơ điện - Điện tử, Trường Đại học Lạc

Hồng); Nghiên cứu, thiết kế và chế tạo máy dán băng keo tự động của nhóm tác giả Phạm Văn Toàn, Nguyễn Vũ Quỳnh, Trần Thanh Vang... (Khoa Cơ điện - Điện tử, Trường Đại học Lạc Hồng); Phát triển phẩm chất, năng lực học sinh THPT qua dự án dạy học tích hợp "Tiếng nói của Rừng" của nhóm tác giả Nguyễn Thị Thu Hà, Nguyễn Hoàng Anh, Trương Thu Hường, Trương

Thị Thu Mây, Lê Thị Bảo Trang (Trường THPT Chuyên Lương Thế Vinh); Website hỗ trợ giáo viên và học sinh cấp Tiểu học trong dạy và học chương trình Lịch sử, Địa lí địa phương tỉnh Đồng Nai của nhóm tác giả Nguyễn Thị Thu Trang, Vũ Thị Thùy Trang, Nguyễn Thị Thúy Hằng, Nguyễn Thị Thu Trang, Trương Phụng Nhi, Bùi Khánh Ngọc, Nguyễn Nhân (giáo viên Trường tiểu học Bình Đa, Trường tiểu học An Hảo và 2 sinh viên đại học).

Nhiều sáng tạo được ứng dụng hiệu quả

Xuất phát từ nhu cầu thực tế trong việc vệ sinh tấm pin năng lượng mặt trời, nhóm tác giả Lê Hoàng Anh, Trần Trọng Đức, Phạm Hồng Sơn (Khoa Cơ điện - Điện tử, Trường Đại học Lạc Hồng) đã nghiên cứu chế tạo thiết bị vệ sinh tấm pin năng lượng mặt trời đạt hiệu suất cao hơn mô hình robot di chuyển trên mặt pin và có khả năng di chuyển linh hoạt, không phụ thuộc vào cách thức bố trí tấm pin, có khả năng sử dụng đa dạng cho hệ thống áp mái nhà xưởng, áp mái trang trại và cả nhà máy pin năng lượng mặt trời.

Sở Khoa học và Công nghệ Đồng Nai tổ chức trao giải cho các tác giả đạt giải Chương trình 6 năm 2021

Tác giả Lê Hoàng Anh cho biết, thiết bị này có công suất vệ sinh trung bình 2.200m²/giờ và có thể hoạt động liên tục 3,5 giờ sau mỗi lần sạc. Kích thước chổi quét dài 2,1m làm tăng công suất làm sạch. Hiệu quả làm sạch đạt tới 95%. Thiết bị có thể tháo rời để dễ dàng vận chuyển. Thiết bị này đã được chuyển giao đưa vào hoạt động hiệu quả cho Công ty TNHH Công nghệ Viễn thông Chí Thanh.

Để khắc phục những hạn chế và khó khăn trong việc chấm thi trắc nghiệm, giúp người chấm hạn chế tối đa thời gian cũng như công sức trong việc chấm bài trắc nghiệm, thầy giáo Nguyễn Thanh Phương (trường THPT Thống Nhất A) cùng các em học sinh Sầm Đức Anh, Đinh Quang Sơn, Âu Quốc Cường

và Nguyễn Quốc Khánh đã thiết kế máy hỗ trợ chấm trắc nghiệm. Máy được thiết kế có thể tự động chạy giấy, kết hợp với các phần mềm trên điện thoại để phục vụ cho việc chấm bài nhanh hơn, quản lý bài thi chặt chẽ, hiệu quả hơn.

Cô Lê Thị Huyền Trân, giáo viên trường THCS Thạnh Phú, huyện Vĩnh Cửu cùng các cộng sự tham gia dự thi Chương trình 6 với giải pháp "Men vi sinh dùng để cung cấp dinh dưỡng cho cây, khử mùi chuồng trại và làm men tiêu hóa cho động vật" và đã đạt giải Ba. Theo đó, nhóm tác giả đã tận dụng các chất dư thừa, hư hỏng hoặc các sản phẩm hết hạn sử dụng như: sữa chua, đường, chuối, cám gạo, bánh men rượu... để tạo ra men vi sinh làm phân bón

sinh học cho cây trồng, men tiêu hóa cho động vật, khử mùi chuồng trại để giảm ô nhiễm môi trường. Giải pháp này giúp tiết kiệm chi phí, tăng năng suất cây trồng và ít gây hại đến sức khỏe con người. Sản phẩm đã và đang được áp dụng hiệu quả tại địa phương.

Phó Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ Huỳnh Minh Hậu cho hay, trong số 491 giải pháp tham gia dự thi năm nay, có tới 206 giải pháp có mô hình, sản phẩm và thiết bị được chế tạo, sản xuất và thử nghiệm... Điều này nói lên rằng các tác giả đã nghiên cứu và sáng tạo ra nhiều sản phẩm thiết thực và mang lại hiệu quả hơn so với những giải pháp chỉ dừng lại ở ý tưởng như trước đây.

T.L

Đam mê ứng dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất

Sinh sống và gắn bó nhiều năm tại “thủ phủ” trồng chuối lớn nhất của tỉnh Đồng Nai, ông Lý Minh Hùng (xã Thanh Bình, huyện Trảng Bom) đã rất trăn trở trong việc làm cách nào để có thể tận dụng bẹ từ thân cây chuối để làm ra các sản phẩm mới, tăng thu nhập cho bà con. Sau thời gian mày mò nghiên cứu, tìm hiểu quy trình công nghệ, ông Hùng đã thành công trong việc sản xuất các sản phẩm thân thiện với môi trường từ bẹ cây chuối, trong đó sản phẩm chủ đạo là sợi chuối phục vụ xuất khẩu.

Ông Lý Minh Hùng (xã Thanh Bình, huyện Trảng Bom), tác giả đạt giải Nhất Hội thi “Nông dân giỏi ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp tỉnh Đồng Nai” năm 2021 với giải pháp Hệ thống công nghệ ép bẹ chuối cấy mô lấy sợi xuất khẩu chia sẻ: “Khi tham gia hội thi, bản thân tôi đã nhận được sự hỗ trợ rất nhiệt tình của Sở Khoa học và Công nghệ, Hội Nông dân tỉnh và Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đến tận nhà để hướng dẫn và hoàn thiện hồ sơ đăng ký tham gia. Nhờ đó, bản thuyết trình của tôi đã được Hội đồng ban giám khảo đánh giá cao, bởi tính mới và sáng tạo trong nghiên cứu, ứng dụng vào thực tế sản xuất”.

Cũng giống như ông Lý Minh Hùng, anh Hà Thắng (xã Phú Lý, huyện Vĩnh Cửu) là nông dân rất đam mê tìm tòi, học hỏi và sáng tạo trong nghiên cứu, mạnh dạn ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất.

Nhận thấy nhu cầu của người tiêu dùng về nông sản sạch, an toàn ngày càng tăng cao, anh

Sân chơi bổ ích cho những nông dân đam mê sáng tạo

T.CẢNH

Là năm thứ được 2 triển khai, Hội thi “Nông dân giỏi ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp tỉnh Đồng Nai” năm 2021 mặc dù gặp nhiều khó khăn do đại dịch Covid-19, nhưng với sự linh hoạt, chủ động trong công tác phối hợp, số lượng hồ sơ dự thi năm 2021 có 23 giải pháp, tăng 5 giải pháp với năm 2020. Đây thực sự là sân chơi bổ ích cho những nông dân tâm huyết, đam mê sáng tạo trong nghiên cứu, sáng chế và ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất.

Ban giám khảo xem xét và đánh giá trực tiếp giải pháp “Hệ thống công nghệ ép bẹ chuối cấy mô lấy sợi xuất khẩu” của tác giả Lý Minh Hùng

Thắng đã chủ động chuyển đổi phương thức sản xuất từ nông nghiệp truyền thống sang nông nghiệp hữu cơ với mô hình sản xuất quýt đường theo hướng hữu cơ sinh học.

Theo anh Thắng, những ưu điểm khi trồng quýt sạch lại nổi trội hơn. Ngoài năng suất cao hơn, chi phí đầu tư cũng giảm nhiều hơn so với trồng hóa học. Đặc biệt, thời gian khai thác của cây quýt sạch cũng dài hơn. Đến nay anh Thắng đã trồng quýt sạch theo hướng hữu cơ được hơn 10 năm, vườn quýt nhà anh đạt năng suất từ

50 -60 tấn/ha.

“Tiếng lành đồn xa”, nhiều bà con trong và ngoài xã, thậm chí là các tỉnh lân cận như Bình Dương, Bình Phước, Tây Ninh cũng đã tìm đến mô hình của anh Thắng để học hỏi kinh nghiệm trồng quýt sạch theo hướng hữu cơ.

Với giải pháp sản xuất quýt đường theo hướng hữu cơ sinh học, anh Hà Thắng đã được Ban giám khảo Hội thi “Nông dân giỏi ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp tỉnh Đồng Nai” năm 2021 chấm đạt giải Nhì.

Anh Hà Thăng (người ngoài cùng bên trái) đang giới thiệu với Ban giám khảo giải pháp sản xuất quyết đường theo hướng hữu cơ sinh học

Tận tình hướng dẫn nông dân hoàn thiện hồ sơ đăng ký tham gia

Theo Ban tổ chức Hội thi, năm 2021, đại dịch Covid-19 đã ảnh hưởng rất lớn đến công tác tuyên truyền, phổ biến Hội thi. Trước thực tế này, Sở Khoa học và Công nghệ đã chủ động thực hiện tuyên truyền hội thi trên mạng xã hội và thông qua hệ thống Hội nông dân, các đơn vị liên quan để gửi hồ sơ thể lệ của Hội thi tới cơ sở để nắm thông tin và đề xuất tham gia giải pháp dự thi.

Bên cạnh đó, Sở Khoa học và Công nghệ đã chỉ đạo bộ phận chuyên môn của Sở phải “xuống tận nhà, đến tận nơi” để hướng dẫn và hoàn thiện hồ sơ đăng ký tham gia cho bà con nông dân có giải pháp tham gia dự thi. Nhờ vậy, số lượng hồ sơ dự thi năm nay tăng so với năm trước (23 giải pháp, tăng 5 giải pháp). Trong đó, các giải pháp mô hình dự thi tập trung nhiều nhất ở huyện Vĩnh Cửu, kể đến là huyện Xuân Lộc, Long Thành và Trảng Bom.

Không những vậy, để có cái nhìn khách quan, Ban giám khảo đã đến từng cơ sở để xem xét và đánh giá trực tiếp các giải pháp của nông dân, đồng thời hướng dẫn tác giả khắc phục được những khuyết điểm trong giải pháp, từ đó hoàn thiện giải pháp để triển khai có hiệu quả hơn. Kết quả, Ban tổ chức đã lựa chọn 15 giải thưởng, gồm: 02 giải nhất, 03 giải nhì, 04 giải ba và 06 giải khuyến khích.

Đánh giá về Hội thi, Phó chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Thị Hoàng khẳng định: Hội thi “Nông dân giỏi ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp tỉnh Đồng Nai” thực sự là sân chơi, là trường học bổ ích cho người nông dân tâm huyết, sáng tạo trong việc đẩy mạnh nghiên cứu, sáng chế và ứng dụng khoa học kỹ thuật vào tăng gia, sản xuất, phát triển kinh tế, nâng cao đời sống xã hội khu vực nông thôn qua đó góp phần giữ vững mục tiêu phát triển nông thôn mới, nông thôn mới kiểu mẫu trên địa bàn tỉnh.

T.C

Trong những năm qua, việc đầu tư phát triển ứng dụng công nghệ thông tin trên địa bàn tỉnh Đồng Nai luôn được quan tâm chỉ đạo, đã có bước phát triển đáp ứng cơ bản yêu cầu thông tin liên lạc phục vụ chỉ đạo điều hành của Đảng và Nhà nước, đảm bảo quốc phòng an ninh, phát triển kinh tế - xã hội và phục vụ nhu cầu của người dân, doanh nghiệp.

Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin

Hàng loạt các văn bản về thực hiện chuyển đổi số, phát triển chính quyền điện tử đã được UBND tỉnh ban hành như: Quyết định ban hành Khung Kiến trúc Chính quyền điện tử tỉnh Đồng Nai, phiên bản 2.0; Quyết định phê duyệt Chương trình chuyển đổi số đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 của tỉnh Đồng Nai; Kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động của cơ quan nhà nước, phát triển chính quyền số và bảo đảm an toàn thông tin mạng trên địa bàn tỉnh Đồng Nai giai đoạn 2021 - 2025 và Kế hoạch về việc thực hiện số hóa kết quả giải quyết thủ tục hành chính thuộc thẩm quyền giải quyết của các cơ quan, đơn vị, địa phương trên địa bàn tỉnh Đồng Nai giai đoạn 2020 - 2025; Kế hoạch hỗ trợ đưa hộ sản xuất nông nghiệp lên sàn thương mại điện tử, thúc đẩy phát triển kinh tế số nông nghiệp, nông thôn; Kế hoạch về triển khai cung cấp 100% dịch vụ công đủ điều kiện lên trực tuyến mức độ 4 của các cơ quan nhà nước tỉnh năm 2021; Kế hoạch về việc tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin phục vụ công tác phòng, chống dịch Covid-19...

Phát triển các nền tảng số để thực hiện chuyển đổi số nhanh hơn

BẢO KHÁNH

Người dân từng bước tiếp cận, sử dụng các dịch vụ số phục vụ đời sống

Ông Võ Hoàng Khai, Phó Giám đốc Sở Thông tin và Truyền thông cho biết, thời gian qua, Sở Thông tin và Truyền thông đã thực hiện nâng cấp và triển khai Nền tảng chia sẻ, tích hợp dùng chung cấp tỉnh (LGSP) đáp ứng các quy định, tiêu chuẩn hiện hành. 100% cơ quan hành chính nhà nước trên địa bàn tỉnh sử dụng phần mềm quản lý văn bản và điều hành công việc; thực hiện gửi nhận văn bản điện tử thông qua trực liên thông tỉnh. Đồng thời, đã thực hiện kết nối hệ thống quản lý văn bản của tỉnh với hệ thống quản lý văn bản của Văn phòng Chính phủ thông qua Trục liên thông văn bản Quốc gia. Đã tích hợp chữ ký số chuyên dùng trên Phần mềm quản lý văn bản và điều hành công việc, đặc biệt đã thực hiện ký số được trên các thiết bị di động (iOS, Android...).

Bên cạnh đó, thực hiện nâng cấp, triển khai đồng bộ phần mềm Một cửa điện tử, Cổng dịch vụ công trực tuyến tỉnh tại các sở, ban, ngành, Trung tâm Hành chính công tỉnh, UBND cấp huyện, thành phố và UBND cấp xã. Xây dựng và triển khai Hệ thống thông tin báo cáo tỉnh Đồng Nai đảm bảo đầy đủ các chức năng, tính năng kỹ thuật; đồng thời đã thực hiện kết nối, tích hợp chia sẻ dữ liệu với Hệ thống thông tin báo cáo Chính phủ, Trung tâm Thông tin, chỉ đạo điều hành của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ góp phần giảm giấy tờ, thời gian thực hiện báo cáo, quan trọng nhất hình thành được cơ sở dữ liệu thống kê về kinh tế xã hội của tỉnh và các địa phương kết nối, hiển thị trên các Trung tâm giám sát điều hành thông minh của tỉnh, thành phố Biên Hòa và thành phố Long Khánh.

Mạng lưới bưu chính, viễn thông đã được đầu tư, phát triển rộng khắp đến các khu vực trên địa bàn tỉnh. Đến nay, 100% xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh được kết nối cáp quang đến trung tâm; phủ sóng điện thoại 2G, 3G, 4G và có điểm phục vụ bưu chính.

Theo Sở Thông tin và Truyền thông, kinh tế số bước đầu đóng góp vào sự phát triển kinh tế của tỉnh; công nghệ số được ứng dụng trong các ngành công nghiệp, nông nghiệp, y tế, giáo dục và dịch vụ; xuất hiện nhiều hình thức kinh doanh, dịch vụ mới dựa trên nền tảng công nghệ số và Internet, góp phần tạo việc làm, nâng cao thu nhập, chất lượng cuộc sống của người dân. Cùng với đó, xã hội số cũng đang được hình thành với hạ tầng và dịch vụ viễn thông ngày càng phát triển, tỷ lệ người dân sử dụng điện thoại di động, thiết bị thông minh gia tăng nhanh và từng bước tiếp cận, sử dụng các dịch vụ số phục vụ đời sống.

Từ năm 2018 đến nay, UBND tỉnh đã mời các tập đoàn công nghệ hàng đầu tư vấn, giới thiệu nhiều mô hình triển khai đô thị thông minh. Hiện tại, UBND tỉnh đang giao các tập đoàn thí điểm xây dựng Trung tâm Điều hành đô thị thông minh (IOC) tại UBND tỉnh, thành phố Biên Hòa và thành phố Long Khánh.

Ông Nguyễn Hữu Nguyên, Chủ tịch UBND thành phố Biên Hòa cho biết, theo lộ trình, Trung tâm điều hành thông minh thành phố Biên

Hòa được triển khai thực hiện từ năm 2020 đến năm 2025. Đến tháng 9/2020, Trung tâm IOC đã hoàn thành giai đoạn 1, sử dụng hệ thống phần mềm lõi vận hành, chuẩn hóa và tích hợp dữ liệu cơ bản cho 9 phân hệ, gồm giám sát điều hành: các chỉ tiêu kinh tế xã hội; An ninh trật tự và an toàn giao thông; tiếp nhận và xử lý phản ánh kiến nghị người dân qua tổng đài 1022; giám sát hiệu quả hoạt động của chính quyền; giám sát và điều hành các lĩnh vực y tế, giáo dục, du lịch, an ninh, an toàn thông tin và môi trường. Trung tâm giám sát, điều hành thông minh thành phố vận hành thí điểm đã mang lại những kết quả thiết thực;

Năm 2021, dịch bệnh Covid-19 bùng phát, lan rộng và diễn biến phức tạp khiến cho công tác phòng chống dịch gặp nhiều khó khăn bởi thiếu nhân lực, vật lực... Để góp phần đẩy lùi dịch bệnh, các đơn vị, địa phương trong tỉnh đã đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác phòng, chống dịch mang lại hiệu quả thiết thực như: triển khai nền tảng khai báo y tế và quét mã QR Code; nền tảng quản lý tiêm chủng vắc xin Covid-19; ứng dụng bản đồ diễn biến dịch Covid-19; thông tin dịch Covid-19 tại Đồng Nai trên nền tảng ứng dụng mạng xã hội Zalo; triển khai nâng cấp, mở rộng và đưa vào khai thác Tổng đài 1022 phục vụ người dân, doanh nghiệp gặp khó khăn trong phòng, chống dịch bệnh Covid-19....

Trung tâm giám sát, điều hành thông minh thành phố Biên Hòa vận hành thí điểm đã mang lại những kết quả thiết thực

Chuyển đổi số trên 3 trụ cột chính

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc thực hiện chuyển đổi số tại tỉnh Đồng Nai vẫn còn tồn tại một số hạn chế cần khắc phục, trong đó việc xếp hạng mức độ ứng dụng công nghệ thông tin của tỉnh vẫn ở mức trung bình khá so với cả nước. Hạ tầng kỹ thuật đang được đầu tư nhưng chưa đảm bảo yêu cầu phát triển trong tình hình mới; cơ sở dữ liệu chưa được chia sẻ, kết nối, đồng bộ giữa các hệ thống thông tin; dịch vụ công trực tuyến mức độ 3, 4 đã được triển khai nhưng chưa chuẩn hóa quy trình điện tử nên chưa thật sự thuận tiện cho người dân trong việc sử dụng. Cơ cấu và chất lượng nguồn nhân lực công nghệ thông tin thấp. Số lượng doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh hoạt động lĩnh vực công nghệ thông tin hỗ trợ chuyển đổi số còn hạn chế, các doanh nghiệp chưa chủ động tiếp cận, ứng dụng, phát triển công nghệ hiện đại. Việc ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong các lĩnh vực Y tế, Giáo dục, Nông nghiệp, Giao thông vận tải và Logistics, Du

lịch,... trên địa bàn tỉnh chưa đạt như mong muốn.

Theo ông Võ Hoàng Khai, giai đoạn 2021 - 2025, là thời cơ để tỉnh Đồng Nai thực hiện chuyển đổi số toàn diện trên cả 3 trụ cột chính gồm: Chính quyền số, kinh tế số, xã hội số. Việc quyết định thành bại của chuyển đổi số dựa vào các yếu tố con người; yếu tố thể chế; yếu tố về công nghệ, thay đổi thói quen là khó khăn lớn nhất của chuyển đổi số; ngoài ra các yếu tố rủi ro lớn nhất của chuyển đổi số đó là rủi ro về an toàn, an ninh mạng (bị tấn công, bị đánh cắp, bị sụp đổ, hay gián đoạn), đó là rủi ro về quản trị dữ liệu và tính riêng tư, đó là rủi ro khi ở bước đầu của sự thay đổi chất lượng có thể suy giảm,...

Quyết định số 5003/QĐ-UBND của UBND tỉnh Đồng Nai ngày 30-12-2020 phê duyệt chương trình chuyển đổi số đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 đã nêu rõ, tỉnh sẽ ứng dụng, phát triển các nền tảng số tạo cơ sở để các hệ thống, ứng dụng, dịch vụ thực hiện chuyển đổi số nhanh hơn, giảm chi phí, tạo các hệ sinh thái chuyển đổi số. Giai đoạn 5 năm tới (2021-2025), tỉnh sẽ tập trung

Đồng Nai ứng dụng hiệu quả công nghệ thông tin phục vụ công tác bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và đại biểu HĐND các cấp tỉnh Đồng Nai nhiệm kỳ 2021 - 2026

xây dựng và khai thác hiệu quả các nền tảng thiết yếu cho phát triển chính phủ số, kinh tế số, xã hội số. Chiến lược phát triển chuyển đổi số gắn liền với chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Trong đó, tỉnh sẽ phát huy tối đa năng lực, sức sáng tạo của mỗi tổ chức, cá nhân, xây dựng lộ trình và đẩy nhanh tiến trình chuyển đổi số trong từng ngành, từng lĩnh vực theo đặc thù của Đồng Nai. Mục tiêu của tỉnh đến năm 2025, kinh tế số chiếm 20% trong GRDP. Tỷ trọng kinh tế số trong từng ngành, lĩnh vực đạt tối thiểu 10%. Đồng thời, 100% các đơn vị sự nghiệp công ứng dụng công nghệ thông tin trong giao tiếp với người dân, doanh nghiệp và áp dụng thanh toán trực tuyến.

Để thúc đẩy tiến trình chuyển đổi số của tỉnh, gắn kết chặt chẽ với cải cách hành chính; xây dựng, phát triển Chính quyền điện tử, Chính quyền số, kinh tế số, xã hội số và đô thị thông minh; tạo thuận lợi cho việc triển khai Cách mạng công nghiệp lần thứ tư tại Đồng Nai, Phó Giám đốc Sở Thông tin và

Truyền thông Võ Hoàng Khai cho rằng, cần sự chung tay của cả hệ thống chính trị, toàn thể người dân và doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh. Trong đó, cần phải thực hiện 7 nguyên tắc: nhận thức đúng vai trò quyết định; người dân, doanh nghiệp là trung tâm; thể chế và công nghệ là động lực của chuyển đổi số; phát triển và ứng dụng các nền tảng số là giải pháp đột phá thúc đẩy chuyển đổi số nhanh hơn, giảm chi phí, tăng hiệu quả; bảo đảm an toàn, an ninh mạng là yếu tố then chốt để chuyển đổi số; sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, hành động đồng bộ ở các cấp và sự tham gia của toàn dân là yếu tố bảo đảm sự thành công của chuyển đổi số và hợp tác quốc tế là giải pháp quan trọng để thực hiện chuyển đổi số.

Thời gian tới, Sở Thông tin và Truyền thông sẽ phối hợp các sở, ban, ngành và địa phương thực hiện tốt công tác đảm bảo an toàn mạng lưới, an toàn thông tin bưu chính, viễn thông, công nghệ thông tin phục vụ sự lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành. Tổ chức đào tạo,

tập huấn kiến thức về chuyển đổi số cho đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; cho các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh. Bên cạnh đó, tham mưu UBND tỉnh triển khai 10 lĩnh vực ưu tiên để thực hiện chuyển đổi số giai đoạn 2021 - 2025 gồm: Xây dựng phát triển đô thị thông minh; chuyển đổi số trong Y tế; chuyển đổi số trong giáo dục; chuyển đổi số trong giao thông vận tải và logistics; chuyển đổi số trong tài chính - ngân hàng; chuyển đổi số trong du lịch; chuyển đổi số trong nông nghiệp; chuyển đổi số lĩnh vực.

Chủ tịch UBND tỉnh Cao Tiến Dũng nhấn mạnh, để tạo ra đột phá trong phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2021-2025, tỉnh phải phát triển kinh tế bền vững trên cơ sở nghiên cứu và ứng dụng mạnh mẽ khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo, tăng năng suất lao động, hỗ trợ phát huy phong trào khởi nghiệp sáng tạo, tận dụng cơ hội của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, hướng đến nền kinh tế số.

B.K

TÔM CÀNG XANH TRÀ CỔ, HUYỆN TÂN PHÚ ĐƯỢC BẢO HỘ NHÃN HIỆU CHỨNG NHẬN

NHẬT MINH

Trong những ngày cuối năm 2021, bà con nuôi tôm càng xanh tại xã Trà Cổ, huyện Tân Phú phấn khởi, vui mừng đón nhận Giấy chứng nhận đăng ký bảo hộ nhãn hiệu chứng nhận cho sản phẩm đặc thù “Tôm càng xanh Trà Cổ - Tân Phú”.

Với việc được bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ này sẽ tạo động lực cho phát triển sản xuất, kinh doanh và giúp người dân, doanh nghiệp nuôi tôm càng xanh ở địa phương mở rộng thị trường tiêu thụ.

Hội đủ các yếu tố địa lợi, nhân hòa, vùng đất đá ong xã Trà Cổ, huyện Tân Phú lâu nay được xem là “thủ phủ” nuôi tôm càng xanh của tỉnh Đồng Nai. Từ những vùng đất đá ong trũng, người dân nơi đây đã cải tạo thành khu nuôi tôm càng xanh đặc sản, cho thu nhập hàng trăm triệu đồng mỗi năm.

Toàn bộ nguồn nước nuôi tôm tại xã Trà Cổ đều được người dân trong vùng lấy từ khe đá, dùng những ống nhựa để kéo nước sạch về đổ vào ao nuôi. Lợi thế lớn với nguồn nước mát lạnh, trong sạch, cộng với đặc điểm các ao tôm có nhiều tảo tự nhiên nên tôm càng xanh Trà Cổ khỏe, phát triển nhanh, thịt ngọt, dai và thơm hơn các vùng khác.

Ông Nguyễn Trọng Lâm, Phó Chủ tịch Hội Nông dân huyện Tân Phú chia sẻ, vì nguồn nước được lấy từ các khe trên núi nên về mùa khô bị khan hiếm, mỗi năm chỉ sản

xuất được một vụ, thời gian nuôi kéo dài từ tháng 4 âm lịch đến khoảng tháng giêng năm sau. Nhưng nhờ vậy, tôm có đủ thời gian sinh trưởng và phát triển, tỷ lệ nước trong cơ thể thấp, sau khi luộc chín, thịt tôm chắc, dai.

Để vùng nuôi tôm càng xanh đạt năng suất cao và bền vững, năm 2016, Chi cục Thủy sản Đồng Nai đã hướng dẫn, hỗ trợ bà con thực hiện mô hình nuôi tôm càng xanh VietGAP trên diện tích hơn 30ha. Nhờ áp dụng đúng kỹ thuật, cách xử

lý nguồn nước cũng như cách chọn giống, bảo vệ ao tôm nên chất lượng tôm đã tăng đáng kể trong những năm qua. Người dân chủ yếu sử dụng các chế phẩm vi sinh trong xử lý ao nuôi đã giúp tăng đề kháng cho tôm. Đặc biệt, nhờ sử dụng nguồn thức ăn chính là cá nục biển, cá đồng được hấp chín cùng với ngô làm cho thịt tôm chắc ngọt, gạch nhiều.

Nhờ mang lại lợi ích kinh tế lớn, diện tích ao nuôi tôm càng xanh tại Trà Cổ ngày càng tăng. Hiện nay, toàn xã có khoảng

Phó Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Đồng Nai Đoàn Tấn Đạt trao Giấy chứng nhận đăng ký bảo hộ nhãn hiệu chứng nhận cho sản phẩm đặc thù “Tôm càng xanh Trà Cổ - Tân Phú” cho UBND xã Trà Cổ, huyện Tân Phú

Ngề nuôi tôm càng xanh đã giúp nhiều hộ dân ở Trà Cỏ đổi đời

Trong ảnh: Gia đình anh Nguyễn Tấn Tài (xã Trà Cỏ, huyện Tân Phú, tỉnh) thu hoạch tôm

54ha nuôi tôm càng xanh, trong đó có trên 30ha nuôi tôm VietGAP. Thị trường tiêu thụ chính là các tỉnh, thành lân cận như: Thành phố Hồ Chí Minh, Bình Dương, Lâm Đồng...

Phó Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ Đồng Nai Đoàn Tấn Đạt, cho biết, để sản phẩm tôm càng xanh của xã Trà Cỏ có thương hiệu, chỗ đứng vững chắc trên thị trường, Sở Khoa học và Công nghệ đã hỗ trợ hoàn toàn kinh phí và tư vấn chuyên môn xác lập quyền sở hữu trí tuệ cho địa phương dưới hình thức Nhân hiệu chứng nhận, mở đầu chiến lược quảng bá thương hiệu sản phẩm đến người tiêu dùng trong và ngoài nước. Với nhãn hiệu chứng nhận "Tôm càng xanh Trà Cỏ - Tân Phú" sẽ giúp các hộ nuôi tôm yên tâm sản xuất vì sản phẩm làm ra được bảo hộ thương hiệu, nâng cao

năng lực cạnh tranh trong quá trình hội nhập kinh tế cũng như chống lại các hành vi sử dụng thương hiệu gây tổn hại đến danh tiếng, uy tín vốn có của đặc thù tôm càng xanh, mặt khác là bảo vệ quyền lợi của người sản xuất.

Vào ngày 22/12/2021, tại Trung tâm Văn hóa thể thao xã Trà Cỏ, huyện Tân Phú, Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Đồng Nai phối hợp với UBND huyện Tân Phú và Công ty TNHH Nghiên cứu và Đầu tư S&D đã tổ chức công bố và trao Giấy chứng nhận đăng ký bảo hộ nhãn hiệu chứng nhận cho sản phẩm đặc thù "Tôm càng xanh Trà Cỏ - Tân Phú". UBND xã Trà Cỏ là chủ sở hữu và thực hiện quản lý nhãn hiệu chứng nhận này.

Phó Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ Đồng Nai nhấn mạnh, tôm càng xanh Trà Cỏ là sản phẩm đặc thù đầu tiên của

tỉnh Đồng Nai đã được Cục Sở hữu trí tuệ cấp văn bằng bảo hộ nhãn hiệu chứng nhận. Để sản phẩm địa phương ngày càng phát triển, đề nghị Chủ tịch UBND xã Trà Cỏ và Chủ tịch UBND huyện Tân Phú, quan tâm, chỉ đạo các phòng ban chuyên môn phối hợp hỗ trợ về mặt quản lý nhà nước về sở hữu trí tuệ tại địa phương giúp người dân nuôi tôm càng xanh đáp ứng được các thủ tục pháp lý để xây dựng Nhân hiệu chứng nhận cho sản phẩm/dịch vụ đặc thù tôm càng xanh của địa phương được thuận tiện và tạo thương hiệu uy tín trong quá trình kinh doanh của người dân.

N.M

Hiệu quả “kép” trong sản xuất nông nghiệp hữu cơ

LÊ VĂN

Sản xuất hữu cơ đã và đang trở thành xu hướng tất yếu của nông nghiệp thế giới. Không đứng ngoài cuộc, ngành nông nghiệp Việt Nam đã từng bước đẩy mạnh phát triển nông nghiệp hữu cơ, xem đây là hướng đi bền vững góp phần giải quyết những vấn đề còn tồn tại như tiêu chuẩn chất lượng, quy trình sản xuất... tiến tới đưa nông sản nước ta chiếm lĩnh những thị trường lớn, giàu tiềm năng.

Tại Đồng Nai, tuy mô hình này áp dụng chưa phổ biến, song những chuyển biến về nhận thức của người nông dân đã thay đổi rõ rệt. Ngày càng có nhiều mô hình sản xuất nông nghiệp áp dụng phương pháp sản xuất hữu cơ xuất hiện trong thực tế, bước đầu mang lại hiệu quả rất rõ rệt cả về kinh tế lẫn môi trường và an toàn vệ sinh thực phẩm.

Giúp bảo vệ môi trường và sức khỏe người tiêu dùng

Mấy năm trở lại đây, vườn bưởi da xanh gần 01ha của gia đình anh Nguyễn Văn Tuấn, ngụ tại ấp Hưng Nghĩa, xã Hưng Lộc, huyện Thống Nhất đã áp dụng sản xuất theo phương pháp hữu cơ. Qua đánh giá quá trình sản xuất, việc áp dụng quy trình sản xuất theo phương pháp hữu cơ đã mang lại hiệu quả tích cực, nông sản làm ra bảo đảm các điều kiện an toàn vệ sinh thực phẩm.

Để bổ sung dinh dưỡng và phân bón cho vườn cây, gia đình anh Tuấn sử dụng 100% từ phân chuồng, bên cạnh đó, anh còn ủ cá, bã đậu nành, xương cá, xương heo... cùng với vi sinh vật bản địa để bổ sung đạm, kali cho cây trồng.

Đối với việc phòng trừ sâu bệnh, gia đình anh ủ ớt, tỏi, gừng, sả, cây mật gấu, một số loại cây có tinh dầu cùng bã rượu. Dung dịch sẽ được ủ trong thời gian từ 7 đến 10 ngày có thể sử dụng phun xịt trực tiếp để diệt trừ và phòng ngừa dịch hại cây.

Theo anh Tuấn, so với việc sử dụng thuốc và phân bón hóa học thì việc sản xuất theo hướng hữu cơ giúp giảm chi phí đáng kể. Các chế phẩm sử dụng trong việc chăm sóc vườn bưởi hầu hết được tận dụng từ các phế phẩm trong nông nghiệp, hoặc đi mua với giá thành rất thấp. Ngoài ra, phương pháp này còn bảo vệ môi trường và sức khỏe cho cả người sản xuất và người tiêu dùng.

“Vườn bưởi được sản xuất theo hướng an toàn, thuận

Nông dân huyện Thống Nhất trồng rau theo hướng hữu cơ sinh học

theo tự nhiên, không sử dụng bất kỳ sản phẩm nào gây hại đến môi trường, nên sản phẩm làm ra bảo đảm tiêu chuẩn sạch, an toàn cho người sử dụng”, anh Tuấn chia sẻ.

Không chỉ tiêu diệt côn trùng gây hại mà các chế phẩm sinh học còn giúp bảo vệ các loài thiên địch của sâu bọ, qua đó góp phần bảo vệ vòng đời của vườn cây được tốt hơn. Đặc biệt anh còn tận dụng các loại thiên địch như ong, kiến vàng để tiêu diệt các loại côn trùng gây hại khác. Bên cạnh đó, việc đặt bẫy bằng các chế phẩm sinh học nhằm tiêu diệt côn trùng gây hại cũng được anh ưu tiên sử dụng.

Xây dựng các mô hình điểm để nhân rộng

Sau khi thăm quan các mô hình sản xuất sử dụng men vi sinh IMO trong sản xuất nông nghiệp tại huyện Vĩnh Cửu, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện Thống Nhất đã triển khai thí điểm 12 mô hình sản xuất theo hướng này trên các loại cây trồng như: bưởi,

xoài, chôm chôm và loại rau ăn lá trên địa bàn huyện.

Ông Nguyễn Hữu Tài, Giám đốc Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện Thống Nhất cho biết, từ những mô hình điểm mà Trung tâm đã triển khai, đến nay sự chuyển biến về nhận thức của người dân về sản xuất hữu cơ đã thay đổi rõ rệt, không chỉ ở những hộ tham gia thí điểm mô hình mà cả ở những nông hộ khác trên địa bàn.

Công thức tạo men vi sinh IMO bao gồm: nước men giống, cám gạo, đường nâu, nước sạch. Tất cả nguyên liệu trộn đều, ủ trong thùng nhựa có nắp đậy, mỗi ngày mở nắp khuấy 1 lần, sau 7 ngày có thể sử dụng. Tùy theo mục đích của người dùng, từ men này có thể dùng ủ phân bón vi sinh hoặc chế tạo thuốc bảo vệ thực vật hữu cơ. Bà con nông dân cũng có thể sử dụng tỏi, ớt, dầu... cùng các chế phẩm sinh học khác để phòng trừ khi vườn xuất hiện sâu hại.

Theo Thạc sỹ Trần Thị Trúc Hà, cán bộ Trung tâm Dịch vụ

nông nghiệp huyện Thống Nhất, việc áp dụng men vi sinh IMO vào sản xuất nông nghiệp không chỉ giúp người nông dân giảm chi phí mua phân bón, thuốc bảo vệ thực vật mà hơn hết, nó còn giúp bảo vệ sức khỏe của cả người sản xuất lẫn người sử dụng. Về phương diện môi trường, các phế phẩm và phụ phẩm nông nghiệp được tận dụng hết, giảm phát thải; môi trường đất, nước ít bị tác động; giảm ô nhiễm môi trường không khí ở vùng trồng trọt và cư dân sinh sống gần kề

Mô hình dùng men vi sinh IMO để xử lý mùi hôi chất thải, sản xuất phân bón và thuốc phòng trừ sâu bệnh đã và đang được triển khai nhân rộng trong các hoạt động sản xuất nông nghiệp trên địa bàn huyện Thống Nhất. Đây được đánh giá là mô hình mới, khá hiệu quả trong xử lý mùi hôi và chế tạo phân bón. Trong số 12 mô hình sản xuất theo hướng hữu cơ, có 10 mô hình áp dụng trên cây ăn quả và 2 mô hình áp dụng trên rau ăn lá. Việc xây dựng mô hình này nhằm mục tiêu hướng người nông dân sản xuất theo hướng hữu cơ, sản xuất sạch, bảo vệ sức khỏe cộng đồng và bảo vệ sức khỏe của chính bà con nông dân, người trực tiếp sản xuất.

Rõ ràng, sản xuất theo phương pháp hữu cơ đã giúp giảm tối đa chi phí mua phân bón, thuốc bảo vệ thực vật; tạo ra sản phẩm nông nghiệp hữu cơ hoàn toàn. Mô hình này được triển khai đã đem lại hiệu quả “kép” là giảm lượng rác thải ra môi trường và rác thải qua xử lý trở thành nguồn phân bón sạch cho cây trồng, từng bước làm thay đổi nếp nghĩ, cách làm của người dân trong việc tham gia bảo vệ môi trường và sức khỏe người tiêu dùng.

L.V

CÔNG TÁC KHOA HỌC QUÂN SỰ CỦA BỘ CHỈ HUY QUÂN SỰ TỈNH ĐỒNG NAI NĂM 2021 - KẾT QUẢ VÀ KINH NGHIỆM

Thượng tá NGUYỄN HỮU THỦY
Phó CNCT, Bộ CHQS tỉnh

Năm 2021, trước yêu cầu cao về nhiệm vụ quân sự quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa và xây dựng quân đội Nhân dân Việt Nam, lực lượng vũ trang (LLVT) địa phương cách mạng chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại theo quan điểm Đại hội lần thứ XIII của Đảng. Đặc biệt, trước yêu cầu thông tin, định hướng tư tưởng cho cán bộ, chiến sỹ; vận dụng thành tựu cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 vào nhiệm vụ huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu thắng lợi trong mọi tình huống, giữ vững an ninh, chính trị, trật tự xã hội, không để địa phương bị động, bất ngờ. Bộ CHQS tỉnh đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo triển khai toàn diện các mặt công tác khoa học quân sự, coi đây là “chìa khóa”, “mở đường” tiếp cận thành tựu khoa học.

Nắm vững những khó khăn, tác động của tình hình thế giới, khu vực và dịch Covid-19, ngành khoa học quân sự đã nhạy bén, kịp thời phối hợp tham mưu cho Bộ CHQS tỉnh tổ chức 12 buổi thông tin khoa học quân sự, nhất là khoa học về phòng chống dịch Covid-19, bảo vệ sức khỏe của cán bộ, chiến sỹ và Nhân dân; Kịp thời thông tin, định hướng tư tưởng cho cán bộ, chiến sỹ trước âm mưu, thủ đoạn chiến tranh công nghệ cao của kẻ thù. Trên cơ sở đó, xây dựng nhân tố chính trị tinh thần trong cán bộ, chiến sỹ; Xây dựng tiềm lực chính trị tinh thần trong khu vực phòng thủ của địa phương.

Công tác Khoa học quân sự của Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh (CHQS), là một bộ phận công tác khoa học của Quân đội nhân dân Việt Nam và một lĩnh vực Khoa học công nghệ thuộc tỉnh Đồng Nai, gồm: thông tin khoa học lĩnh vực quân sự; khoa học quân sự; quản lý hoạt động sáng kiến, cải tiến kỹ thuật; bảo vệ môi trường và phối hợp biên soạn lịch sử quân sự.

Thượng tá Nguyễn Tấn Linh (thứ 2 từ phải sang), Phó Chỉ huy trưởng, tham mưu trưởng, Chủ tịch Hội đồng nghiệm thu sáng kiến Bộ CHQS tỉnh và các đại biểu tiến hành nghiệm thu sáng kiến năm 2021

Ngoài ra, Bộ CHQS tỉnh đã chỉ đạo thực hiện hơn 300 bài viết, tin tức... phản ánh thành tích, chiến công và kinh nghiệm về nghệ thuật quân sự của LLVT và nhân dân Đồng Nai trong các cuộc kháng chiến chống ngoại xâm trên các phương tiện truyền thông.

Công tác nghiên cứu Khoa học quân sự - môi trường luôn được chú trọng, đã phối hợp với Sở Khoa học và Công nghệ tổ chức tập huấn nghiệp vụ nâng cao chất lượng thực hiện các đề tài, đề án khoa học. Qua

đó, Bộ CHQS tỉnh phối hợp các cơ quan chức năng của tỉnh và Quân khu 7 thực hiện các đề tài, dự án như: Đề tài “Công tác dân vận của các đơn vị LLVT trên địa bàn Đồng Nai- Thực trạng và giải pháp”; Đề án “xây dựng lực lượng chính trị nòng cốt là dân quân năm hộ gia đình nơi cư trú”; Đề án “Võ Vovinam-Việt võ đạo giai đoạn 2021- 2025”; Đề án “mua sắm phương tiện, trang bị xe máy sẵn sàng chiến đấu của LLVT tỉnh”; Đề án “xây dựng công trình chiến đấu phòng thủ của

Các đại biểu Bộ quốc phòng và tỉnh Đồng Nai tham gia Hội thảo khoa học "Hướng Đông Nam trên địa bàn tỉnh Đồng Nai trong chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử"

tỉnh"; Dự án "Di dời kho vũ khí đạn của tỉnh đến vị trí mới theo quy định"... Các đề tài, đề án, dự án bước đầu được vận dụng tốt trong hoạt động của LLVT tỉnh.

Bên cạnh đó, để phát huy dân chủ trong lĩnh vực quân sự, khắc phục những khó khăn, bất cập trong huấn luyện, luyện tập, diễn tập của đơn vị, Bộ CHQS tỉnh đã phát động hội thi phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, quy mô cấp tỉnh. Đã có 23 tác giả, nhóm tác giả tham gia trên nhiều lĩnh vực như quân sự, chính trị, hậu cần, kỹ thuật... phục vụ nhiệm vụ huấn luyện, chiến đấu và đời sống cán bộ, chiến sỹ. Hội đồng nghiệm thu sáng kiến đơn vị đã công nhận 13 sáng kiến đạt chất lượng tốt, xếp loại B và C, 04 sáng kiến được chọn tham gia hội thi cấp quân khu. Tất cả các sáng kiến đều có "hàm lượng" khoa học cao, ứng dụng hiệu quả vào thực tiễn hoạt động của LLVT tỉnh. Bên cạnh đó, Bộ CHQS tỉnh còn tập huấn,

bồi dưỡng kiến thức khoa học cho cán bộ, chiến sỹ trong khai thác, sử dụng, bảo quản, bảo dưỡng vũ khí, khí tài, trang bị, nhất là trang bị mới như, xe cần trục, xe ô tô KAMAZ, xe ô tô chữa cháy KHRM/MAN, do Bộ Quốc phòng trang bị, phục vụ nhiệm vụ quốc phòng và an sinh xã hội của tỉnh.

Lĩnh vực phát huy, phát triển, nhân rộng lĩnh vực khoa học xã hội và nhân văn quân sự, cũng được Bộ CHQS tỉnh quan tâm, triển khai thực hiện đạt kết quả tốt. Đã phối hợp với các cơ quan chức năng của tỉnh và Viện lịch sử quân sự Việt Nam, tham mưu cho Tỉnh ủy, UBND tỉnh phối hợp với Bộ Quốc phòng tổ chức Hội thảo khoa học "Hướng Đông Nam trên địa bàn tỉnh Đồng Nai trong chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử". Phối hợp với Trường Sĩ quan Lục quân 2 tổ chức Hội thảo khoa học Đề tài "Tiêu chí nâng cao chất lượng diễn tập chiến đấu phòng thủ xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh Đồng

Nai trong chiến tranh bảo vệ Tổ quốc". Tham gia Hội thảo khoa học về xây dựng tiềm lực chính trị tinh thần trong khu vực phòng thủ tỉnh có nhiều tôn giáo; Tham gia các cuộc hội thảo Khoa học về các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội...

Lĩnh vực chăm sóc, bảo vệ môi trường công tác quân sự được quan, toàn LLVT tỉnh đã đầu tư hơn 13 ngàn ngày công lao động và hơn 3 tỷ đồng, xây dựng môi trường văn hóa quân sự khoa học. Chủ động thực hiện "ngày môi trường thế giới"; "ngày khoa học và công nghệ" Việt Nam. Phối hợp tham mưu tỉnh phối hợp với Bộ Quốc phòng đẩy nhanh tiến độ xử lý chất độc dioxin khu vực Sân bay Biên Hòa. Hiệu quả công tác khoa học quân sự của Bộ CHQS tỉnh đã góp phần đưa đơn vị tiếp cận thành tựu cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, hoàn thiện, phát huy, phát triển các đề án, dự án, nhiệm vụ quân sự quốc phòng và xây dựng LLVT tỉnh.

Để đạt được kết quả tốt, bài học rút ra là luôn quán triệt, thực hiện tốt sự lãnh đạo, chỉ đạo của Bộ Quốc phòng và Quân khu 7, hướng dẫn nghiệp vụ của Sở Khoa học và công nghệ. Bám sát thực tiễn, xuất phát từ yêu cầu thực tiễn, nhằm nâng cao chất lượng nhiệm vụ quân sự quốc phòng, huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu và xây dựng LLVT tỉnh để tiến hành. Công tác khoa học quân sự phải được tiến hành chặt chẽ, công phu, các nội dung nghiên cứu, ứng dụng phải đảm bảo khoa học. Coi trọng sơ, tổng kết rút kinh nghiệm quá trình nghiên cứu và ứng dụng thành tựu cuộc cách mạng 4.0 trong hoạt động của LLVT tỉnh

NHT

Đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ trong chăm sóc sức khỏe nhân dân

GIA NHI

Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số trong phòng chống Covid-19

Xác định công nghệ số đóng vai trò quan trọng trong công tác khám chữa bệnh và phòng chống dịch bệnh, thời gian qua ngành y tế Đồng Nai đã đẩy mạnh triển khai nhiều ứng dụng và đã mang lại hiệu quả tích cực.

Cụ thể, để đáp ứng nhu cầu khám chữa bệnh cho người dân, đặc biệt trong thời gian tình hình thực hiện giãn cách xã hội, nhiều bệnh viện trong tỉnh đã triển khai tư vấn, khám bệnh online miễn phí qua mạng xã hội: Zalo, Facebook... để hỗ trợ người dân trong thời điểm khó khăn này. Hay trong điều trị các bệnh lý thông thường nói chung và Covid-19 nói riêng, nhiều bệnh viện đã thực hiện hội chẩn, kết nối khám, chữa bệnh từ xa thông qua các ứng dụng Zalo, Facebook, hệ thống Telehealth (hệ thống khám chữa bệnh từ xa) với các bệnh viện tuyến trung ương và các bệnh viện tuyến cuối ở Hà Nội, TP.HCM. Thông qua việc kết nối khám, chữa bệnh từ xa đã đem lại nhiều ích lợi cho đội ngũ y, bác sĩ, đặc biệt là bệnh nhân. Nhiều ca bệnh phức tạp đã được các bác sĩ hội chẩn thống nhất phương án điều trị và cứu sống bệnh nhân kịp thời, không phải chuyển lên tuyến trên, tiết kiệm được thời gian, chi phí, công sức.

Đặc biệt trước đợt dịch Covid-19 lần thứ 4 bùng phát trên địa bàn tỉnh, bên cạnh thực hiện nhiều chiến lược

Trong năm qua, ngành Y tế Đồng Nai đã ứng dụng nhiều giải pháp công nghệ trong các hoạt động phòng chống dịch như truy vết, tiêm ngừa, khai báo y tế, lấy mẫu và trả mẫu xét nghiệm Covid-19... Nhờ đó đã hỗ trợ rất tích cực trong việc kiểm soát, khống chế dịch bệnh Covid-19. Bên cạnh đó, nhiều bệnh viện đã triển khai khám chữa bệnh online, hội chẩn từ xa, ứng dụng các kỹ thuật cao trong điều trị đã mang lại tin hiệu vui, giúp nhiều bệnh nhân nguy kịch được cứu sống, trở về trong niềm vui của gia đình và y, bác sĩ.

Nhân viên Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh tiến hành quét mã barcode để đẩy thông tin người dân từ ống nghiệm lên ứng dụng Nền tảng hỗ trợ lấy mẫu và trả kết quả xét nghiệm

phòng chống dịch, ngành y tế đã đẩy mạnh ứng dụng nhiều giải pháp công nghệ hỗ trợ đắc lực, góp phần kiểm soát dịch Covid-19 như: Khai báo y tế qua các ứng dụng Bluezone, NCovi, Vietnam Health Declaration -VHD, tokhaiyte, quét mã QR trên ứng dụng PC-Covid; Ứng dụng phần mềm quản lý mẫu xét nghiệm Covid-19; Ứng dụng Nền tảng hỗ trợ lấy mẫu và trả kết quả xét nghiệm; Sở sức khỏe điện tử; gắn hệ thống Camera để quản lý theo dõi trong điều trị Covid-19...

BS.CKII Lê Thị Phương Trâm, Phó giám đốc Bệnh viện ĐK Đồng Nai cho biết, ngay khi dịch Covid-19 bùng phát trở lại, bệnh viện đã đẩy mạnh khai báo y tế điện tử đối với những người đến bệnh viện. Theo đó, tại khu vực khai báo y tế, bệnh viện đã dán sẵn mã QR của bệnh viện do Bộ Y tế cấp. Người dân chỉ cần sử dụng điện thoại thông minh và cài đặt ứng dụng PC - Covid là có thể khai báo ngay.

Việc khai báo y tế điện tử mang lại nhiều tiện ích, giúp

Các bác sĩ thực hiện phẫu thuật đặt Stent graft trong điều trị bệnh lý động mạch chủ ngực cho một bệnh nhân tại Bệnh viện ĐK Đồng Nai

bệnh viện quản lý được người ra vào bệnh viện, biết được thời gian cũng như thông tin, địa chỉ của người đến bệnh viện, từ đó nếu chẳng may ghi nhận các ca mắc Covid-19 tại bệnh viện sẽ giúp cho việc truy xuất nhanh chóng để phục vụ cho công tác phòng chống dịch. Ngoài ra còn giúp bệnh viện thuận tiện hơn trong việc phân luồng, sàng lọc người bệnh khi đến khám bệnh, góp phần giảm thiểu thấp nhất nguy cơ lây nhiễm dịch bệnh. Về lâu dài còn giúp người bệnh tiết kiệm thời gian khi đi khám bệnh. Các bệnh viện cũng đỡ tốn nhân lực và công sức khi phải nhập và lưu các tờ khai y tế.

Hay như để hỗ trợ việc lấy mẫu, trả kết quả xét nghiệm Covid-19 được nhanh chóng, giảm bớt các công đoạn nhập liệu thông tin thủ công, ứng dụng “Nền tảng hỗ trợ lấy mẫu và trả kết quả xét nghiệm” được các cơ sở y tế triển khai đã phát huy hiệu quả, đáp ứng yêu cầu cấp bách trong công tác phòng

chống dịch.

KS Nguyễn Phi Long, Trưởng khoa Xét nghiệm - Chẩn đoán hình ảnh Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh cho hay, với ứng dụng này, người dân tham gia lấy mẫu sẽ cài đặt ứng dụng PC-Covid và khai báo y tế để được cấp một mã QR cá nhân trên điện thoại, khi đến lấy mẫu xét nghiệm chỉ việc xuất trình mã QR cá nhân của mình cho nhân viên y tế. Nhân viên y tế sẽ sử dụng máy quét trên hệ thống quản lý xét nghiệm tại địa chỉ: quanlymauxn.bluezone.gov.vn, hoặc cài đặt ứng dụng “Lấy mẫu xét nghiệm COVID-19” trên điện thoại thông minh để quét mã barcode trên ống nghiệm, sau đó quét mã QR cá nhân của người cần lấy mẫu trên ứng dụng PC-Covid để khớp thông tin. Mỗi ống nghiệm sẽ ứng với một hoặc nhiều người được lấy mẫu, dữ liệu này được lưu trên hệ thống, tự động đối chiếu khi cập nhật kết quả.

“Với ứng dụng này, nhân viên

y tế chỉ việc quét mã để đẩy dữ liệu lên hệ thống, thay vì phải nhập liệu thủ công vào excel như trước, vì vậy việc lấy mẫu sẽ rất nhanh chóng, chính xác, loại bỏ được thao tác nhập thủ công và tránh sai sót, chậm. Quá trình nhập liệu tự động cũng sẽ hạn chế tối đa sự tiếp xúc, giảm khả năng lây nhiễm Covid-19 cho nhân viên y tế. Hơn nữa khi có kết quả sẽ được cập nhật ngay trên ứng dụng PC-Covid, người dân chỉ cần mở ứng dụng này sẽ biết được kết quả của mình”, - anh Nguyễn Phi Long nói.

Không ngừng phát triển kỹ thuật mới

Trong năm 2021, mặc dù phải tập trung, dồn lực cho công tác phòng chống dịch Covid-19, nhưng các bệnh viện, trung tâm y tế trong tỉnh vẫn không ngừng nâng cao chất lượng khám chữa bệnh, thực hiện tốt Đề án 1816, Đề án bệnh viện vệ tinh, qua đó làm chủ nhiều kỹ thuật cao, kỹ thuật chuyên

sâu, nâng cao chất lượng chẩn đoán, điều trị cho bệnh nhân, hạn chế tỷ lệ chuyển viện lên tuyến trên.

Diễn hình tại Bệnh viện ĐK Đồng Nai, cuối tháng 10-2021, dưới sự hỗ trợ của các bác sĩ Bệnh viện Chợ Rẫy, Bệnh viện ĐK Đồng Nai đã lần đầu tiên thực hiện thành công ca mổ tim bằng phương pháp nội soi cho bệnh nhân là anh L.V.C. (25 tuổi, ở xã Vĩnh Tân, H.Vĩnh Cửu).

Theo anh C., suốt 3 tháng qua, anh thường xuyên cảm thấy mệt mỏi, khó thở khi làm việc. Do dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp và tình thực hiện giãn cách xã hội nên anh không đến bệnh viện khám ngay. Đến ngày 14-10, trong lúc đang nằm nghỉ, anh C. thấy đau ngực trái, kèm khó thở nhiều nên được người nhà đưa đến Bệnh viện ĐK Đồng Nai để thăm khám.

Tại khoa Nội tim mạch, qua thăm khám, siêu âm, các bác sĩ chẩn đoán bệnh nhân bị hở van 2 lá nặng. Hội đồng tim mạch của bệnh viện đã tiến hành hội chẩn và lên kế hoạch phẫu thuật sửa van 2 lá cho bệnh nhân.

Ngày 28-10, dưới sự hỗ trợ của BS.CKII Nguyễn Thái An, Trưởng khoa Phẫu thuật tim Bệnh viện Chợ Rẫy TP.HCM và ê kíp chạy máy, gây mê hồi sức của Bệnh viện Chợ Rẫy, các bác sĩ khoa Ngoại lồng ngực - Tim mạch Bệnh viện ĐK Đồng Nai đã tiến hành mổ tim sửa van 2 lá cho bệnh nhân C. bằng phương pháp nội soi ít xâm lấn cho bệnh nhân.

TS-BS Võ Tuấn Anh, Trưởng khoa Ngoại lồng ngực - Tim mạch Bệnh viện ĐK Đồng Nai cho biết, thay vì mổ hở, phải xẻ một đường dài khoảng 20cm ở xương ức trước ngực bệnh nhân, các bác sĩ đã rạch một đường nhỏ ở đùi bệnh nhân để đưa dụng cụ máy tim phổi nhân

Các bệnh nhân đã được phẫu thuật, điều trị bệnh lý về tim mạch tặng hoa cảm ơn các bác sĩ Bệnh viện ĐK Đồng Nai đã cứu giúp họ qua cơn nguy hiểm

tạo đến buồng tim. Đồng thời, rạch một đường mổ nhỏ khác ở ngực phải để mở tim ra, bóc lộ van 2 lá để sửa và đặt vòng van để giữ cho van 2 lá được ổn định và hoạt động tốt. Sau 4 giờ phẫu thuật, ca mổ đã thành công. Sau phẫu thuật, bệnh nhân phục hồi tốt và được rút nội khí quản 8 tiếng sau mổ. Ngày thứ 2 sau mổ, bệnh nhân đã vận động đi lại bình thường.

Ngoài triển khai thành công mổ tim nội soi, Bệnh viện ĐK Đồng Nai cũng đã thực hiện thành công 10 ca phẫu thuật can thiệp nội mạch điều trị bệnh lý động mạch chủ và bệnh lý mạch máu ngoại biên. Đây là 2 kỹ thuật cao và phức tạp mà trước đây chỉ có những bệnh viện tuyến trung ương mới có thể làm được, bởi đòi hỏi phải có điều kiện, cơ sở vật chất trang thiết bị hiện đại và đội ngũ nhân lực trình độ chuyên môn, tay nghề cao.

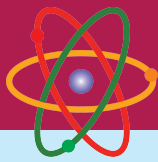
Giám đốc Bệnh viện ĐK Đồng Nai Ngô Đức Tuấn cho biết, để triển khai được 2 kỹ thuật này, bệnh viện đã lên kế hoạch, chuẩn bị từ rất lâu về cơ sở vật chất, trang thiết bị và đặc biệt là đội ngũ y bác sĩ, bên cạnh đó có sự hỗ trợ của TS-BS. Phạm Minh Ánh, nguyên Trưởng khoa Phẫu thuật mạch máu Bệnh viện Chợ Rẫy, Trưởng khoa Phẫu thuật mạch máu Bệnh viện Vạn Hạnh

và các chuyên gia đầu ngành khác.

"Việc triển khai những kỹ thuật về can thiệp mạch máu tại bệnh viện đã giúp cho người dân Đồng Nai, nhất là những bệnh nhân có các bệnh lý về mạch máu có cơ hội được tiếp cận, điều trị kỹ thuật cao ngay tại địa phương. Từ đó, giảm nhiều chi phí khám, điều trị, đi lại và giảm thời gian chờ đợi nếu phải lên tuyến trên trong thời điểm dịch Covid-19 phức tạp như hiện nay" - BS Tuấn cho hay.

Vượt qua những khó khăn, thách thức bởi dịch bệnh Covid-19 gây ra, các bệnh viện như: Nhi đồng Đồng Nai cũng đã tiếp nhận và thực hiện thành công kỹ thuật dẫn lưu dịch não tủy thắt lưng, kỹ thuật mới trong lĩnh vực chấn thương chỉnh hình do các bệnh viện đầu ngành ở TP.HCM chuyển giao. Bệnh viện ĐK Thống Nhất đã triển khai được các kỹ thuật mới: Cắt u tụy, cắt gan phải, gan trái, đặt stent động mạch thận trong hẹp động mạch thận...; Bệnh viện ĐKKV Long Khánh triển khai thành công kỹ thuật thay khớp háng, kỹ thuật vi phẫu... qua đó kịp thời cứu sống nhiều ca bệnh khó, hạn chế tỷ lệ bệnh nhân chuyển lên tuyến trên.

G.N

NHỮNG BƯỚC ĐỘT PHÁ PIN SÁNG TẠO NHẤT TRONG NĂM 2021

Với pin lithium-ion đang đóng vai trò là buồng động cơ cho một phần rất lớn thế giới hiện đại, từ điện thoại, laptop cho đến xe hơi và máy bay điện, mỗi đột phá khoa học cải thiện hiệu năng của chúng đều là một bước tiến quan trọng. Năm 2021 đã chứng kiến một loạt các khám phá từ các nhà nghiên cứu với tư duy vượt qua khuôn khổ để tạo ra những đột phá đầy sáng tạo.

Châm ngòi cho kỷ nguyên sạc nhanh hơn

Một trong những cách mà các nhà khoa học hy vọng sẽ cải thiện tốc độ sạc của pin là sử dụng các cấu trúc xốp cho anode. Kiến trúc này cung cấp diện tích tiếp xúc lớn hơn với chất điện phân lỏng vận chuyển các ion lithium và cho phép chúng di chuyển dễ dàng hơn qua vật liệu, có tiềm năng giúp pin sạc nhanh hơn rất nhiều.

Đưa lithium trở về từ cõi chết

Khi pin thực hiện chu kỳ, các ion lithium di chuyển qua lại giữa 2 điện cực nhưng không phải tất cả các ion này đều đi hết hành trình. Việc này khiến các đảo lithium bất hoạt hóa học hình thành ở giữa, không kết nối với các điện cực, gây suy giảm dung lượng pin hoặc thậm chí gây cháy nổ.

Các nhà khoa học tại Đại học Stanford đã tìm ra một cách không chỉ trung hòa các

cụm lithium “chết” gây hại đó mà còn làm cho chúng “sống” lại để tăng cường hiệu năng của pin. Theo nhóm, đột phá có thể dẫn tới các thiết kế cải thiện cho pin sạc và sạc nhanh với dung lượng và tuổi thọ lớn hơn.

Pin kiểu bánh kẹp

Một trong những lý do mà các nhà khoa học nhận thấy pin lithium-kim loại có nhiều tiềm năng đến vậy là vì dung lượng và mật độ năng lượng của chúng cao hơn nhiều so với đồng và than chì được sử dụng trong pin hiện nay. Một mẫu pin kiểu bánh mì kẹp mới có thể khắc phục một số vấn đề ổn định đang kéo lùi các thiết kế lithium-kim loại cho đến nay.

Đáp từ thiên nhiên

Một giải pháp thú vị cho vấn đề ổn định liên quan đến pin lithium-kim loại của một nhóm các nhà khoa học ở Mỹ quay sang tự nhiên để tìm cảm hứng. Đột phá một lần nữa dựa

trên ý tưởng sử dụng một chất điện phân rắn thay vì chất lỏng để vận chuyển điện tích, lấy sợi nano cellulose từ gỗ làm điểm khởi đầu.

Các ống polyme hiển vi được kết hợp với đồng để tạo thành một chất dẫn ion rắn chứa các khe hở nhỏ xíu giữa các chuỗi polyme, đóng vai trò siêu cao tốc ion để các ion lithium di chuyển với hiệu suất kỷ lục, cho độ dẫn điện gấp từ 10 đến 100 lần các chất dẫn polyme khác.

Làm mới một thiết kế cũ

Pin kim loại kiềm-clo đã xuất hiện từ những năm 1970 và cung cấp mật độ năng lượng cao nhưng chỉ sử dụng được một lần do clo có tính hoạt hóa cao. Các nhà khoa học từ Đại học Stanford đã nghĩ ra một cách để ổn định các phản ứng đó và cho phép loại pin mật độ cao này có thể sạc lại được.

Ít hơn là nhiều hơn

Một đột phá pin lithium-kim loại khác tập trung vào thứ

Một bước đột phá mới có thể dẫn tới pin sạc đầy trong khoảng thời gian rất ngắn

được gọi là liên pha chất điện phân rắn (SEI) vốn là một màng mỏng phủ lên trên anode đóng vai trò gác cổng quan trọng bằng cách kiểm soát phân tử nào được đi vào từ chất điện phân trong quá trình thực hiện chu kỳ.

Nguyên mẫu pin nút áo của nhôm có anode duy giữ lại được 76% dung lượng sau 600 chu kỳ kỷ lục với mật độ năng lượng 350 Wh/kg, cao hơn cả những mẫu pin lithium-ion tốt nhất hiện nay.

Giống như bí lỗ sâu răng

Các nhà nghiên cứu tại MIT cũng đưa ra một mẫu pin sử dụng chất điện phân rắn thay vì lỏng với một thiết kế được tuyên bố vượt qua được một số rào cản quan trọng trong lĩnh vực này. Pin sở hữu một chất điện phân bán rắn được làm từ hợp kim natri-kali, giống với chất liệu mà các nhà sử dụng để trám lỗ sâu răng vốn rắn chắc nhưng có khả năng chảy và đúc vào khuôn.

Vật liệu tự liền này ngăn ngừa sự hình thành sợi nhánh và cho phép mật độ dòng cao hơn các loại pin thể rắn khác đến 20 lần, mở đường cho tốc độ sạc cao hơn.

SK (New Atlas)

NÔNG DÂN PHÁP XÂY DỰNG CÁC TRANG TRẠI THỦY CANH Ở GẦN CÁC THÀNH PHỐ LỚN

Các loại rau ăn lá, rau thơm, dâu tây, cà chua, ớt và thậm chí cả chanh dây đều là những loại cây chúng ta có thể trồng mà không dùng đất nhờ vào phương pháp thủy canh. Với phương pháp thủy canh, chất thải của cá được sử dụng làm chất dinh dưỡng cho cây trồng.

Ông Jean-Albert, Chủ tịch của Eauzons, đơn vị tiên phong về thủy canh ở Pháp, đơn vị đã xây dựng một trang trại thủy canh ở tỉnh Gers nước Pháp, giải thích: "Eauzons là dự án do một nhóm kỹ sư nông nghiệp muốn phát triển các sản phẩm chất lượng cao bằng cách sử dụng một phương pháp sản xuất cực kỳ hiệu quả dựa trên chu trình nước. Sản lượng thu hoạch được sẽ dành cho các cửa hàng và nhà hàng địa phương đang tìm kiếm các sản phẩm cực tươi và ngon." Felix Haget, Tổng Giám đốc của Eauzons, nói: "Triết lý của chúng tôi chính là giao hàng siêu tươi trong thời gian ngắn. Vì vậy chúng tôi có hai chuyến giao hàng mỗi tuần cho các chuyên gia của mình, cũng như bán hàng trực tiếp hai lần một tuần."

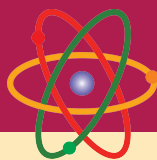

Felix Haget giải thích: "Chuỗi sản xuất khép kín giúp chúng tôi tiết kiệm rất nhiều nước cũng như tránh sử dụng các sản phẩm kiểm dịch thực vật hoặc phân bón. Sự đổi mới của chúng tôi chính là kết hợp những gì tinh túy nhất của quá trình nuôi cá và trồng cây bên ngoài nông trại. Đặc thù của chúng tôi là kiểm soát toàn bộ chuỗi sản xuất, từ quả trứng đến chế biến cá, từ hạt giống đến thu hoạch cà chua và giao hàng cho khách hàng."

Trang trại thủy canh lớn nhất ở Pháp sẽ đi vào hoạt động năm 2023. Sau khi xây dựng một trang trại thử nghiệm vào cuối năm 2019 tại tỉnh Gers, Eauzons hiện đang thực hiện một dự án mới để xây dựng một trang trại thủy canh XXL. Jean-Albert giải thích: "Dự án của chúng tôi là triển khai các trang trại lớn nằm gần các thành phố lớn để đưa những sản phẩm đặc biệt đến tay tất cả mọi người."

Tại xã Lescar, tỉnh Pyrénées-Atlantiques nước Pháp, trang trại thủy canh mới này sẽ bắt đầu hoạt động vào đầu năm 2023. Trang trại thí điểm ở tỉnh Gers còn có nhà kính rộng 1.600 m², được trang bị các công nghệ nuôi trồng thủy sản và làm vườn mới nhất. Hiện tại trang trại đang mở đường cho việc xây dựng một trang trại sáng tạo rộng 10.000 m² kết hợp nuôi trồng thủy sản và trồng trọt theo phương pháp thủy canh.

Duy Minh (Hortidaily)

Những chủ nhân của Giải Nobel năm 2021

1. Giải Nobel Vật lý 2021

được Ủy ban giải thưởng trao cho ba nhà khoa học với nghiên cứu về các hệ thống vật lý phức tạp giúp con người hiểu về biến đổi khí hậu, đó là: Giáo sư Syukuro Manabe (90 tuổi - người Mỹ gốc Nhật Bản) - hiện là nhà khí tượng học tại Đại học Princeton (Mỹ); Giáo sư Klaus Hasselmann (90 tuổi - người Đức) - hiện làm việc tại Viện Khí tượng Max Planck (Đức); và Giáo sư Giorgio Parisi (73 tuổi - người Italy) - hiện làm việc tại Đại học Rome Sapienza (Italy).

Cả ba nhà khoa học nêu trên đều được tôn vinh với những nghiên cứu về các hiện tượng hỗn loạn và có vẻ ngẫu nhiên.

Hai nhà khoa học Syukuro Manabe và Klaus Hasselmann được đánh giá là những người đã đặt nền móng cho tri thức của nhân loại về khí hậu Trái Đất và tác động của con người, thông qua việc lập mô hình vật lý của khí hậu Trái Đất, định lượng độ biến động và dự đoán một cách đáng tin cậy về sự ấm lên toàn cầu.

Trong khi đó, nhà khoa học Giorgio Parisi được vinh danh nhờ những đóng góp mang tính đột phá về việc phát hiện sự ảnh hưởng lẫn nhau của các dao động và rối loạn trong

những hệ thống vật lý từ quy mô nguyên tử đến hành tinh.

2. Giải Nobel Hóa Học năm 2021

vinh danh hai nhà khoa học Benjamin List (người Đức) và David W.C. MacMillan (người Mỹ gốc Scotland) vì đã phát triển một công cụ chính xác mới để xây dựng phân tử: xúc tác hữu cơ. Điều này đã có tác động lớn đến nghiên cứu dược phẩm, và làm cho ngành hóa học trở nên xanh hơn.

Trong hóa học, các chất xúc tác có vai trò làm cho các phản ứng hóa học diễn ra nhanh hơn, nhưng không bị mất đi trong quá trình phản ứng, nghĩa là không tham gia vào thành phần các sản phẩm của phản ứng hóa học. Trước đây các nhà khoa học cho rằng chỉ có hai loại chất xúc tác là kim loại và enzym. Tuy nhiên, vào năm 2020, Benjamin List và David MacMillan, với những nghiên cứu độc lập, đã phát triển loại chất xúc tác thứ ba. Nó được gọi là xúc tác hữu cơ phi đối xứng (asymmetric organocatalysis) và được xây dựng dựa trên các phân tử hữu cơ nhỏ. "Khái niệm xúc tác này đơn giản nhưng tinh tế.

Benjamin List và David MacMillan đã chỉ ra rằng các chất xúc tác hữu cơ có thể được sử dụng để thúc đẩy nhiều phản ứng hóa học. Bằng cách

Benjamin List, Germany

David MacMillan, USA

sử dụng những phản ứng này, các nhà nghiên cứu giờ đây có thể tạo ra nhiều thứ hiệu quả hơn từ dược phẩm mới đến các phân tử có thể thu nhận ánh sáng trong pin mặt trời. Nhờ cách này, các chất xúc tác hữu cơ đang mang lại lợi ích lớn nhất cho con người.

3. Nobel Y sinh 2021:

Khám phá chưa từng có về cơ chế thụ cảm nhiệt độ và xúc giác của cơ thể người.

Giải Nobel Y sinh năm 2021 thuộc về hai nhà sinh học người Mỹ David Julius và Ardem Patapoutian với những khám phá của họ về cơ chế thụ cảm nhiệt độ và xúc giác của cơ thể người.

Nhà sinh học David Julius (trái) và Ardem Patapoutian (phải)

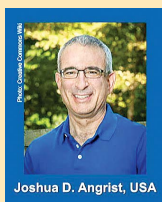
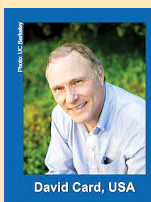
Nhiệt độ và cảm giác đau là một phần của xúc giác - phần ít được tìm hiểu trong 5 giác quan chính của con người. Hai nhà khoa học Julius và Patapoutian đã đặt nền móng cho thiết bị cảm biến nhiệt học cũng như cảm biến cơ học. Nghiên cứu này được đánh giá là "đưa ra các tiềm năng y học thú vị", bởi nó làm sáng tỏ cách giảm đau mạn tính và cấp tính liên quan đến các bệnh, chấn thương và phương pháp điều trị chúng.

Để tiến hành nghiên cứu, David Julius đã sử dụng capsaicin, một hợp chất cay từ

ớt, gây cảm giác nóng để xác định cách đầu dây thần kinh của da phản ứng với nhiệt. Công sự của ông là Ardem Patapoutian dùng tế bào nhạy cảm với áp suất để khám phá ra một phản ứng khác với kích thích cơ học trên da và cơ quan nội tạng.

Theo Hội đồng Nobel, những phát hiện của ông Julius và Patapoutian đang được sử dụng để phát triển phương pháp điều trị cho hàng loạt tình trạng bệnh, trong đó có đau mãn tính.

4. Nobel Kinh tế được trao cho ba nhà kinh tế: David Card, Joshua D. Angrist và Guido W. Imbens.

Ông David Card, sinh năm 1956 tại Canada, giảng dạy tại Đại học California, Berkeley (Mỹ), người đã có những đóng góp thực nghiệm cho kinh tế học lao động. Ông David Card phân tích những tác động lên thị trường lao động khi có thay đổi về mức lương tối thiểu, nhập cư và giáo dục.

Kết quả các nghiên cứu từ đầu những năm 1990 của ông cho thấy việc tăng lương tối thiểu không hẳn làm giảm việc làm. Thay vào đó, thu nhập của các công dân ở một quốc gia có thể được hưởng lợi từ làn sóng lao động nhập cư trong khi những người nhập cư sớm hơn có nguy cơ bị ảnh hưởng tiêu cực.

Trong khi đó, hai nhà khoa học Joshua Angrist (sinh năm 1960 tại Mỹ) của Viện Công nghệ Massachusetts và Guido Imbens (sinh năm 1963 tại

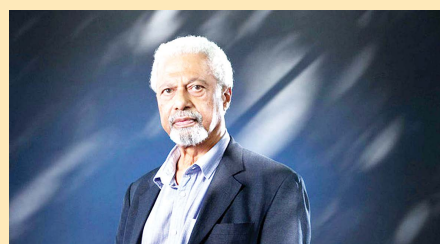
Hà Lan) của Đại học Stanford, Mỹ nhận một nửa giải Nobel còn lại vì những đóng góp về phương pháp luận của họ trong việc phân tích các mối quan hệ nhân quả trong lĩnh vực kinh tế.

Theo thông báo từ ban tổ chức, ba nhà kinh tế này đã cung cấp những hiểu biết mới về thị trường lao động và chỉ ra những kết luận về nguyên nhân và kết quả có thể được rút ra từ các thực nghiệm tự nhiên. Cách tiếp cận này đã được áp dụng sang các lĩnh vực khác và góp phần giúp cách mạng hóa nghiên cứu thực nghiệm.

5. Nobel Văn học vinh danh Abdulrazak Gurnah, người Tanzania.

Theo Viện hàn lâm Thụy Điển, nhà văn Abdulrazak Gurnah được vinh danh bởi "sự thâm nhập không khoan nhượng và đầy lòng trắc ẩn về những ảnh hưởng của chủ nghĩa thực dân và số phận của những người di cư trong hố sâu ngăn cách giữa các nền văn hóa và lục địa".

Ông Gurnah sinh năm 1948 trên đảo Zanzibar (thuộc Tanzania) ở Ấn Độ Dương, nhưng đến Anh tị nạn vào cuối thập niên 60 của thế kỷ trước. Ông có nhiều bài viết liên quan đến chủ nghĩa thực dân, các quốc gia ở vùng châu Phi thời kỳ hậu thuộc địa. Ông dành nhiều thời gian nghiên cứu các công trình về văn học châu Phi. Đến nay ông đã xuất bản 10 tiểu thuyết và một số truyện ngắn, với chủ đề xuyên suốt là

Nhà văn Gurnah

cuộc sống của những người di cư.

Abdulrazak Gurnah thành công vang dội với cuốn tiểu thuyết thứ tư 'Paradise' (phát hành năm 1994). Được đánh giá là bước đột phá trong cuộc đời nhà văn của ông, tác phẩm này ra đời sau một chuyến đi nghiên cứu của tác giả đến Đông Phi vào khoảng năm 1990, là câu chuyện sống động về tuổi mới lớn và chuyện tình buồn mà trong đó các thế giới và niềm tin khác nhau xung đột. Tác phẩm này lọt vào danh sách đề cử cuối cùng của 2 giải thưởng danh giá là giải Booker và Whitbread Prize...

6. Giải Nobel Hòa bình năm 2021 thuộc về hai nhà báo điều tra Maria Ressa (người Mỹ gốc Philippines và Dmitry Muratov (người Nga) vì những hoạt động liên quan tới tự do báo chí.

Hai đồng chủ nhân Giải Nobel Hòa bình

Ông Dmitry Muratov là Tổng biên tập của tờ báo Novaya Gazeta, được Ủy ban Bảo vệ các nhà báo đánh giá là "tờ báo phê bình có ảnh hưởng tại Nga" ngày nay. Còn Maria Ressa là người đồng sáng lập trang tin Rappler của Philippines, có đóng góp lớn trong công cuộc chống nạn tin giả trên mạng xã hội.

Giải Nobel Hòa bình là một trong những giải thưởng danh giá nhất nhằm tôn vinh những cá nhân và tổ chức có vai trò thúc đẩy hòa bình.

T.Liên (tổng hợp)

GS-TS Võ Thanh Thu:

ĐỒNG NAI CẦN ĐẨY MẠNH ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ 4.0 ĐỂ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG

Phát triển công nghiệp 4.0 là vấn đề được thế giới cũng như bất cứ quốc gia, địa phương nào đều quan tâm để hướng tới phát triển bền vững. Đồng Nai hiện là một trong những tỉnh, thành đóng vai trò trọng điểm trong nền kinh tế của Việt Nam và đang đẩy mạnh ứng dụng công nghệ 4.0 từ điều hành của chính quyền cho đến hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp (DN), tuy nhiên mức độ ứng dụng còn hạn chế.

Xung quanh vấn đề này, GS-TS Võ Thanh Thu, Giảng viên cao cấp tại Trường đại học Kinh tế TP.HCM, Ủy viên Hội đồng Tư vấn chính sách thương mại quốc tế của VCCI đã chia sẻ về những giải pháp mà Đồng Nai có thể áp dụng trong thời gian tới.

Mức độ ứng dụng công nghệ 4.0 vẫn còn hạn chế

**Thưa bà, chúng ta nói nhiều về cách mạng công nghiệp (CMCN) 4.0 trong thời gian qua, theo GS, các thành tố nào có ảnh hưởng đến việc triển khai CMCN 4.0?*

- Có thể nói, hệ sinh thái ảnh hưởng mạnh mẽ đến việc triển khai CMCN 4.0. Hệ sinh thái ở đây muốn nói đến là môi trường bên ngoài để các DN áp dụng những thành tựu của khoa học, công nghệ vào hoạt động của mình. Cụ thể bao gồm hành lang pháp lý cho phát triển công nghệ 4.0, chiến lược phát triển công nghệ 4.0 của địa phương và ngành. Cơ sở hạ tầng 4.0 gồm: đường truyền internet, độ phủ sóng, cơ sở dịch vụ hỗ trợ triển khai; chính quyền điện tử, dịch vụ

công 4.0; triển khai phân vùng 4.0 ở địa phương. Ngoài ra còn là trình độ và nhận thức của cán bộ quản lý nhà nước ở địa phương cũng như thực trạng nguồn nhân lực và chính sách hỗ trợ mà địa phương, quốc gia đang áp dụng.

** Vậy theo đánh giá của GS, đối với cộng đồng DN, việc áp dụng công nghệ 4.0 vào sản xuất, kinh doanh đã phát triển đến mức độ nào?*

- Trên thực tế, dù đã có nhiều nỗ lực song không ít DN trên địa bàn Đồng Nai chưa nhận thức đầy đủ tính cấp thiết và ích lợi của triển khai ứng dụng công nghệ 4.0 trong hoạt động sản xuất, kinh doanh. Nghiên cứu cho thấy tình hình ứng dụng công nghệ 4.0 trong các DN, trong các cơ sở kinh doanh dịch vụ trên địa bàn tỉnh chưa sâu và rộng, có đến 34% DN được khảo sát chưa biết thông tin, hoặc chưa hiểu sâu về công nghệ 4.0 trong khi 54% biết nhưng tự nhận là chưa đầy đủ. Chỉ có khoảng 10% số DN đã và đang áp dụng chiến lược công nghệ 4.0 mang tính bài bản. Có gần 52% DN, cơ sở kinh doanh dịch vụ chưa có chiến lược; 38,5% DN đang xây dựng chiến

GS-TS Võ Thanh Thu

lược ứng dụng công nghệ 4.0.

Đa số các DN trên địa bàn tỉnh mới chỉ ứng dụng các công nghệ 4.0 giản đơn, chi phí đầu tư ít. Tình hình đầu tư cho phát triển ứng dụng công nghệ 4.0 trong các DN, cơ sở kinh doanh ở Đồng Nai còn thấp: 90% đầu tư dưới 1 tỷ đồng/năm/DN. Các DN hiện phần lớn có quy mô nhỏ và vừa, sản xuất theo lối truyền thống ít sử dụng công nghệ 4.0 trong vận hành sản xuất và kinh doanh. Do vậy dẫn đến sức cạnh tranh trên thị trường chưa được như ý muốn. Nhiều sản phẩm ở Đồng Nai chưa truy xuất được xuất xứ. Bên cạnh đó, các DN trên địa bàn tỉnh ít sử dụng dịch vụ tư vấn cung cấp giải pháp 4.0, đây là loại hình dịch vụ giúp cho các DN, đặc biệt DN nhỏ và vừa trong điều kiện nguồn lực có hạn.

Doanh nghiệp ngành gỗ Đồng Nai tham quan hệ thống máy móc tiên tiến để ứng dụng công nghệ vào sản xuất

*** Không chỉ phát triển công nghiệp mà Đồng Nai còn là địa phương trọng điểm về nông nghiệp của cả nước, vậy trong lĩnh vực này, trình độ ứng dụng công nghệ 4.0 ra sao, thưa GS?**

- Nông nghiệp của Đồng Nai chỉ chiếm gần 6% GDP của tỉnh, nhưng là trụ đỡ nền kinh tế của tỉnh. Nông nghiệp Đồng Nai có thể tăng trưởng nhanh hơn, hiệu quả hơn nếu tỉnh tăng cường ứng dụng công nghệ cao, trong đó có công nghệ 4.0.

Tuy một số lĩnh vực của các ngành nông nghiệp trên địa bàn tỉnh đã bước đầu áp dụng được công nghệ của nông nghiệp 4.0 nhưng nhìn chung, việc áp dụng đó còn manh mún, tự phát. Trình độ ứng dụng công nghệ 4.0 trong nông nghiệp Đồng Nai chưa đáp ứng yêu cầu phát triển. Ví dụ, Đồng Nai hiện có 246 trang

trại chăn nuôi heo và 170 trang trại chăn nuôi gà ứng dụng công nghệ cao. Đối với các tỉnh khác, đây là những con số quá ấn tượng, nhưng nếu đem so với tổng số hơn 2.200 trang trại trên địa bàn tỉnh thì còn khiêm tốn. Đề án Nghiên cứu khả thi về phát triển bền vững nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao của Israel trên địa bàn tỉnh Đồng Nai đến năm 2025, tầm nhìn 2030 còn chậm.

Cần sự quyết tâm lớn từ chính quyền và doanh nghiệp

*** Hiện nay, GS đang thực hiện đề tài nghiên cứu về CMCN 4.0 với phát triển kinh tế - xã hội ở Đồng Nai, vậy theo GS, muốn phát triển theo hướng này, tỉnh cần có những giải pháp gì?**

- Trong giai đoạn hiện nay, phát triển, ứng dụng công nghệ 4.0 là điều không cần phải

bàn cãi, là xu hướng của toàn thế giới. Để có thể thúc đẩy, triển khai rộng rãi, tôi cho rằng trước hết là phải tăng cường ý thức, quyết tâm của lãnh đạo tỉnh, điều này có ý nghĩa rất quan trọng trong phát triển công nghệ 4.0, xây dựng chiến lược, phân bổ ngân sách, giám sát việc thực thi. Trong đó, cần nâng cấp Kế hoạch 7.600/KH-UBND ngày 3-7-2020 triển khai cuộc CMCN lần thứ 4 trên địa bàn tỉnh Đồng Nai lên thành chiến lược phát triển công nghiệp 4.0 trên địa bàn tỉnh.

Tỉnh cũng cần xây dựng Ban Chỉ đạo phát triển công nghiệp 4.0 do Phó chủ tịch UBND tỉnh làm Trưởng ban và giám đốc các sở, ban, ngành của tỉnh là thành viên. Mỗi sở, ban, ngành của tỉnh cần xây dựng những kế hoạch phát triển ứng dụng công nghệ 4.0 của ngành và cách thức tổ chức triển khai.

*** Cụ thể hơn, Đồng Nai cần có những giải pháp nào?**

- Cần thiết phải bắt tay ngay vào việc xây dựng trung tâm tư vấn ứng dụng công nghệ 4.0 và chuyển đổi số trực thuộc Ban Chỉ đạo phát triển công nghiệp 4.0 Đồng Nai (nếu được thành lập). Trên cơ sở đó, tỉnh Đồng Nai nên đánh giá phân loại trình độ phát triển công nghệ 4.0 theo ngành, theo vùng để có những giải pháp cụ thể.

Một vấn đề nữa cần lưu ý là không có bất cứ địa phương nào có thể độc lập phát triển một mình nếu không liên kết. Đồng Nai cần chủ động phối hợp với các tỉnh, thành trong Vùng kinh tế trọng điểm phía Nam, nhất là TP.HCM để xây dựng chiến lược phù hợp.

*** Để ứng dụng công nghệ 4.0, nhân lực có vai trò như thế nào, thưa bà?**

- CMCN 4.0 đang làm thay đổi mạnh mẽ phương thức sản xuất, kinh doanh của các DN trên toàn cầu. Người lao động cần có đủ kiến thức, kỹ năng (bao gồm cả kỹ năng cứng về kỹ thuật số, công nghệ, lập trình, tương tác giữa người với người máy; kỹ năng mềm như: khả năng tư duy, kỹ năng cá nhân, kỹ năng về xã hội...) mới đáp ứng được yêu cầu. Đồng Nai là tỉnh công nghiệp nên mức độ giao thương lớn, đáp ứng về nhu cầu về ứng dụng công nghệ thông tin trong sản xuất, kinh doanh của DN cần đặt lên hàng đầu, tuy nhiên nguồn nhân lực còn hạn chế. Cần thực hiện đề án riêng về phát triển nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu cuộc CMCN 4.0 ở Đồng Nai bởi thời gian qua đây là một lĩnh vực còn yếu nếu so với nhu cầu của địa phương cũng như tương quan với các tỉnh, thành trọng điểm khác.

Vương Thế

Chủ động vượt qua khó khăn, thách thức để tiếp tục phát triển

PHƯƠNG HẰNG

Năm 2021 mặc dù chịu nhiều tác động tiêu cực từ dịch bệnh Covid-19 nhưng với sự chỉ đạo quyết liệt của Ban Thường vụ Tỉnh ủy (TVTU), các cấp ủy trực thuộc và sự phối hợp đồng bộ của các cấp, ngành, địa phương nên tình hình kinh tế - xã hội trên địa bàn tỉnh đạt nhiều kết tích cực.

Không chùn bước trước Covid-19

Trong năm 2021, GRDP của Đồng Nai tăng 2,29%, đây là mức tăng trưởng thấp nhất trong các năm gần đây nhưng trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp thì với mức tăng này là kết quả tích cực, thể hiện việc triển khai tốt các nhiệm vụ, giải pháp nhằm thực hiện tốt mục tiêu vừa phòng, chống dịch bệnh, vừa phát triển kinh tế của tỉnh.

Dịch bệnh Covid-19 cũng đã làm cho ngành nông nghiệp chịu nhiều tác động của dịch bệnh, song ngành vẫn giữ được mức tăng trưởng so với cùng kỳ năm trước. Điều đặc biệt, đây là năm đầu tiên sau thực hiện đường lối đổi mới đất nước thì ngành nông nghiệp của tỉnh có mức tăng trưởng cao hơn so với mức tăng trưởng chung của tỉnh. Theo đó, trong năm 2021 giá trị sản xuất nông, lâm, thủy sản của tỉnh ước đạt hơn 45,2 ngàn tỷ đồng (tăng hơn 3% so với năm trước). Ngay từ đầu năm nay, Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn đã ban hành văn bản hướng dẫn, đề nghị các địa phương rà soát đề xuất cập nhật các vùng sản xuất nông nghiệp tập trung, vùng sản xuất nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao vào quy hoạch sử dụng đất cấp huyện giai đoạn 2021-2030. Theo đó định hướng đến năm 2025, hình thành 98 vùng sản xuất nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao đối với các sản phẩm chủ lực của tỉnh với quy mô gần 19 ngàn héc ta.

Thu hoạch thanh long xuất khẩu ở xã Xuân Tâm (huyện Xuân Lộc)

Công tác xây dựng nông thôn mới tiếp tục dẫn đầu cả nước. Hiện toàn tỉnh có 56 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao, 4 xã nông thôn mới kiểu mẫu, 71 sản phẩm OCOP đạt 3 sao trở lên... Nhìn chung, hoạt động sản xuất, kinh doanh và tiêu thụ nông sản đang từng bước được phục hồi, nhiều doanh nghiệp đã hoạt động sản xuất kinh doanh trở lại sau thời gian ngừng hoạt động để phòng, chống dịch. Dự ước năm 2021 toàn tỉnh tiêu thụ được 105 ngàn tấn lúa; 120 ngàn tấn trái cây; 50 ngàn tấn rau, củ; 13.500 tấn thủy sản và trung bình mỗi tháng cung ứng ra thị trường khoảng 33.500 tấn thịt heo. Với những con số đạt được nói trên tiếp tục khẳng định nông nghiệp là trụ đỡ của nền kinh tế.

Trên lĩnh vực văn hóa- xã hội cũng đạt một số kết quả tích cực. Đến ngày 24-11-2021, tỉnh đã phê duyệt trên 2.305,60 tỷ đồng cho các đối tượng theo Nghị quyết 68/NQ-CP của Chính phủ. Triển khai việc học trực tuyến, học qua truyền hình và các hình thức khác để dù học sinh không được đến trường nhưng vẫn không làm đứt gãy việc học tập của các em.

Ngày 13-9-2021, Đồng Nai bắt đầu năm học mới bằng hình thức dạy trực tuyến. Quá trình học đã gặp khó khăn vì nhiều học sinh không có thiết bị học tập. Để khắc phục việc này, Ngành Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT) đã phối hợp MTTQ và các đơn vị, địa phương kêu gọi, vận động ủng hộ chương trình "Sóng và máy tính cho em", đến nay đã tiếp nhận 12.296 thiết bị điện tử để chuyển đến cho học sinh, do vậy về cơ bản học sinh đã có thiết bị học trực tuyến. Số học sinh còn lại, ngành tiếp tục phối hợp vận động để trang bị

Người lao động Công ty TNHH công nghệ máy tính Fujitsu ở KCN Biên Hòa 2 (TPBiên Hòa) trong giờ làm việc

thiết bị học trực tuyến cho các em. Việc dạy và học trực tuyến cơ bản đi vào ổn định, đáp ứng được tình hình dịch bệnh diễn biến phức tạp như hiện nay.

Trên lĩnh vực quốc phòng- an ninh, tỉnh đã liên tục thực hiện các đợt cao điểm đấu tranh trấn áp các loại tội phạm, tăng cường công tác tuần tra, kiểm soát đảm bảo an toàn giao thông; đấu tranh, ngăn chặn và xử lý các hoạt động lợi dụng không gian mạng để đăng tải, chia sẻ các thông tin sai sự thật về tình hình an ninh, trật tự và dịch bệnh Covid-19. Triệt phá nhiều tổ chức tội phạm băng nhóm (63 băng, ổ, nhóm), "tín dụng đen", tội phạm cờ bạc, ma túy, phạm pháp hình sự, vi phạm pháp luật về kinh tế, môi trường...

Công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực được quan tâm chỉ đạo thường xuyên. Công tác xây dựng Đảng, chính quyền, dân vận đạt nhiều kết quả tích cực. Tính đến ngày 26-11, các đảng bộ trực thuộc tỉnh đã kết

nạp được 1.967 đảng viên (đạt 104,1%), trong đó kết nạp 145 quần chúng ưu tú xung phong, tham gia tuyển đầu phòng, chống Covid-19; nâng tổng số đảng viên toàn tỉnh lên 86.771 đảng viên. Đã thi hành kỷ luật 5 tổ chức Đảng và 407 đảng viên (giảm 0,04%)...

Bên cạnh những kết quả đạt, nhiều khó khăn vẫn đang hiện hữu. Trong đó, tổng sản phẩm (GRDP) trên địa bàn tỉnh năm 2021 có mức tăng trưởng thấp nhất trong các năm gần đây. Thu hút đầu tư nước ngoài chưa đạt yêu cầu. Tiến độ giải ngân đầu tư công rất chậm (mới đạt 38,62% kế hoạch); việc triển khai các dự án trọng điểm chưa đáp ứng tiến độ đề ra. Quy hoạch đất đai, xây dựng và các ngành chưa đồng bộ. Phát triển công nghiệp, nông nghiệp, thương mại dịch vụ gặp nhiều khó khăn. Hạ tầng giao thông trên địa bàn tỉnh chưa phát triển tương xứng với tiềm năng, chưa đáp ứng nhu cầu thực tế trong lưu thông,

Ban chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XI họp kỳ thứ 6 đã đánh giá rõ những kết quả đạt được, tồn tại hạn chế và đề ra giải pháp cho năm 2022

Bí thư Tỉnh ủy Nguyễn Hồng Lĩnh nhấn mạnh, để thực hiện được các nội dung mà Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh đã đề ra trong năm mới 2022, lãnh đạo tỉnh đề nghị các cấp ủy, chính quyền, sở, ban, ngành, đơn vị, địa phương, MTTQ và các đoàn thể nêu cao tinh thần trách nhiệm, quyết tâm hoàn thành nhiệm vụ được giao, làm động lực để phát huy sức mạnh toàn dân chủ động vượt qua khó khăn, thách thức, tiếp tục thực hiện thắng lợi toàn diện các chỉ tiêu, nhiệm vụ năm 2022.

kết nối vùng.

Tình hình an ninh trật tự còn tiềm ẩn nhiều yếu tố phức tạp. Tỷ lệ đảng viên bị thi hành kỷ luật vẫn còn cao, nhất là vi phạm về thiếu tinh thần trách nhiệm và vi phạm những điều đảng viên không được làm có chiều hướng gia tăng.

Những hạn chế trên có nguyên nhân khách quan là dịch bệnh Covid-19 diễn biến ngày càng phức tạp, khó lường, toàn tỉnh phải giãn cách xã hội trong nhiều tháng và nhiều tỉnh, thành trong khu vực cũng thực hiện giãn cách xã hội nên ảnh hưởng đến sự tăng trưởng, phát triển trên tất cả các lĩnh

vực của tỉnh. Song, có nguyên nhân chủ quan là công tác triển khai, kiểm tra việc thực hiện nghị quyết ở một số cấp ủy chưa kịp thời; công tác phối hợp xử lý các vấn đề liên quan đến nhiều sở, ngành chưa chặt chẽ; một số cán bộ, đảng viên ở một số nơi tinh thần trách nhiệm, thực thi nhiệm vụ chưa tốt.

Tiếp tục thực hiện hiệu quả vừa chống dịch, vừa phát triển kinh tế - xã hội

Đồng chí Nguyễn Hồng Lĩnh, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy nêu rõ, năm

2022 được dự báo dịch bệnh Covid-19 tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường, tiềm ẩn nhiều khó khăn, thách thức. Trước tình hình đó, các cấp ủy Đảng, chính quyền, lãnh đạo các sở, ban, ngành đánh giá sâu các vấn đề đang đặt ra để có giải pháp xử lý hiệu quả, sát thực tiễn.

Các cấp ủy, chính quyền, đơn vị, địa phương trong tỉnh cần tập trung thực hiện linh hoạt, hiệu quả mục tiêu vừa phòng, chống dịch Covid-19, vừa phục hồi, phát triển kinh tế - xã hội, coi đây là nhiệm vụ quan trọng, cấp bách, thường xuyên của các cấp, ngành ngay từ đầu năm 2022.

Tập trung nghiên cứu, xây dựng các kịch bản tăng trưởng cho thời kỳ "hậu Covid-19", trong đó xác định việc bảo vệ sức khỏe, tính mạng của người dân là trên hết, hạn chế đến mức thấp nhất số người bị tử vong vì Covid-19; đồng thời tận dụng mọi cơ hội để thúc đẩy phục

hồi và phát triển kinh tế - xã hội, đẩy mạnh hỗ trợ, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp và người lao động, không để suy giảm các động lực tăng trưởng trong dài hạn.

Tiếp tục chỉ đạo triển khai hiệu quả các nhiệm vụ đột phá; các giải pháp nâng cao chất lượng thu hút đầu tư và hiệu quả hợp tác đầu tư nước ngoài tại địa phương. Thực hiện nghiêm chủ trương thu hút đầu tư có chọn lọc, chú trọng thu hút doanh nghiệp đầu tư có hàm lượng khoa học công nghệ cao, mang lại giá trị gia tăng cao, ít thâm dụng lao động.

Thúc đẩy phát triển liên kết vùng, nhất là các công trình hạ tầng giao thông quan trọng, các hạ tầng phân khu vực xung quanh dự án Cảng hàng không quốc tế Long Thành; đẩy nhanh tiến độ lập, phê duyệt các quy hoạch; trước mắt, chỉ đạo tập trung đẩy nhanh tiến độ lập quy hoạch tỉnh thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050, trong đó cần lựa chọn đơn vị tư vấn quy hoạch có năng lực, kinh nghiệm, mang tầm quốc tế để có ý tưởng đề xuất, định hướng phát triển của tỉnh mang tầm nhìn dài hạn trong tương lai, hướng đến phát triển kinh tế - xã hội bền vững.

Tiếp tục xây dựng các chuỗi liên kết trong nông nghiệp, thúc đẩy mở rộng sản xuất và ổn định trong tiêu thụ sản phẩm; có kế hoạch cụ thể hỗ trợ phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, hình thành các trung tâm giống; đẩy mạnh thực hiện chương trình xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu theo kế hoạch đề ra.

Tăng cường công tác quản lý, sử dụng hiệu quả đất đai, tài nguyên, kịp thời phát hiện và

Mua sắm hàng nông sản ở Co.opmart Biên Hòa

xử lý sai phạm những vấn đề này theo quy định. Bí thư Tỉnh ủy nhấn mạnh "nơi nào, người đứng đầu cấp ủy, chính quyền lãnh đạo, quản lý không tốt về 4 lĩnh vực: quy hoạch, đất đai, xây dựng và môi trường thì xử lý ngay về công tác cán bộ. Chủ tịch UBND phường, xã để xảy ra xây dựng trái phép là đồng nghĩa năng lực yếu kém hoặc đã bị vô hiệu hóa. Cứ để chủ tịch kiểu này thì pháp luật không còn được nghiêm minh, do đó làm gì cũng phải thương tôn pháp luật".

Bên cạnh đó, triển khai đồng bộ các giải pháp về quản lý, điều hành thu, chi ngân sách, hạn chế thấp nhất tình trạng thất thu thuế, trốn thuế, chuyển giá.

Phải quan tâm đầu tư cho con người, ngoài việc đầu tư từ ngân sách thì khuyến khích xã hội hóa vào lĩnh vực văn hóa, giáo dục, y tế để nâng cao chất lượng sống cho người dân. Triển khai công tác xúc tiến, kêu gọi đầu tư các dự án nhà ở xã hội theo quy hoạch. Đẩy mạnh đào tạo lao động có tay

nghề, khuyến khích các doanh nghiệp áp dụng công nghệ tiên tiến, hiện đại vào sản xuất nhằm hạn chế thâm dụng lao động phổ thông.

Chủ động nắm chắc tình hình, đảm bảo giữ vững ổn định tình hình quốc phòng, an ninh, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn. Tập trung đấu tranh phòng, chống tội phạm, nhất là tội phạm ma túy, tội phạm có tổ chức, hoạt động theo kiểu "xã hội đen".

Xây dựng, triển khai thực hiện hiệu quả Chương trình trọng tâm cải cách tư pháp 2022. Xây dựng đội ngũ cán bộ tư pháp chuẩn mực trong thực thi pháp luật, đảm bảo sự công bằng, thượng tôn pháp luật, kỷ luật, kỷ cương.

Tiếp tục tuyên truyền tạo sự thống nhất trong Đảng và đồng thuận xã hội về các chủ trương, chính sách, pháp luật, nghị quyết, chỉ thị của Đảng và Nhà nước, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ của Đảng bộ tỉnh. Kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên

suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” nhằm nâng cao năng lực lãnh đạo, năng lực cầm quyền, sức chiến đấu của tổ chức đảng và đảng viên. Tạo bước phát triển mới của Đảng về trí tuệ, bản lĩnh chính trị, thực sự là đạo đức, là văn minh, ngày càng gần bó mật thiết với nhân dân, ngày càng được nhân dân tin tưởng; đủ uy tín và năng lực lãnh đạo.

Mỗi cán bộ, đảng viên, tổ chức Đảng phải xác định việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là nhiệm vụ thường xuyên bằng những hành động cụ thể, tạo lan tỏa tích cực trong Đảng và toàn xã hội.

Thực hiện tốt công tác rà soát, quy hoạch đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ trẻ có tư duy đột phá, sáng tạo, cán bộ có khát vọng cống hiến để bồi dưỡng, đào tạo, rèn luyện nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ chủ chốt các cấp, nhất là người đứng đầu có bản lĩnh chính trị vững vàng, có đạo đức, trách nhiệm, năng lực hành động và động cơ đúng đắn, có tầm nhìn và tâm huyết, dám nghĩ, dám làm, thực sự tiên phong, gương mẫu, luôn đặt lợi ích của tập thể, quốc gia, dân tộc lên trên lợi ích cá nhân, thực sự là cán bộ của dân, phục vụ nhân dân theo Kết luận số 14-KL/TW ngày 22/9/2021 của Bộ Chính trị. Kịp thời phát hiện, khắc phục những hạn chế trong đánh giá, bổ nhiệm cán bộ hoặc cán bộ có phát sinh tiêu cực sau khi bổ nhiệm để điều chỉnh, thay thế; kiên quyết khắc phục những hạn chế thiếu sót trong công tác cán bộ và quản lý cán bộ để củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng.

P.H

Du lịch sinh thái rừng:

Điểm nhấn sản phẩm du lịch của tỉnh

BAN MAI

Đồng Nai là tỉnh có diện tích rừng tự nhiên lớn khu vực Đông Nam bộ. Rừng ở Đồng Nai được các nhà khoa học đánh giá là có đa dạng sinh học bậc nhất khu vực. Hệ sinh thái dưới nước và trên cạn kết hợp đã tạo nên nhiều khu vực cảnh quan đẹp, thích hợp phát triển du lịch sinh thái.

Việc khai thác các giá trị của tài nguyên rừng để tăng nguồn thu, giảm chi ngân sách, cải thiện đời sống người dân địa phương và tạo điểm nhấn cho sản phẩm du lịch là định hướng lâu dài của tỉnh.

Tiềm năng, lợi thế lớn

Đồng Nai có hơn 171 ngàn ha diện tích đất lâm nghiệp có rừng. Từ trước những năm 2000, tỉnh đã thực hiện đóng cửa rừng tự nhiên nên diện tích đất rừng và hệ đa dạng sinh học gần như được bảo toàn và không ngừng gia tăng. Để khai thác hiệu quả nguồn tài nguyên thiên nhiên, tạo việc làm cho người dân địa phương và tăng nguồn thu tái phục vụ cho phát triển rừng, tỉnh có chủ trương cho thuê đất rừng ở khu vực có lợi thế làm du lịch.

Rừng có lợi thế khai thác du lịch lớn nhất ở Đồng Nai là Khu Bảo tồn thiên nhiên - văn hóa Đồng Nai (H.Vĩnh Cửu). Khu vực này có hơn 100 ngàn ha, trong đó diện tích đất rừng 68 ngàn ha. Ông Nguyễn Hoàng Hào, Giám đốc Khu Bảo tồn thiên nhiên - văn hoá Đồng Nai cho biết, rừng thuộc Khu Bảo tồn có nhiều lợi thế cho phát triển dịch vụ. Về cảnh quan tự nhiên có công viên đá, thác Ràng; các hồ nước lớn, đảo trên hồ, đặc biệt là hồ Trị An; các loài

Du khách thăm quan rừng ngập mặn Long Thành - Nhơn Trạch

động vật hoang dã và thực vật rừng vô cùng đa dạng. Ngoài ra, rừng còn có các di tích lịch sử cấp quốc gia: căn cứ Khu ủy miền Đông Nam bộ, Căn cứ Trung ương Cục miền Nam và Địa đạo Suối Linh. Các lễ hội, phong tục tập quán và sản phẩm thủ công của cộng đồng người Châu Mạ, Stiêng... Hiện nay, nhiều công trình hạ tầng, tuyến du lịch đã được hình thành để đón du khách. Trung tâm Văn hóa sinh thái lịch sử Chiến khu Đ là đơn vị khai thác du lịch.

Khu vực Thác Mai, bầu Nước Sỏi (H.Định Quán) cũng có nhiều lợi thế khai thác du lịch. Giám đốc Ban Quản lý rừng phòng hộ Tân Phú Nguyễn Lê Anh Tuấn cho biết, hiện nay đường vào các điểm thăm quan đã được tỉnh đầu tư đường nhựa. UBND H.Định Quán và Ban Quản lý rừng phòng hộ Tân Phú cũng thực hiện nhiều công trình hạ tầng phục vụ khai thác du lịch như: địa điểm cắm trại qua đêm, nhà vệ sinh, điểm dừng chân ăn uống, khu vực ngâm cát, tắm bùn. Trên cơ sở Phương án quản lý rừng bền vững giai đoạn 2021-2030 mới được duyệt, Ban Quản lý rừng phòng hộ Tân Phú sẽ xây dựng kế hoạch và mời gọi các tổ chức, cá nhân hợp tác, liên kết, liên doanh thuê môi trường rừng phát triển du lịch sinh thái ở các khu vực có lợi thế. Mục tiêu doanh thu dịch vụ du lịch đạt khoảng 10 tỷ đồng/năm vào năm 2030.

Điểm nhấn cho phát triển du lịch sinh thái rừng ở Đồng Nai là rừng ngập mặn Long Thành - Nhơn Trạch với tổng diện tích gần 8 ngàn ha, trong đó 4,9 ngàn ha có rừng. Nơi đây được mệnh danh là “lá phổi xanh” của khu vực Đông Nam bộ. Không chỉ có cảnh quan đẹp, nơi đây còn là bờ bao bảo vệ

Du khách trải nghiệm du lịch sinh thái bầu Nước Sỏi (huyện Định Quán)

vùng phía Nam của tỉnh, ngăn mặn và phèn.

Ông Lê Thuần Thành, Giám đốc Ban Quản lý rừng phòng hộ Long Thành cho rằng, rừng ngập mặn Long Thành - Nhơn Trạch có rất nhiều tiềm năng để phát triển du lịch sinh thái. Điểm nhấn của khu vực này là du khách có thể ngồi thuyền dạo sông và ngắm nhìn những hàng cây xanh thẳng tắp chẳng khác nào tour du lịch sông nước ở miền Tây. Kết thúc tour dùng chân thưởng thức thủy sản tươi sống trên sông nước. Đơn vị đang mời gọi các nhà đầu tư. Trong đó, sẽ xây dựng khu vui chơi, giải trí câu, bắt cá, các trò chơi mạo hiểm, chèo thuyền, cầu đi bộ trong rừng để du khách có thể tham quan và chụp ảnh lưu niệm. Cũng theo ông Thành, việc phát triển du lịch rừng sẽ giúp cho Nhà nước tăng nguồn thu để tái đầu tư cho công tác bảo vệ, trồng rừng tốt hơn và rừng trở thành nơi giúp bảo vệ môi trường, đóng góp cho phát triển kinh tế của địa phương.

Điểm nhấn cho phát triển du lịch

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Võ Văn Phi cho rằng, Đồng Nai có rất nhiều rừng có phong cảnh đẹp, thuận lợi cho phát triển du lịch sinh thái. Mới đây, tỉnh đã phê duyệt phương án quản lý rừng bền vững giai đoạn 2021-2030 của các đơn vị, trong đó chú trọng khai thác các giá trị về mặt kinh tế nhằm tạo nguồn thu, tạo việc làm cho người dân. “Giữ gìn, bảo vệ và phát triển hệ đa dạng sinh học, diện tích rừng là ưu tiên hàng đầu nhưng khai thác các lợi thế để làm gia tăng các giá trị cần được chú trọng. Hiện một số nhà đầu tư đã đặt vấn đề thuê đất rừng phát triển du lịch sinh thái, tỉnh đang xem xét hồ sơ năng lực, điều kiện và phương án của nhà đầu tư” - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Võ Văn Phi chia sẻ.

Cũng theo Phó Chủ tịch UBND tỉnh Võ Văn Phi, trong tương lai phát triển các sản phẩm du lịch sinh thái rừng sẽ là điểm nhấn về du lịch. Do đó,

Du lịch sinh thái rừng tại Rừng phòng hộ Tân Phú thuộc huyện Định Quán

tỉnh sẽ đầu tư một số công trình hạ tầng; tổ chức hội nghị, hội thảo kết nối nhà đầu tư du lịch trong và ngoài nước. Cùng với đó, chỉ đạo các sở, ngành như: Văn hóa - Thể thao và du lịch, Công thương, Giáo dục - Đào tạo và UBND các địa phương có rừng tổ chức các hoạt động để kích cầu du lịch, nâng cao nhận thức về bảo vệ tài nguyên, gắn du lịch với đầu ra các sản phẩm nông nghiệp, thủ công. Để tạo điều kiện cho các dự án du lịch trên đất rừng, tỉnh sẽ làm việc với các đơn vị tìm cách tháo gỡ các vướng mắc.

Ông Nguyễn Hoàng Hào, Giám đốc Khu Bảo tồn thiên nhiên - văn hóa Đồng Nai cho biết, tới đây đơn vị sẽ đẩy mạnh hợp tác bảo vệ và phát triển rừng với người dân; tự tổ chức các hoạt động thu hút du khách đến tham quan và cho thuê dịch vụ môi trường rừng; hợp tác với các tổ chức, trường học phát triển du lịch dạng về nguồn và thực nghiệm; khôi phục các tuyến du lịch đường thủy trên sông Đồng Nai và hồ Trị An.

Địa diện Ban Quản lý rừng phòng hộ Xuân Lộc cho biết, để nâng cao giá trị kinh tế rừng, trong 10 năm tới, đơn vị tập trung vào: khai thác rừng sản xuất, liên kết với người dân phát triển trồng các loại cây lâm nghiệp trên đất rừng và cho thuê dịch vụ môi trường rừng; nâng cao sản lượng gỗ và lâm sản ngoài gỗ từ trồng keo, cao su. Cùng với đó, bảo tồn và phát triển hệ sinh thái rừng phục vụ các hoạt động kinh tế - xã hội của địa phương. Đơn vị cũng kết nối với các ban, ngành, các xã hình thành tour sinh thái gắn với vùng sản xuất nông sản đặc trưng; du lịch núi - hồ kết hợp. Phát triển hoạt động thuê, khoán rừng nhằm cải thiện sinh kế cho người dân địa phương.

Giữ gìn và phát triển các giá trị của rừng góp phần phát triển kinh tế - xã hội, ứng phó với biến đổi khí hậu là mục tiêu xuyên suốt của tỉnh. Các giá trị này sẽ được cộng sinh nếu có sự tham gia của người dân, các tổ chức và cộng đồng doanh nghiệp.

GS-TS Nguyễn Hoàng Trí, Chủ tịch Ủy ban quốc gia Chương trình Con người và sinh quyển Việt Nam cho rằng, Đồng Nai đang làm tốt công quản lý rừng theo hướng bền vững. Hằng năm, tỉnh phê duyệt diện tích trồng mới, trồng bổ sung, trồng thay thế rừng già cỗi; tỉnh cho phép triển khai rất nhiều dự án, để án nhằm bảo vệ các loài động vật quý hiếm, cây dược liệu. Tỉnh còn hỗ trợ người dân vùng đệm ổn định cuộc sống bằng chính sách giao khoán đất rừng; hỗ trợ vốn và chuyển đổi nghề nghiệp khi thực hiện cấm khai thác thủy sản trên sông, hồ. Ngoài ra, tỉnh giải quyết các chế độ chính sách đối với đơn vị chủ rừng, cán bộ làm công tác bảo vệ rừng và cả người dân. Những hoạt động này là tình chí cho bảo vệ và phát triển rừng, nhưng đồng thời giúp tỉnh bảo vệ môi trường tự nhiên, bảo vệ nguồn nước để thích ứng với biến đổi khí hậu.

B.M

Là tỉnh công nghiệp nhưng Đồng Nai là mảnh đất lành của nhiều nhà đầu tư vào nông nghiệp công nghệ cao (NNCNC). Trong đó, một số tập đoàn lớn đã bắt tay đầu tư ngàn tỷ làm NN CNC, góp phần thúc đẩy nông nghiệp của địa phương phát triển bền vững, mang lại giá trị cao.

Mục tiêu của sự bắt tay trên là để hình thành chuỗi NN CNC có lợi thế cạnh tranh khi bước vào sân chơi quốc tế.

Đầu tư vốn “khủng”

Cuối năm 2019, Tập đoàn Vingroup và Tập đoàn Masan đã thỏa thuận việc sáp nhập Công ty CP Dịch vụ Thương mại Tổng hợp VinCommerce (doanh nghiệp sở hữu hệ thống bán lẻ VinMart & VinMart) và Công ty TNHH Đầu tư sản xuất và phát triển nông nghiệp VinEco (linh vực NN CNC) vào Công ty CP Hàng tiêu dùng Masan. Trong đó, Masan Group sẽ nắm quyền kiểm soát hoạt động, Vingroup là cổ đông. Theo đó, các thương hiệu VinEco đổi thành WinEco và VinMart đổi thành WinMart.

Công ty TNHH Đầu tư sản xuất và phát triển nông nghiệp WinEco được thành lập năm 2015 với tổng số vốn điều lệ trên 5 ngàn tỉ đồng. Đến nay, công ty sở hữu 13 nông trường trải dài khắp các vùng khí hậu ở miền Bắc, miền Nam, Tây Nguyên, và Lâm Đồng. Tổng quỹ đất WinEco hiện nay vào khoảng 2,6 ngàn ha, cùng nguồn nhân lực chất lượng cao với hơn 300 cán bộ nhân viên và tạo việc làm cho hàng nghìn lao động địa phương.

Doanh nghiệp luôn tối ưu giá thành sản xuất thông qua các sáng kiến cải tiến tối ưu

Những ông lớn đầu tư nông nghiệp công nghệ cao

BÌNH NGUYỄN

Trồng dưa lưới công nghệ cao trong nhà màng tại Nông trường Long Thành của Công ty TNHH Đầu tư sản xuất và phát triển nông nghiệp WinEco

trong suốt quá trình sản xuất, từ nguyên liệu đầu vào, ứng dụng cơ giới hóa, tự động hóa, ứng dụng công nghệ sau thu hoạch, nâng cao chất lượng và tỷ lệ thu hồi thành phẩm, tăng cao chuỗi giá trị thông qua công nghệ chế biến.

Theo ông Nguyễn Đăng Quang, Chủ tịch Tập đoàn Masan, tập đoàn sẽ dốc sức toàn tâm toàn lực vào ngành nông nghiệp, phát triển bền vững, góp phần cải thiện đời sống người nông dân, tạo công ăn việc làm, an sinh xã hội, đóng góp quan trọng vào ngân sách nhà nước. Sự bắt tay của 2 tập đoàn lớn này là để thành lập Tập đoàn Hàng tiêu dùng - Bán lẻ hàng đầu Việt Nam. Trong lĩnh vực nông nghiệp nhằm phát triển NN CNC với mục tiêu phục vụ các sản phẩm chất lượng cao cho gần 100 triệu người Việt Nam và tham gia chuỗi cung ứng nông sản toàn cầu.

Hướng đến xuất khẩu

Năm 2021, Nông trường trồng rau công nghệ cao tại

huyện Long Thành của WinEco với quy mô hơn 20ha nhà kính, nhà màng chuyên trồng dưa lưới - dưa lê; sản xuất rau thủy canh công nghệ màng mỏng; sản xuất rau mầm microgreen; nhà sản xuất giá đỗ công suất 1.2 tấn thành phẩm/ngày... Đây là vùng sản xuất rau sạch CNC đầu tiên của tỉnh Đồng Nai đã được cấp mã số vùng trồng xuất khẩu vào thị trường châu Âu.

WinEco là một trong những doanh nghiệp đi đầu trong ứng dụng công nghệ sản xuất hiện đại. Công ty đã ký hợp đồng tư vấn, chuyển giao công nghệ, kỹ thuật, giống và thiết bị nông nghiệp với các đối tác uy tín của các quốc gia có nền nông nghiệp hiện đại như: Nhật Bản: Kubota, Israel: Netafirm, TAP; Hàn Quốc và Hà Lan,... Với sự đầu tư bài bản đó, WinEco đã tìm được chỗ đứng vững chắc trên thị trường, được người tiêu dùng đón nhận và đạt được nhiều giải thưởng từ các tổ chức uy tín trong lĩnh vực thực phẩm và sản xuất nông nghiệp.

Rau sạch trồng trong nhà màng tại Nông trường Long Thành của WinEco đã được cấp mã số vùng trồng xuất khẩu vào thị trường châu Âu

Ông Nguyễn Phúc Trai chỉ ra, cần nguồn vốn lớn, kiến thức và kinh nghiệm còn hạn chế, đầu ra không ổn định sẽ là bài toán khó cho việc đầu tư sản xuất NN CNC nói chung, của bà con nông dân nói riêng. Nông dân khi đầu tư vào NN CNC cần làm theo quy hoạch vùng miền để phát huy tối đa hiệu quả về năng suất và chất lượng, có đầu ra ổn định đảm bảo khả năng thu hồi vốn đầu tư.

Hướng tới các tiêu chuẩn quốc tế như tiêu chuẩn của Nhật Bản, châu Âu, doanh nghiệp đặt mục tiêu nâng cao giá trị nông sản tương ứng với mô hình công nghệ đang áp dụng, đưa sản phẩm Việt Nam do WinEco sản xuất và liên kết vươn ra thị trường thế giới. Doanh nghiệp cũng rất quan tâm ứng dụng chuyển đổi số trong quá trình lập kế hoạch và quản lý, kiểm soát và tối ưu hóa nguyên chuỗi sản xuất và cung ứng từ đó tạo ra nhiều giá trị cho các đối tác, bên liên quan kể cả người tiêu dùng trong chuỗi sản xuất và cung ứng.

Theo ông Nguyễn Phúc Trai, Phó giám đốc vận hành sản xuất Công ty TNHH Đầu tư sản xuất và phát triển nông nghiệp WinEco, sản phẩm của WinEco

hiện mới chỉ đáp ứng được một phần nhu cầu sản lượng của thị trường Việt Nam và một phần cung cấp cho các nhà máy chế biến. Ngoài đáp ứng nhu cầu rất lớn của thị trường nội địa, doanh nghiệp đặt mục tiêu hướng đến sẽ xuất khẩu các sản phẩm của WinEco ra các thị trường đòi hỏi chất lượng cao như châu Âu, Nhật Bản, Hàn Quốc, Úc, và Singapore...

Ngoài ra, Masan cũng là tập đoàn tiên phong đầu tư ứng dụng CNC, hoàn thiện chuỗi nông nghiệp khép kín 3F “từ trang trại đến bàn ăn” vào chuỗi giá trị tích hợp: Sản xuất thức ăn chăn nuôi - Trang trại chăn nuôi kỹ thuật cao - Chế biến thực phẩm công nghệ châu Âu - Hệ thống phân phối và xây dựng nhãn hiệu hàng

hóa. Masan hiện đang sở hữu nhà máy chế biến thịt mát mang thương hiệu MEAT Deli tại Việt Nam đến thời điểm này và hiện thực hóa “giấc mơ thịt sạch”, phục vụ người tiêu dùng Việt Nam được ăn thịt ngon, đạt chuẩn quốc tế với giá hợp túi tiền. Nhà máy chế biến thịt MEAT Hà Nam cũng là đơn vị đầu tiên và duy nhất tại Việt Nam cho đến nay được chứng nhận tiêu chuẩn toàn cầu BRC trong lĩnh vực chế biến thịt tươi.

Ông Nguyễn Đăng Quang nhấn mạnh, sau hơn 20 năm hình thành và phát triển, đến nay đã có 98% hộ gia đình Việt Nam hàng ngày đang sử dụng ít nhất một sản phẩm Masan. Đó là niềm tự hào nhưng Masan có khát vọng lớn hơn, trở thành “Niềm tự hào Việt Nam” bằng cách đưa nông sản Việt chinh phục các thị trường khó tính, vươn ra thế giới. Để thực hiện khát vọng này, Masan đã đầu tư nền tảng NN CNC - xu hướng tối ưu nhất mà các cường quốc nông nghiệp trên thế giới đang áp dụng.

B.N

Chuyển đổi số nông nghiệp sẽ là cơ hội để thay đổi mô hình sản xuất nhỏ lẻ, kém hiệu quả và thiếu liên kết chuỗi giá trị để thay vào đó là một nền nông nghiệp minh bạch dữ liệu và thông tin giúp nông nghiệp Việt Nam vươn xa và có trách nhiệm hơn với người tiêu dùng.

Đa dạng công nghệ số trong nông nghiệp

Trong những năm qua, ngành nông nghiệp cũng đã quan tâm nhiều hơn đến các giải pháp chuyển đổi số và ứng dụng công nghệ vào hầu hết các lĩnh vực của ngành. Đến nay, hầu hết các nhóm công nghệ số cơ bản trong nông nghiệp đều đã được triển khai hoặc bắt đầu được thử nghiệm tại nước ta. Cụ thể, trong lĩnh vực trồng trọt, công nghệ nền tảng Internet vạn vật (IoT), dữ liệu lớn (Big Data) được ứng dụng thông qua các sản phẩm công nghệ số là phần mềm đã cho phép phân tích các dữ liệu về môi trường, loại cây và giai đoạn sinh trưởng của cây, qua đó giúp người tiêu dùng có thể truy xuất và theo dõi giai đoạn sinh trưởng của cây.

Ở lĩnh vực chăn nuôi, các công nghệ như: công nghệ IoT, công nghệ chuỗi khối (Blockchain), công nghệ sinh học được áp dụng rộng ở trang trại chăn nuôi quy mô lớn. Lĩnh vực lâm nghiệp, ứng dụng công nghệ DND mã vạch trong quản lý giống lâm nghiệp và lâm sản; công nghệ GIS và ảnh viễn thám để xây dựng các phần mềm phát hiện sớm và cảnh báo cháy rừng từ ảnh vệ tinh, phần mềm giám sát và phát hiện sớm mất rừng, suy thoái rừng...

Lĩnh vực thủy sản, chuyển đổi số mạnh mẽ với việc sử dụng thiết bị dò cá sử dụng

Chuyển đổi số trong nông nghiệp:

Đưa nông sản vươn xa

LÊ KHÔI

Theo Quyết định 749/QĐ-TTg của Thủ tướng chính phủ về phê duyệt "Chương trình chuyển đổi số Quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030", nông nghiệp là 1 trong 8 lĩnh vực được ưu tiên thực hiện chuyển đổi số.

Việc chuyển đổi số sẽ giúp nông dân giảm chi phí sản xuất, tăng hiệu quả kinh tế, mở rộng thị trường tiêu thụ nông sản

sóng siêu âm, máy đo dòng chảy, điện thoại vệ tinh; máy thu lưới vây (đúng); hệ thống thu-thả lưới chụp, công nghệ GIS và hệ thống định vị toàn cầu (GPS) giúp quản lý đội tàu khai thác hải sản xa bờ. Trong nuôi trồng thủy sản, ứng dụng công nghệ nuôi thủy sản tuần hoàn (RAS), công nghệ Biofloc, công nghệ Nano cũng đang được ứng dụng ngày càng phổ biến. Ngoài ra, công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI) đã được sử dụng trong nuôi tôm nhằm phân tích các dữ liệu về chất lượng nước; quản lý thức ăn và sức khỏe tôm nuôi. Công nghệ tự động hóa trong khâu chế biến thủy sản, từ phân loại,

hấp, đóng gói, dây chuyền sản xuất... giúp giảm chi phí sản xuất, đảm bảo chất lượng sản phẩm.

Ngoài ra, sản xuất nông nghiệp đang bắt đầu thử nghiệm ứng dụng các công nghệ hiện đại khác như: Công nghệ máy bay không người lái để phun thuốc bảo vệ thực vật, bón phân; sử dụng robot để gieo hạt tự động, robot gắn các thiết bị cảm biến để thu thập và phân tích dữ liệu, sau đó đưa ra quyết định chăm sóc cây trồng phù hợp; sử dụng tế bào quang điện để sản xuất điện năng từ năng lượng mặt trời phục vụ cho sản xuất nông nghiệp...

Chuyển đổi từ nông nghiệp truyền thống sang nông nghiệp hiện đại

Với xu hướng sử dụng ngày càng nhiều các công nghệ số, nông nghiệp Việt Nam đang dần chuyển đổi từ nông nghiệp truyền thống sang nông nghiệp hiện đại. Thông qua chuyển đổi số đã mang đến những giá trị mới và bền vững cho sản xuất nông nghiệp và cho thấy tầm quan trọng, tính cấp thiết của quá trình này. Không chỉ vậy, chuyển đổi số nông nghiệp đã giúp nông dân sản xuất với chi phí thấp nhất, nhưng bán ra với giá cao nhất. Người sản xuất được kết nối trực tiếp, đưa nông sản tới tay người tiêu dùng mà không qua khâu trung gian. Đồng thời, giúp mọi người kết nối với nhau dễ dàng hơn, thuận lợi hơn.

Đặc biệt, trong đại dịch Covid-19 vừa qua, công nghệ số đã phát huy hiệu quả tối đa trong việc kết nối tiêu thụ nông sản cho nông dân thông qua các sàn giao dịch thương mại điện tử hay những chợ nông sản ứng dụng công nghệ 4.0. Theo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, tính đến tháng 11/2021, thông qua sự hỗ trợ của các bộ ngành chức năng và các doanh nghiệp đi đầu trong lĩnh vực thương mại điện tử, đã có hơn 2 triệu hộ sản xuất nông nghiệp tại các tỉnh, thành được đào tạo kỹ năng số, gần 50.000 sản phẩm nông sản được đưa các sàn thương mại điện tử và hàng nghìn giao dịch điện tử đã được thực hiện... Điều đó cho thấy hiệu quả bước đầu của công cuộc chuyển đổi số trong nông nghiệp.

Theo Quyết định số 749/QĐ-TTg ngày 3/6/2020 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chương trình chuyển đổi số

Khái niệm nông nghiệp số là việc sử dụng công nghệ kỹ thuật số để tích hợp sản xuất nông nghiệp từ vùng canh tác, nuôi trồng đến người tiêu dùng. Những công nghệ này có thể cung cấp cho ngành nông nghiệp các công cụ và thông tin để đưa ra quyết định sáng suốt hơn, cải thiện năng suất và hỗ trợ quản lý hiệu quả.

quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030, trong chuyển đổi số lĩnh vực nông nghiệp sẽ phát triển nông nghiệp công nghệ cao theo hướng chú trọng nông nghiệp thông minh, nông nghiệp chính xác; tăng tỷ trọng của nông nghiệp công nghệ số trong nền kinh tế. Thực hiện chuyển đổi số nông nghiệp phải dựa trên nền tảng dữ liệu. Tập trung xây dựng các hệ thống dữ liệu lớn của ngành như về đất đai, cây trồng, vật nuôi, thủy sản. Xây dựng mạng lưới quan sát, giám sát tích hợp trên không và mặt đất phục vụ các hoạt động nông nghiệp. Thúc đẩy cung cấp thông tin về môi trường, thời tiết, chất lượng đất đai để người nông dân nâng cao năng suất và chất lượng cây trồng, hỗ trợ chia sẻ các thiết bị nông nghiệp qua các nền tảng số. Ứng dụng công nghệ số để tự động hóa các quy trình sản xuất, kinh doanh; quản lý, giám sát nguồn gốc, chuỗi cung ứng sản phẩm, bảo đảm nhanh chóng, minh bạch, chính xác, an toàn, vệ sinh thực phẩm. Xem xét thử nghiệm triển khai sáng kiến "Mỗi nông dân là một thương nhân, mỗi hợp tác xã là một doanh nghiệp ứng dụng công nghệ số" với mục tiêu mỗi người nông dân được định hướng, đào tạo ứng dụng công nghệ số trong sản xuất, cung cấp, phân phối, dự báo (giá, thời vụ,...) nông sản, đẩy

manh phát triển thương mại điện tử trong nông nghiệp.

Trong mục tiêu chuyển đổi số của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ sẽ tham gia vào tất cả quá trình quản lý, giám sát nguồn gốc; hình thành hệ sinh thái nông nghiệp số nhằm khuyến khích người dân và doanh nghiệp tham gia vào chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ số trong quy trình sản xuất, cung cấp dịch vụ nông nghiệp. Bộ đặt mục tiêu xây dựng 80% cơ sở dữ liệu số về nông nghiệp, cập nhật trên nền tảng dữ liệu lớn (Big data) có sự đóng góp của tổ chức, cá nhân, cộng đồng am hiểu về tri thức nông nghiệp, về các lĩnh vực cây trồng, vật nuôi, thủy sản, chế biến... Người nông dân được tiếp cận bản đồ số nông nghiệp và được cung cấp dữ liệu mở của ngành phục vụ các hoạt động nông nghiệp. Thúc đẩy cung cấp thông tin về môi trường, thời tiết, chất lượng đất đai để người nông dân nâng cao năng suất và chất lượng cây trồng, hỗ trợ chia sẻ các thiết bị nông nghiệp qua các nền tảng số.

Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Phùng Đức Tiến cho rằng, chuyển đổi số là giải pháp tích cực, có thể khắc phục những tồn tại về sản xuất manh mún, nhỏ lẻ và hình thành chuỗi giá trị, liên kết sản xuất hiệu quả trong nông nghiệp. Chuyển đổi số trong nông nghiệp thành công không chỉ cơ cấu lại ngành nông nghiệp, giúp nông dân, hợp tác xã, doanh nghiệp tối ưu hóa hoạt động sản xuất, giảm chi phí, gia tăng lợi nhuận và hiệu quả sản xuất mà còn góp phần quan trọng vào thực hiện Chương trình chuyển đổi số quốc gia mà Thủ tướng Chính phủ đã ban hành.

L.K

Giám đốc HTX Liên kết sản xuất và tiêu thụ nông sản sạch Thanh Bình Lý Minh Hùng: **Nỗ lực thành lập làng nghề trong tương lai**

THANH CẢNH

Tăng thu nhập từ phụ phẩm thân cây chuối

Chia sẻ về ý tưởng ban đầu khi bắt tay vào khởi nghiệp, ông Hùng cho biết, qua quan sát từ một đơn vị có dự án tận dụng phụ phẩm từ thân cây chuối, tôi đã được tiếp cận cách đây 15 năm và may mắn được chọn là nhà cung cấp thân cây chuối cho dự án. Từ ý tưởng ban đầu đó và dựa trên thực tế sản xuất, hợp tác xã đã mạnh dạn đầu tư máy móc, dây chuyền sản xuất để phát triển sản phẩm.

Theo ông Hùng, để nâng cao hiệu quả kinh tế trên cùng một đơn vị diện tích, ngoài việc thu hoạch quả để xuất khẩu và chế biến thì chỉ còn cách tận dụng những gì còn lại trên cây chuối. Đối với thân cây chuối, hiện nay HTX đã tập trung cho ra 2 sản phẩm là sợi thô và sợi tinh, trong đó sản phẩm thô đã ký được hợp đồng dài hạn với đối tác.

"Xuất phát điểm từ suy nghĩ làm sao mình có thể tận dụng được tất cả phụ phẩm từ cây chuối để nâng cao giá trị kinh tế cho các xã viên, đồng thời lấy đó làm lợi thế cạnh tranh", ông Hùng nói.

Hiện nay, HTX không phải là doanh nghiệp chuyên về bán chuối tươi xuất khẩu mà trong phân khúc của HTX thì xuất khẩu chuối tươi chiếm 70%; công đoạn chế biến chiếm 27% và số còn lại bán nội địa. Ngoài ra, hiện HTX cũng đang phát triển các sản phẩm chuối sấy giòn, chuối sấy dẻo, tinh bột chuối và đang làm một loại thức uống đặc biệt từ chuối.

Trảng Bom là vùng trồng chuối lớn nhất tỉnh Đồng Nai. Trước thực tế sản xuất là lâu nay cây chuối chỉ bán được trái, còn các phụ phẩm từ thân thì đem chặt bỏ, rất lãng phí, ông Lý Minh Hùng, Giám đốc HTX Liên kết sản xuất và tiêu thụ nông sản sạch Thanh Bình đã trăn trở tìm cách tận dụng bẹ của thân cây chuối để biến thành các sản phẩm hữu ích, góp phần tăng thu nhập cho gia đình và các thành viên trong hợp tác xã.

Ông Lý Minh Hùng giới thiệu với Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Thị Hoàng về các sản phẩm được làm từ thân cây chuối bên lễ Lễ trao giải các phong trào, hội thi KHCN, đổi mới sáng tạo năm 2021

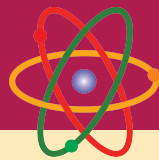
"Với chiến lược sản xuất theo từng phân khúc, như vậy nguồn vốn của đơn vị sẽ rất an toàn, nếu một phân khúc nào giá cả xuống thấp thì cũng không ảnh hưởng quá nhiều đến hoạt động sản xuất kinh doanh của đơn vị", ông Hùng bộc bạch.

Ông Hùng cho biết thêm, thị trường sản phẩm bẹ chuối, xơ, sợi chuối rất có tiềm năng. Không chỉ các đối tác nước ngoài, nhiều doanh nghiệp trong nước cũng liên hệ thu mua bẹ chuối sấy khô để làm ra các sản phẩm thủ công mỹ nghệ và đồ gia dụng thân

thiện với môi trường. Do đó, ông đã đặt hàng thêm thiết bị máy móc, mở rộng quy mô nhà xưởng đẩy mạnh sản xuất bẹ chuối, xơ, sợi chuối. Lên kế hoạch mở thêm cơ sở làm bẹ chuối sấy khô ở miền Trung và tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

Tâm huyết phát triển thành làng nghề

Để mở rộng sản xuất, thời gian tới, HTX dự kiến sẽ nhập máy dệt với công suất lớn về để sản xuất ra những sản phẩm từ sợi chuối, với giá thành rẻ, thân thiện với môi trường. Hiện tại,

HTX đã nhập máy se sợi để sản xuất sớm đưa ra thị trường các sản phẩm như ba lô, giỏ xách... được làm từ bẹ thân cây chuối. Về lâu dài sẽ làm ra các sản phẩm khác như: ly, tô, chén... sử dụng một lần hay các tấm thảm được dệt từ bẹ chuối, tấm cách nhiệt.

“Mục tiêu cuối cùng của HTX là giữ vững ổn định vùng nguyên liệu để làm sao có thể thành lập được làng nghề. Đó là tâm huyết lớn nhất của tôi và các thành viên trong HTX”, ông Hùng chia sẻ.

Theo ông Hùng, để đứng vững được trên thương trường, doanh nghiệp sản xuất nông nghiệp bắt buộc phải sản xuất theo nhu cầu của thị trường. Phải xem khách hàng cần gì, sản phẩm làm ra có đạt yêu cầu và đáp ứng được yêu cầu của khách hàng. Muốn làm được điều này cần có sự liên kết chặt chẽ giữa nhà nước, nhà khoa học, ngân hàng và nhà nông để các sản phẩm nông nghiệp có thể tiến nhanh, tiến xa và đủ sức cạnh tranh trong bối cảnh hội nhập sâu rộng hiện nay.

“Khó khăn lớn nhất hiện nay của HTX là nguồn vốn phát triển sản xuất. Do sản xuất với nguồn nguyên liệu hoàn toàn mới, nên các loại máy móc nhập khẩu về đều không có trong danh mục. Hiện trên thị trường chưa có loại máy nào làm sợi chuối nên phần lớn máy móc đều phải điều chỉnh để phù hợp với sản xuất. Do đó, HTX rất cần các chính sách hỗ trợ từ Nhà nước. Ngoài ra, kiến nghị Nhà nước cho phép các HTX đặc thù có cơ chế chính sách hỗ trợ đặc biệt để đầu tư cải tiến máy móc phục vụ sản xuất. Đồng thời cải thiện chính sách vay vốn, tiếp cận các quỹ đầu tư dài hạn”, ông Hùng chia sẻ.

T.C

Chăm sóc hoa Lan trong và sau Tết

Hoa Lan, loài hoa được xem như nữ hoàng của các loại hoa. Mỗi dịp Tết những chậu hoa Lan như Địa Lan, Hồ Điệp, Lan Hải... khá được ưa chuộng tại Việt Nam bởi chúng thường nở đẹp nhất vào thời điểm này và giá cả những loại hoa này cũng khá phù hợp để mua về trang trí nhà cửa.

Thế nhưng, với rất nhiều người mới chơi hoa Lan hoặc chơi đã lâu cũng đang gặp nhiều thắc mắc trong chơi Lan vào các ngày Tết như: Làm sao để Lan tươi lâu? Tưới nước cho Lan như thế nào? Có nên bón phân cho hoa Lan vào ngày Tết? Yêu cầu về nhiệt độ và độ ẩm cho hoa Lan trong ngày Tết như thế nào?... Ban Biên tập xin chia sẻ đến các bạn cách chăm sóc hoa vào ngày Tết để hoa được tươi lâu, bền hoa mà đơn giản cũng như chăm sóc Lan sau Tết.

Chăm sóc để hoa Lan tươi lâu trong ngày Tết

- **Chọn hoa Lan:** Để hoa Lan tươi lâu, điều quan trọng đầu tiên là chú ý đến sức khỏe cây Lan khi mua về chơi Tết. Để cây Lan được khỏe mạnh, hoa Lan được lâu tàn thơm ngát trước tiên cần phải chọn được giò Lan có sức sống tốt, hoa Lan nở đều và khỏe.

- **Tưới nước:** Ở trong thời gian Lan ra nụ và hoa nở thì nên hạn chế tối đa việc tưới nước cho Lan. Đây có lẽ là điều rất đáng chú ý bởi vì sẽ rất dễ làm thối nụ hoa hoặc bị làm dập, nát hoa.

Theo những chuyên gia, chúng ta nên sử dụng đá viên để tưới hoa Lan khi được trồng trong chậu cảnh. Nếu cây Lan trồng trong chậu không có hệ thống thoát nước, nên sử dụng nước đá để tưới hoa Lan. Đây là cách tốt nhất để tránh thối rễ và đảm bảo hoa Lan lấy được lượng nước cần thiết. Viên nước đá sẽ tan chảy và từ từ giải phóng nước theo thời gian. Điều này ngăn nước ngổ dưới đáy bình. Nếu có nhiều hơn một cây Lan trong một chiếc bình thì cho mỗi cây 3 viên đá. Đặt khối đá xung quanh mỗi cây, dưới lá và gần gốc cây.

Hoa Lan, loài hoa được xem như nữ hoàng của các loại hoa

Tưới nước cho hoa Lan bằng nước đá sẽ không gây hại cho lá hoặc rễ. Trung bình cứ 7-10 ngày lại sử dụng 3 viên đá lớn. Luôn kiểm tra độ ẩm của vật liệu bầu bên dưới lớp trang trí trước khi tưới nước.

- **Bón phân:** Ở giai đoạn này rất nhiều người nghĩ rằng luôn phải cung cấp thêm các loại phân cho cây để nuôi dưỡng hoa. Thế nhưng đó là suy nghĩ sai lầm. Vì khi bón phân cho Lan ở giai đoạn này sẽ khiến cho Lan được "hồi tỉnh" và đánh thức các mầm ngủ của mình (đặc biệt là loại phân giàu đạm) khiến cho hoa nhanh tàn hơn và chuyển sang giai đoạn ra chồi trên cây. Trong trường hợp này chỉ nên sử dụng vi lượng phun vào bộ rễ, tránh phun vào hoa. Nồng độ khuyến cáo nên sử dụng là chỉ từ 1/3 đến 2/3 lượng khuyến cáo có trên bao bì.

- **Nhiệt độ và độ ẩm:** Để Lan nở lâu và bền hoa nên để Lan ở nơi ít gió, tránh ánh nắng trực tiếp từ mặt trời. Nơi thoáng đãng và tránh sự tấn công của côn trùng.

Đối với hoa Lan nói riêng và rất nhiều loại hoa khác nữa nói chung khi nhiệt độ càng cao hoa sẽ nở nhanh và nhanh tàn. Sau khi hoa đã nở nên để hoa ở nơi có nhiệt độ 18-22°C thì thời gian hoa kéo dài được 5-15 ngày tùy vào giống hoa.

Cũng cần chú ý đến cường độ ánh sáng, cần để Lan ở nơi có ánh sáng vừa đủ màu sắc hoa sẽ rực rỡ, cánh hoa dày, giữ được mùi hương đặc trưng của từng giống Lan vốn có. Nhưng khi cây để ở nơi có ánh sáng cao khiến hoa nhanh tàn, cánh hoa yếu, nhanh bị khô héo. Và để ở nơi có ánh sáng thấp sẽ khiến cho cánh hoa yếu, màu sắc hoa kém đi và ít thơm hơn.

Chăm sóc những giò Lan sau khi chưng Tết xong

Chăm sóc Lan sau Tết

Sau Tết vì nhiều gia đình thường không biết cách chăm sóc nên khi hoa tàn sẽ vứt, điều này gây ra sự lãng phí. Chúng ta có thể dễ dàng chăm sóc những giò Lan sau khi chưng Tết xong.

Sau khi chơi Tết, bạn cần phải quan sát kỹ và loại bỏ những cành hoa bị vàng úa, héo. Tùy vào tình trạng bệnh mà có các biện pháp loại bỏ ít hay nhiều. Vào dịp Tết, các chủ vườn thường tưới nhiều nước để hoa được tươi lâu nên rễ cây bị thối rất nhiều nên việc cắt tỉa hay loại bỏ rễ thối là hết sức cần thiết giúp cây không lây lan ra rễ khác. Nên dùng kéo cắt bỏ phần rễ thối sau đó bôi vôi hoặc sơn móng tay, thuốc làm liền cây vào những vết cắt rồi buộc cố định vào chậu cây.

Bạn cần lưu ý, muốn cây Lan phát triển tốt thì cách tốt nhất đó là xử lý và trồng cây càng sớm càng tốt. Cần cắt bỏ những cành Lan đang nở hoa để cây không mất nhiều chất dinh dưỡng cho việc nuôi hoa.

Chọn giá thể phù hợp để trồng cố định cành hoa Lan, sau đó đặt cây hoa Lan dưới

bóng mát và nắng nhẹ, không đặt chậu Lan tại những nơi mặt trời chiếu thẳng vào vì như thế cây sẽ bị cháy nắng.

Sau đó hãy dùng các loại phân chuyên dùng cho hoa Lan để tăng sức đề kháng cho cây như vitamin B1, phân bón lá 30.10.10 TE hay chất kích thích ra rễ như Superthrive, Atonik đều có bán tại các cửa hàng... phun bón cho cây tưới đều cả bộ lá và bộ rễ, nhớ phải tưới lúc sáng sớm hay chiều mát. Với những chậu cây mua về, bạn chỉ nên dùng liều lượng bón bằng một nửa so với liều lượng ghi trên bao bì để cây không bị sốc phân và chết sột.

Khoảng 5-6 tháng sau khi chăm sóc nếu thấy cây Lan phát triển tốt và cho ra nhiều lá mới cùng các mầm non thì nên đưa cây ra chỗ có nhiều ánh sáng. Vào lúc này, bạn nên chuyển sang phân bón lá 20.20.20 TE hoặc phân bón có hàm lượng photpho và kali cao. Khi thấy chồi hoa Lan xuất hiện thì cần bổ sung thêm phân dưỡng hoa giúp màu sắc hoa Lan đậm hơn và lâu tàn.

L.H (tổng hợp)

Nếu cơ thể bị chiếu một liều lượng quá lớn so với giới hạn tối đa cho phép thì chỉ sau 7 đến 10 ngày bệnh trạng đã xuất hiện rõ. Nhưng khi bị tác động bởi bức xạ ion ở mức thấp thì việc gây tác hại không thể nhận biết ngay được, phải một thời gian sau chứng bệnh mới biểu hiện. Chính vì vậy mà người tiếp xúc với bức xạ ion cần phải đeo liều kế nhằm xác định liều lượng bức xạ mà mình nhận được trong một khoảng thời gian nhất định.

Việc bắt buộc phải trang bị liều kế xạ cá nhân và đọc định kỳ 3 tháng 1 lần cho mỗi nhân viên bức xạ được căn cứ tại:

- Điều 15 của Thông tư 19/2012/TT-BKHCN;
- Điều 5, mục 4 của Nghị định số 07/2010/NĐ-CP;
- Điều 5 Nghị định 142/2020/NĐ-CP;

Theo quy định Nghị định 142/2020/NĐ-CP ngày 09/12/2020 của Chính phủ quy định tiến hành công việc bức xạ và hoạt động dịch vụ hỗ trợ ứng dụng năng lượng nguyên tử, liều chiếu xạ trong điều kiện làm việc bình thường đối với công chúng và nhân viên bức xạ tại các cơ sở sử dụng thiết bị bức xạ như sau:

- Đối với nhân viên bức xạ

+ Liều hiệu dụng không vượt quá 20 mSv/năm (lấy trung bình trong 5 năm kế tiếp nhau) và không vượt quá 50 mSv trong một năm bất kỳ trong giai đoạn này;

+ Liều tương đương đối với thủy tinh thể của mắt không vượt quá 20 mSv/năm (lấy trung bình trong 5 năm kế tiếp nhau) và không vượt quá 50 mSv trong một năm bất kỳ trong giai đoạn này;

+ Liều tương đương đối với da không vượt quá 500 mSv/năm theo loại hình công việc bức xạ cụ thể.

Tại sao phải sử dụng liều kế

Nguy hiểm nhất đối với những người thường xuyên tiếp xúc với các bức xạ ion là có thể dẫn đến ung thư.

Hình 1: Liều kế cá nhân

Hình 2: Đeo liều kế phía ngực trái

- Đối với công chúng

+ Liều hiệu dụng không vượt quá 1 mSv/năm (lấy trung bình trong 5 năm kế tiếp nhau) và không vượt quá 5 mSv trong một năm bất kỳ trong giai đoạn này;

+ Liều tương đương đối với thủy tinh thể của mắt không vượt quá 15 mSv/năm;

+ Liều tương đương đối với da không vượt quá 50 mSv/năm đối với công chúng theo tình huống chiếu xạ cụ thể.

Vậy liều kế là thiết bị như nào?

+ Là thiết bị bao gồm 2 phần chính là: Card holder và element cards (vỏ liều kế và card liều kế)

- Card Holder (vỏ liều kế)
- Element cards là Card Liều kế hai chip TLD

Cách đeo liều kế:

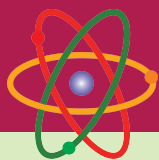
+ Dán họ tên nhân viên cần theo dõi liều cá nhân vào mặt sau của liều kế. Sau lần gửi đọc liều đầu tiên, mỗi nhân viên này sẽ được cấp 01 Mã số riêng. Tuyệt đối không dùng chung hoặc nhầm lẫn liều kế của người khác.

+ Hàng ngày vào đầu giờ làm việc, người sử dụng liều kế lấy liều kế từ “nơi cất giữ” ra và đeo vào áo phía ngực trái. Trường hợp có mang áo chì phòng hộ thì cần đeo 2 liều kế cá nhân: 1 chiếc ở áo cá nhân phía ngực trái như trường hợp thông thường (phía trong áo chì) và chiếc còn lại ở cổ áo cá nhân (bên ngoài áo chì). Trước khi ra về phải mang liều kế cá nhân để lại “nơi cất giữ”.

Nơi nào cung cấp, cho thuê liều kế?

+ Hiện nay trên địa bàn tỉnh Đồng Nai thì có Trung tâm Khoa học và Công nghệ trực thuộc Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Đồng Nai là đơn vị duy nhất trên địa bàn tỉnh cung cấp liều kế cho các đơn vị sử dụng thiết bị phát tia X trong Y tế cũng như trong công nghiệp. Quý vị quan tâm có thể liên hệ tới số: **02518820085 / 0911616139.**

V. BÌNH

Lựa chọn các đề tài, dự án đưa vào danh mục tổ chức thực hiện trong năm 2022

Vừa qua, Sở Khoa học và Công nghệ (KH&CN) đã tổ chức các Hội đồng tư vấn xác định danh mục nhiệm vụ KH&CN cấp tỉnh năm 2022. TS. Lại Thế Thông, Giám đốc Sở KH&CN, Chủ tịch Hội đồng chủ trì các buổi làm việc.

Theo đó, đối với Chương trình “Áp dụng tiến bộ KH&CN các mô hình bảo vệ, nâng cao sức khỏe cộng đồng” có 10 đề tài/dự án được đưa ra xét duyệt; Chương trình ứng dụng và phát triển công nghệ thông tin có 11 đề tài/dự án; Chương trình “Áp dụng tiến bộ KHCN trong các ngành công nghiệp và dịch vụ phát triển sản phẩm - hàng hóa chế biến có lợi thế so sánh và sản phẩm thế hệ mới” có 8 đề tài/dự án.

Căn cứ vào các nội dung yêu cầu trong quá trình xét duyệt như: Tính cấp thiết của việc thực hiện đề tài, dự án trong đề xuất đặt hàng; Tính liên ngành, liên vùng và tầm quan trọng của vấn đề khoa học đặt ra trong nhiệm vụ đề xuất; Khả năng

TS. Lại Thế Thông, Giám đốc Sở KH&CN, Chủ tịch Hội đồng chủ trì các buổi làm việc

không trùng lặp của đề tài, dự án với các nhiệm vụ KH&CN đã và đang thực hiện; Nhu cầu cần thiết phải huy động nguồn lực KH&CN cấp tỉnh cho việc thực hiện đề tài, dự án; Khả năng huy động nguồn kinh phí ngoài ngân sách để thực hiện... Các thành viên Hội đồng đã tiến hành phân tích, đánh giá, thảo luận và cho ý kiến đối với từng đề xuất đặt hàng trong danh mục nhiệm vụ KH&CN cấp tỉnh năm 2022.

Kết quả, các thành viên Hội

đồng đã tiến hành bỏ phiếu, thống nhất lựa chọn 05 đề tài thuộc Chương trình bảo vệ, nâng cao sức khỏe cộng đồng; 06 đề tài thuộc Chương trình ứng dụng và phát triển công nghệ thông tin; 03 đề tài thuộc Chương trình áp dụng tiến bộ KHCN trong các ngành công nghiệp và dịch vụ phát triển sản phẩm – hàng hóa chế biến có lợi thế so sánh và sản phẩm thế hệ mới để đưa vào danh mục tổ chức thực hiện trong năm 2022.

Thanh Cảnh

Bàn giao kết quả Đề tài: “Xây dựng hệ thống truyền động điện tự động nhiều động cơ chủ động được liên kết với nhau bởi các phần tử đàn hồi”

Sáng ngày 14-12, Sở Khoa học và Công nghệ đã tổ chức bàn giao kết quả Đề tài: “Xây dựng hệ thống truyền động điện tự động nhiều động cơ chủ động được liên kết với nhau bởi các phần tử đàn hồi” do Trường Đại học Đồng Nai chủ trì thực hiện. Đề tài do ThS. Đào Sỹ Luật và PGS.TS Phạm Tuấn Thành làm chủ nhiệm.

Với mục tiêu của Đề tài là nghiên cứu, đề xuất thuật toán tổng hợp hệ thống truyền động điện tự động nhiều động cơ dựa trên phương pháp nội suy thực có tính đến các phần tử liên kết đàn hồi; Thiết kế chế tạo mô hình thực nghiệm hoàn chỉnh hệ thống truyền

động điện tự động với 2 động cơ chủ động có chứa phần tử liên kết đàn hồi đáp ứng các chỉ tiêu chất lượng; Xây dựng phần mềm tự động điều khiển, giám sát, đồng bộ tốc độ 2 động cơ chủ động trên máy tính. Đến nay, đề tài đã hoàn thành tất cả các nội dung đề ra.

Tại buổi lễ, Sở Khoa học và Công nghệ đã tiến hành bàn giao kết quả nghiên cứu của đề tài cho 2 đơn vị là Trường Đại học Đồng Nai và Xí nghiệp liên hợp Z751 Tổng cục Kỹ thuật (Bộ Quốc phòng) để tổ chức ứng dụng vào công tác giảng dạy và thực tế sản xuất.

Thanh Cảnh